

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ετος 6ο - Τεύχος 21

(Ιανουάριος - Μάρτιος 1991)

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

- * **G. Tierney:** Ο τρόπος διάθεσης των πλεονασμάτων των συνεταιρισμών 1
 - * **Β. Λαμπροπούλου - Δημητριάδου:** Αποδέσμευση της ΑΤΕ από τις Συνεταιριστικές Εταιρείες 9
 - * **Κ. Α. Παπαγεωργίου:** Αλληλεξάρτηση ΑΤΕ και Συνεταιρισμών 17
 - * **Η Ίδρυση του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών**
 - **Ν. Κολύμβα:** Η πραγματοποίηση ενός οράματος 27
 - **Κ. Α. Παπαγεωργίου:** Συνεταιριστικά Ινστιτούτα σ' άλλες χώρες 29
 - **Κ. Σιφνιώτη:** Η Εικόνα της Κοινής Γνώμης για τους Συνεταιρισμούς 33
 - **Π. Κολύρη:** Η ΕΟΚ για τους Συνεταιρισμούς 35
 - * **Θέσεις - Απόψεις** 41
 - * **Πιστωτικές Εργασίες από Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς** 43
 - * **Ειδήσεις Αγροτικές - Συνεταιριστικές** 47
 - * **Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων** 55
-

Revue Cooperative «SINETERISTIKI PORIA» Cooperative Review

25, Koumoundourou Str. - Athens 104 37

Sommaire a page 64 - Table of contents page 64

ΑΦΗΣΤΕ ΣΕ ΜΑΣ ΤΟ... «ΜΠΑΛΑΚΙ»

Σήμερα δείτε το παιχνίδι της αγοράς με τα μάτια ενός παίκτη του γκολφ.
Από τη μια μεριά εσείς, από την άλλη οι ανταγωνιστές σας και στη μέση το σημείο πωλήσεων που είναι έτοιμο να δεχτεί το μπαλάκι του νικητή.
Ακόμα, φανταστείτε ότι «μπαλάκι» είναι το προϊόν σας, το κύρος σας και γιατί όχι όλη η διαφημιστική εργασία που απαιτείται.
Λοιπόν;
Πώς σκέπτεστε να αξιοποιήσετε το μπαλάκι;
Θα παίξετε μόνοι σας;
Θα το εμπιστευθείτε οπουδήποτε;
ή θα συνεργαστείτε μαζί μας;

Εμείς, αναλαμβάνουμε να το στείλουμε
εκεί ακριβώς που χρειάζεται.
Στην επιτυχία!

ΣΥΝΕΔΙΑ Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΣΤΑΔΙΟΥ 10, ΑΘΗΝΑ 105 64 ΤΗΛ: 3232 147 - 3225 563 - 3231 963 - 3225 880 FAX: 3225 522

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 6ο - Τεύχος 21 (Ιανουάριος - Μάρτιος 1991)

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Του G. TIERNEY(*)

Ορισμοί

Πριν διατυπωθεί άποψη σχετικά με τον τρόπο μεταχείρισης του «πλεονάσματος» ή του «κέρδους» ενός συνεταιρισμού είναι αναγκαίο να υπάρξει μια διασάφηση του όρου «συνεταιρισμός». Για το σκοπό αυτόν το Συμβούλιο της ICOS, κατά τον επανακαθορισμό της πολιτικής ⁽¹⁾ αναφορικά με τις μερίδες του συνεταιρισμού, υιοθέτησε ένα σαφή ορισμό της έννοιας αυτού του όρου. Είναι χρήσιμο να επαναληφθεί εδώ αυτός ο ορισμός:

«Συνεταιρισμός είναι επιχείρηση που ανήκει στους χρήστες - μέλη, διοικείται από αυτούς και λειτουργεί προς όφελος των χρηστών - μελών».

Δεν υπάρχει τίποτα καινούργιο σ' αυτόν τον ορισμό αλλά διατυπώνεται με όρους εύκολα κατανοητούς που περικλείουν τις βασικές συνεταιριστικές αρχές που υιοθετήθηκαν πριν πολλά χρόνια από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση (ICA). Ούτε η ICOS διεκδικεί την πατρότητα αυτού του ορισμού, αφού σε μια συνέλευση της ICOS πριν μερικά χρόνια, ο R. Torgerson, Διευθυντής της Υπηρεσίας Αγροτικών Συνεταιρισμών του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ, ανέφερε στους συνέδρους ότι αυτός ο ορισμός δόθηκε από μια κορυφαία ομάδα συνεταιριστών των ΗΠΑ και έγινε πλήρως αποδεκτός εκεί.

Είναι επίσης ένας ορισμός που είναι πλήρως αποδεκτός από όλες τις συνεταιριστικές οργανώσεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αν και χρησιμοποιούν ίσως διαφορετικό λεκτικό για να εκφράσουν το ίδιο περιεχόμενο. Ο λόγος ενασχόλησης με τον ορισμό είναι ότι ορισμένα επακόλουθα πηγάζουν από το μέρος του ορισμού που αναφέρεται στο όφελος από το συνεταιρισμό, ειδικότερα όσον αφορά τη *«διαχείριση του συνεταιριστικού πλεονά-*

(*) Ο Greg Tierney είναι Γραμματέας της κορυφαίας συνεταιριστικής οργάνωσης (ICOS) της Ιρλανδίας. Υπήρξε επί πολλά χρόνια Διευθυντής του Γραφείου Βρυξελλών των ιρλανδικών συνεταιρισμών

σματος».

Ενδιαφέρον έχει, σ' αυτό το πλαίσιο, να σημειωθεί ότι ορισμένοι σχολιαστές, αποδεχόμενοι έναν τέτοιο ορισμό, οδηγούνται στην άποψη ότι αν ο συνεταιρισμός είναι μια οργάνωση που «*λειτουργεί προς όφελος των χρηστών - μελών*», οφείλει κατά συνέπεια να είναι «*οργάνωση χωρίς κέρδη*» (μή κερδοσκοπική - non profit). Με το νόημα με το οποίο εμείς χρησιμοποιούμε τον όρο «κέρδη», αυτό αποτελεί ένα θεμελιώδες λάθος και δυστυχώς αυτό το λάθος τείνει να εμφανίζεται σε μερικά κείμενα της Επιτροπής της ΕΟΚ. Μια συνεδριακή εκδήλωση που οργανώθηκε από την Επιτροπή πρόσφατα, αναφερόταν στους «Συνεταιρισμούς, αλληλοβοηθητικούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς».

Κέρδος / πλεόνασμα

Η σύγχυση και η παρανόηση της έννοιας του όρου «κέρδος» στην περίπτωση των συνεταιρισμών αποτελεί το λόγο για τον οποίο πολλοί οδηγούνται στην υποκατάστασή του από τον όρο «πλεόνασμα», για περισσότερη σαφήνεια. Βέβαια, η αντικατάσταση ενός όρου από έναν άλλο δεν λύνει το πρόβλημα.

Σε μια έκθεση της Υπηρεσίας Αγροτικών Συνεταιρισμών του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ, με τίτλο «*Συνεταιριστικά κριτήρια*», οι Savage και Volkin (2) τείνουν να ακριβολογούν περισσότερο στη χρήση του όρου «μή κερδοσκοπική οργάνωση», όταν χρησιμοποιείται για τους συνεταιρισμούς. Αναφέρουν: «*Οι συνεταιρισμοί είναι ουσιαστικά μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις, με την έννοια ότι δεν συνιστώνται για να πραγματοποιήσουν οικονομικά οφέλη για τα νομικά πρόσωπα των συνεταιρισμών ή για τα μέλη τους ως επενδυτών, αλλά πρωταρχικά για τους συναλλασσόμενους χρήστες των υπηρεσιών τους*». Πράγματι, το θέμα αυτό έχει εισαχθεί στη νομοθεσία τουλάχιστον 27 Πολιτειών των ΗΠΑ, στις οποίες οι νόμοι που διέπουν τους συνεταιρισμούς περιλαμβάνουν διάταξη ότι «*οι ενώσεις προσώπων που διέπονται από τις ακόλουθες διατάξεις θα θεωρούνται «μή κερδοσκοπικές» εφόσον δεν ιδρύονται για να πραγματοποιήσουν κέρδη για τις ίδιες καθαυτές, αλλά μόνο για τα μέλη τους ως παραγωγούς*». Στις περιπτώσεις άλλων επιτά πολιτειών, οι νόμοι περιλαμβάνουν διάταξη που περιγράφει τους συνεταιρισμούς ως μη κερδοσκοπικούς φορείς για το λόγο ότι πρωταρχικός στόχος τους είναι «*όχι να δίνουν μερίσματα σε επενδεδυμένο κεφάλαιο, αλλά να προσφέρουν υπηρεσίες ...κλπ*».

Η χρήση του όρου «κέρδος» στην περιοχή των συνεταιρισμών, ειδικά όπου οι συνεταιρισμοί περιγράφονται συχνά ως «μή κερδοσκοπικοί» τείνει να προκαλεί σύγχυση. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται συχνά ο όρος «πλεόνασμα», αλλά και αυτός εμπεριέχει κινδύνους παρερμηνείας, διότι δημιουργεί την εντύπωση ότι οι συνεταιρισμοί τείνουν να λειτουργούν ή πρέπει να λειτουργούν με τρόπο που να οδηγεί σε οικονομικά αποτελέσματα λίγο καλύτερα από το «*νεκρό σημείο*» στο τέλος της χρήσης. Αυτό θα ήταν μια εξίσου λανθασμένη ερμηνεία. Ο λόγος που έχει οδηγήσει στη χρήση όρων όπως «*μή κερδοσκοπικός*» και «*πλεόνασμα*» και όχι του όρου «*κέρδος*» δεν είναι η αμφισβήτηση του αποτελέσματος που πρέπει να υπάρχει στο τέλος του χρόνου. Ο λόγος είναι μάλλον η διευκρίνιση ή ο προσ-

διορισμός του τρόπου χρησιμοποίησης αυτού του «πλεονάσματος» ή «κέρδους».

Στη μελέτη τους Dairy Co-op issues in Ireland (Θέματα γαλακτοκομικών συνεταιρισμών στην Ιρλανδία), οι Jacobson και O'Leary⁽³⁾ πραγματεύονται το θέμα της «λειτουργίας με τιμές κόστους», όπου και πάλι διατρέχουν τον κίνδυνο να παρερμηνευθούν. Χωρίς μελέτη του περιεχομένου θα μπορούσε να σχηματισθεί η εντύπωση ότι υποστηρίζουν τη λειτουργία του συνεταιρισμού με τέτοιο τρόπο ώστε να καταλήγει σε νεκρό σημείο (μηδενικά κέρδη ή ζημιές). Τίποτε δεν απέχει περισσότερο από την αλήθεια. Ακόμη και ένα γρήγορο διάβασμα της μελέτης τους θα έδειχνε ότι με τη χρησιμοποίηση του όρου «λειτουργία με τιμές κόστους», οι συγγραφείς εξετάζουν τον τρόπο χειρισμού του «πλεονάσματος» ή «κέρδους» και όχι το επιθυμητό επίπεδο αυτού του πλεονάσματος ή κέρδους.

Αυτό μας οδηγεί στον πυρήνα του θέματος. Πριν συζητηθούν τα σημεία στα οποία η ICOS έχει διατυπώσει τη θέση της, είναι ενδιαφέρον να εξετάσουμε περιληπτικά τί συμβαίνει σε άλλες χώρες αναφορικά με το χειρισμό του πλεονάσματος.

Νέα Ζηλανδία

Συχνά ακούμε για την οργάνωση της βιομηχανίας γάλακτος της Νέας Ζηλανδίας ως προτύπου άξιου προς μίμηση. Είναι γνωστό ότι οι συνεταιρισμοί ελέγχουν ένα πολύ σημαντικό μέρος της παραγωγής και η νομοθεσία συχνά υποδεικνύεται ως χρήσιμο πρότυπο. Η νομοθεσία είναι πολύ υποβοηθητική κατά πολλούς τρόπους και ειδικότερα με το ότι περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τον τρόπο χειρισμού των μερίδων άγνωστων μελών. Η νομοθεσία της Ιρλανδίας δεν περιέχει διατάξεις γι' αυτό το θέμα και μόνο με τροποποιήσεις των καταστατικών σε κάθε περίπτωση χωριστά, προετοιμαζόμενες από την ICOS, βρέθηκαν λύσεις στο πρόβλημα αυτό.

Στο ειδικό θέμα του χειρισμού των πλεονασμάτων, η νομοθεσία της Ν. Ζηλανδίας⁽⁴⁾ στο υπόδειγμα καταστατικού που προσαρτάται στο νόμο, δίνει το αναγκαίο πλαίσιο. Ειδικότερα αναφέρεται αρχικά ότι το πλεόνασμα (ή «οι καθαρές ετήσιες αποταμιεύσεις» όπως αναφέρονται στη νομοθεσία της Ν. Ζηλανδίας) προκύπτει μετά την αφαίρεση όλων των δαπανών, των αποσβέσεων και των ποσών που οι διοικήσεις κρίνουν αναγκαίο να παρακρατήσουν ως αποθεματικό ή για άλλο σκοπό. Ορίζεται επίσης ότι κανένα ποσό προερχόμενο από τη γαλακτοκομική δραστηριότητα του συνεταιρισμού δεν μπορεί να παρακρατηθεί από τη διοίκηση προς πληρωμή μερίσματος με βάση τις μερίδες.

Εκτός από τον καθορισμό του πλεονάσματος (ή των «ετησίων οφελών», όπως καλούνται), σύμφωνα με το καταστατικό, ο τρόπος διανομής του προβλέπεται επίσης από το νόμο. Ορίζεται ότι η διανομή θα γίνεται «σε αναλογία με το γάλα που παραδίδεται στο συνεταιρισμό». Αξίζει να σημειωθεί ότι στην περίπτωση πραγματοποίησης ζημιών εξαιτίας καταβολής υψηλής τιμής για το γάλα, η διοίκηση μπορεί, αν κρίνεται αναγκαίο, να ζητήσει από τα μέλη να επιστρέψουν στο συνεταιρισμό ένα ποσό σε αναλογία με το γάλα που παραδόθηκε.

Φινλανδία

Η συνεταιριστική νομοθεσία της Φινλανδίας ⁽⁵⁾ επίσης περιλαμβάνει διατάξεις αναφερόμενες στον τρόπο διάθεσης του πλεονάσματος. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η νομοθεσία αυτή περιέχει έναν ορισμό του συνεταιρισμού και ότι οι άλλες διατάξεις της νομοθεσίας στηρίζονται σ' αυτόν τον ορισμό. Ο ορισμός αναφέρει ότι «*Συνεταιρισμός είναι η εταιρεία ... που σκοπεύει ... στην ανάληψη τέτοιων οικονομικών δραστηριοτήτων, ώστε τα μέλη να συμμετέχουν στις δραστηριότητες με τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών της εταιρείας*». Συνάγεται ότι αν τα μέλη συμμετέχουν απολαμβάνοντας μέρος στο επενδεδυμένο κεφάλαιο, δεν πρόκειται για συνεταιρισμό.

Μολονότι ο νόμος προβλέπει την ύπαρξη κεφαλαίου μερίδων στους φινλανδικούς συνεταιρισμούς, στο θέμα της οικονομικής ευθύνης δεν υπάρχει ομοιότητα με τον ιρλανδικό νόμο. Τα μέλη των συνεταιρισμών της Φινλανδίας είναι υπεύθυνα για τα χρέη του συνεταιρισμού και, ανάλογα με τις διατάξεις του καταστατικού, η ευθύνη είναι είτε απεριόριστη είτε περιορισμένη μέχρι ενός ανωτάτου ποσού κατά μέλος. Αυτή η πρόσθετη ευθύνη είναι χωριστή από το επενδεδυμένο κεφάλαιο μερίδων. Αυτό το θέμα της πρόσθετης ευθύνης είναι σημαντικό, διότι συνδεδεμένο με τον ορισμό του συνεταιρισμού στο νόμο και με άλλες διατάξεις του υποδείγματος καταστατικού γίνεται σαφές ότι απαιτείται από όλα τα μέλη να συμμετέχουν ενεργά στις συναλλαγές με το συνεταιρισμό (π.χ. παράδοση προϊόντος, προμήθεια εισροών και χρησιμοποίηση υπηρεσιών).

Στη συνέχεια, αυτό έχει επιπτώσεις στον τρόπο διάθεσης του πλεονάσματος. Στην περίπτωση της Φινλανδίας, ο νόμος για τους συνεταιρισμούς ορίζει ότι «*το συνολικό πλεόνασμα ανήκει στο συνεταιρισμό εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει τη χρησιμοποίηση για άλλο σκοπό*». Αυτό διαφέρει σημαντικά από το νόημα που έδωσαν οι Savage και Volkin ⁽²⁾ και που έχει καταχωρηθεί στους νόμους πολλών πολιτειών των ΗΠΑ. Όμως ο φινλανδικός νόμος στη συνέχεια αναφέρει ότι «*αν πλεόνασμα διανέμεται στα μέλη η διανομή του γίνεται, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό, σύμφωνα με τη χρήση από κάθε μέλος των υπηρεσιών του συνεταιρισμού*».

Συνεπώς, αν και η προσέγγιση της Φινλανδίας διαφέρει καταρχήν από εκείνη των ΗΠΑ, η πρακτική εφαρμογή είναι ίδια. Η διανομή του πλεονάσματος θα πρέπει να γίνεται με βάση τον όγκο των συναλλαγών του μέλους με το συνεταιρισμό.

Ολλανδία

Η κατάσταση στην Ολλανδία ως προς τη συμμετοχή των μελών σε συνεταιρισμό διαφέρει αρκετά από εκείνη των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών. Η έννοια του κεφαλαίου των μερίδων δεν υπάρχει στον αμιγή συνεταιρισμό. Αντί γι' αυτό, το μέλος κατά την εγγραφή του αναλαμβάνει να εγγυηθεί ένα ποσοστό των χρεών του συνεταιρισμού. Στην περίπτωση που το μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από το συνεταιρισμό, οφείλει να καταβάλει ένα τέλος παραίτησης, δηλ. ουσιαστικά «*εισφορά εξόδου*».

Σε ένα ανεπίσημο έγγραφο που υποβλήθηκε στη Νομική επιτροπή της

COGEGA, ο νομικός σύμβουλος της Ομοσπονδίας Γαλακτοκομικών Συνεταιρισμών της Ολλανδίας (FNZ) ⁽⁶⁾, αναφέρει το εξής: «*Η πραγματική διαφορά μεταξύ του συνεταιρισμού και της ιδιωτικής επιχείρησης είναι ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει ως στόχο το κέρδος αλλά τα συμφέροντα των μελών*».

Στην πράξη η διαφορά μεταξύ εισπράξεων και πληρωμών επιστρέφεται στα μέλη. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι το πλεόνασμα του συνεταιρισμού επιμερίζεται με απόφαση της συνέλευσης των μελών, στο παρόν (επιστροφές για το παρελθόν γάλα) και στο μέλλον (αποθεματικά). Όπως αναφέρεται στο έγγραφο προς την COGEGA, στα μέλη καταβάλλεται μια προκαταβολή (ειδικά στην περίπτωση των γαλακτοκομικών συνεταιρισμών) και «*κατά το κλείσιμο του έτους μια συμπληρωματική πληρωμή*». Η μορφή της συμπληρωματικής πληρωμής εξαρτάται από το καταστατικό κάθε συνεταιρισμού αλλά συνήθως παίρνει τη μορφή δανείου που εξοφλείται μετά από μερικά χρόνια.

Ηνωμένες Πολιτείες

Σε μια μελέτη για τις Συνεταιριστικές Αρχές, που εκπονήθηκε για την Υπηρεσία Αγροτικών Συνεταιρισμών του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ ⁽²⁾ αρκετή σημασία δίδεται στο χειρισμό του πλεονάσματος του συνεταιρισμού. Στη μελέτη αναφέρεται ότι «*η επιστροφή των καθαρών πλεονασμάτων στους χρήστες με βάση τις συναλλαγές τους αποτελεί μια θεμελιώδη αρχή συνεταιριστικής λειτουργίας, αν και το ίδιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί κατά πολλούς τρόπους, ανάλογα με την εξεταζόμενη περίπτωση*». Συνηθίζεται να υπάρχουν κάποιες διατάξεις για τη δημιουργία ή την αύξηση των αποθεματικών, καθώς και για ειδικούς σκοπούς (π.χ. εκπαίδευση). Στην περίπτωση της νομοθεσίας 43 Πολιτειών ορίζεται σαφώς ότι το κέρδος / πλεόνασμα, αφού προσδιορισθεί, πρέπει να διανεμηθεί και δεν μπορεί να διατηρηθεί ως κέρδος του νομικού προσώπου. Στις περισσότερες περιπτώσεις αναφέρονται με περισσότερες ή λιγότερες λεπτομέρειες οι τρόποι διανομής αλλά σε κάθε περίπτωση η διανομή στηρίζεται στον όγκο των συναλλαγών των μελών με το συνεταιρισμό.

Από τις νομικές διατάξεις των ΗΠΑ ανακύπτουν τρεις βασικές έννοιες:

1. *τα καθαρά πλεονάσματα διανέμονται και δεν παρακρατούνται*
2. *Τα καθαρά πλεονάσματα διανέμονται στα συναλλασσόμενα με το συνεταιρισμό μέλη ως χρήστες και όχι ως επενδυτές.*
3. *Τα διανεμόμενα ποσά κατανέμονται κατ' αναλογία προς τη χρήση των υπηρεσιών του συνεταιρισμού.*

Δεν πρέπει εντούτοις να υποθεθεί ότι το σύνολο ή ένα μέρος του διανεμόμενου ποσού είναι με τη μορφή μετρητών. Ο Ομοσπονδιακός νόμος φορολογίας εισοδήματος των ΗΠΑ επηρεάζει τον τρόπο διανομής. Όπου κατά τη διανομή χρησιμοποιείται η μορφή του δανείου (του μέλους προς το συνεταιρισμό), τότε συνήθως πραγματοποιείται και μικρή καταβολή σε μετρητά για να καλυφθεί η φορολογική υποχρέωση του μέλους, εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο ο φορολογικός κώδικας των ΗΠΑ μεταχειρίζεται

τα δάνεια - καταθέσεις.

Άλλες χώρες

Μιά εξέταση της συνεταιριστικής νομοθεσίας της Ν. Αφρικής δείχνει ότι ο νόμος, παρότι δεν επιβάλλει τη διανομή του πλεονάσματος ανάλογα με τις συναλλαγές, στην ουσία προβλέπει μια τέτοια ρύθμιση. Σημειώνεται ότι το πλεόνασμα προκύπτει μετά τη δημιουργία «επαρκών» αποθεματικών σύμφωνα με το καταστατικό. Προβλέπεται επίσης η καταβολή μερίσματος στις μερίδες (με μέγιστο το 15%!) αλλά και στις δύο περιπτώσεις (μερίσματος και επιστροφών ανάλογα με τις συναλλαγές), τα ποσά παρακρατούνται για να καταβληθούν σε μεταγενέστερο χρόνο.

Στην Ισπανική νομοθεσία επίσης γίνεται αναφορά στη δημιουργία ή αύξηση των αποθεματικών πριν από την οριστικοποίηση του ποσού που θα διατεθεί προς διανομή. Στην περίπτωση αυτή το 15% του ετήσιου πλεονάσματος παρακρατείται ως αποθεματικό μέχρι το αποθεματικό να φθάσει το διπλάσιο του κεφαλαίου των μερίδων. Επιπλέον το 10% εισφέρεται σε εκπαιδευτικό - κοινωνικό λογαριασμό. Μετά την αφαίρεση αυτών των ποσών, το πλεόνασμα διατίθεται προς διανομή ανάλογα με τις συναλλαγές.

Στη Μάλτα και στην Επαρχία Saskatchewan του Καναδά, προβλέπεται επίσης από τη νομοθεσία η διανομή του πλεονάσματος ανάλογα με τις συναλλαγές με το συνεταιρισμό.

Ιρλανδία

Σε μια εξέταση της συνεταιριστικής νομοθεσίας που πραγματοποιήθηκε εσωτερικά από το Τμήμα Βιομηχανίας και Εμπορίου το 1982, αναφέρθηκαν πολλά από τα προηγηθέντα παραδείγματα. Ειδικότερα σημειώθηκαν τα παραδείγματα της Ισπανίας, της Μάλτας και της Saskatchewan. Με βάση αυτή την εξέταση ετοιμάστηκαν σχέδια για νέα συνεταιριστική νομοθεσία.

Ίσως επειδή θα μπορούσε να θεωρηθεί πολύ δραστική μεταβολή στο πλαίσιο της πρακτικής της Ιρλανδίας, εκείνη την εποχή, το σχέδιο νόμου απλώς περιέλαβε τη δυνατότητα διανομής ανάλογα με τη συμμετοχή στις συναλλαγές. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει τίποτε στη σημερινή νομοθεσία που να παρεμποδίζει ένα συνεταιρισμό, που προβλέπει στο καταστατικό του τη διανομή πλεονάσματος, να την πραγματοποιεί ανάλογα με τη συμμετοχή στις συναλλαγές.

Η διάταξη του νομοσχεδίου (που ποτέ δεν ξεπέρασε αυτό το στάδιο) δεν υπήρξε καθόλου ριζοσπαστική. Αποτελούσε μια διατύπωση αυτού που ήταν ήδη δυνατό με τον υφιστάμενο νόμο.

Σε μια εργασία του καθηγητή James Carman των Γαλακτοκομικών Συνεταιρισμών της Ιρλανδίας (7) αναφέρεται ότι ένα από τα λάθη του παρελθόντος του Ιρλανδικού συνεταιριστικού τομέα υπήρξε ότι επί δεκαετίες δεν υπήρξε «διανομή ή εκτίμηση πλεονασμάτων». Αναφέρεται επίσης ότι στην πραγματικότητα υπήρξαν πολύ λίγες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι συνεταιρισμοί της Ιρλανδίας μπορούσαν να έχουν προχωρήσει σε διανομή πλεονασμάτων. Εν τούτοις θεωρείται ότι η απουσία συστήματος διανομής πλεο-

νασμάτων και επίσης η απουσία οποιασδήποτε αύξησης της αξίας των μερίδων αποτελούν σοβαρά θέματα που έχουν οδηγήσει σε σύγχυση και παρανόηση αναφορικά με την «αποτίμηση» των μερίδων στους συνεταιρισμούς.

Η υπόθεση που βρίσκεται σήμερα ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και που αφορά στο συνεταιρισμό An Bord Baine και δύο από τους συνεταιρισμούς μέλη του επίσης εγείρει το θέμα της διανομής του ετήσιου πλεονάσματος (ή μέρους του) διαμέσου πρόσθετων μερίδων (bonus shares) συνδεδεμένων με το ύψος των συναλλαγών. Οι δυο συνεταιρισμοί μέλη υποστηρίζουν ότι η τροποποίηση του καταστατικού (σ.μ. με την εισαγωγή της διανομής του πλεονάσματος διαμέσου πρόσθετων μερίδων), εάν εφαρμοσθεί στο μέλλον θα μειώσει την «αξία» της δικής τους συμμετοχής στο συνεταιρισμό καθόσον δεν προσδοκούν να έχουν πολλές εμπορικές συναλλαγές με το συνεταιρισμό στο μέλλον.

Στο Πρωτοδικείο, ο Δικαστής Costello, για το ειδικό αυτό θέμα έκρινε ότι:

- (ι) *Ήτο έγκυρη η έκδοση πρόσθετων μερίδων με βάση τις συναλλαγές και*
- (ii) *Σε κάθε περίπτωση οι μερίδες έχουν μια τεκμαρτή αξία εκτός από τις περιπτώσεις (α) προσφοράς για εξαγορά, (β) μετατροπής σε ανώνυμη εταιρεία, (γ) εκκαθάρισης.*

Το πόρισμα αυτό του Πρωτοδικείου είναι πολύ σημαντικό στο όλο θέμα της διαχείρισης του πλεονάσματος των συνεταιρισμών. Κατά συνέπεια, η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα είναι πολύ μεγάλης σημασίας για όλους τους συνεταιρισμούς για πολλά θέματα αλλά ειδικότερα για το θέμα των πρόσθετων μετοχών που εκδίδονται με βάση τις συναλλαγές με το συνεταιρισμό.

Η θέση της ICOS

Ενόψει της παγκόσμιας πρακτικής και των σχετικών συνεταιριστικών αρχών που διέπουν το θέμα αυτό, η ICOS, στο κείμενο κατευθύνσεων πολιτικής του Νοεμβρίου 1989 ⁽¹⁾ εξέφρασε καθαρά την άποψή της ότι για το μέλλον οι συνεταιρισμοί θα έπρεπε να υιοθετήσουν μια πολιτική παραώρησης ενός σημαντικού ποσοστού του ετήσιου πλεονάσματος με βάση το ύψος συναλλαγών. Όμως η πρόταση έχει και ορισμένες προεκτάσεις. Είναι ανάγκη ρύθμισης του θέματος των συσσωρευμένων αποθεμάτων και στο σημείο αυτό η ICOS θεωρεί ότι ειδικά όταν δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία συναλλαγών και δεδομένου ότι τα μέλη δεν είχαν προειδοποίηση για την πολιτική διανομής πλεονασμάτων, το παρελθόν πρέπει να τύχει διαφορετικού χειρισμού. Στην περίπτωση αυτή ένα μέρος των συσσωρευμένων αποθεμάτων θα πρέπει να κατανεμηθούν ως πρόσθετες μερίδες με βάση τη συμμετοχή στις μερίδες. Αυτή θ' αποτελούσε μια εφάπαξ ρύθμιση. Για το μέλλον η ICOS προτείνει κατανομή του πλεονάσματος σε σύνδεση με το ύψος συναλλαγών.

Επιπλέον είναι αναγκαία μια ρύθμιση ώστε όλοι οι παραγωγοί / συναλλασσόμενοι να μπορούν να γίνουν μέλη σε ισότιμη βάση. Η ICOS θεωρεί ότι νέα μέλη μπορούν αμέσως να γίνουν δεκτά με ίσους όρους, αφού τα υφιστάμενα αποθεματικά (ή μέρος αυτών) κατανεμηθούν ως πρόσθετες μερί-

δες στα υφιστάμενα μέλη, με βάση τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο των μερίδων.

Η κατανομή ενός μέρους του ετήσιου πλεονάσματος στα μέλη μπορεί προφανώς να γίνει με πολλούς τρόπους, διατηρώντας πάντα τον κανόνα της αναλογίας προς τις συναλλαγές. Θα μπορούσε να γίνει μετρητοίς, με τη μορφή δανείου / κατάθεσης ή ως πρόσθετες μερίδες. Για ν' αποφευχθεί η διαρροή μετρητών από το συνεταιρισμό, η καταβολή μόνο μικρών ποσών μετρητοίς δεν θα προκαλέσει ζημιές. Επίσης η μορφή δανείου / κατάθεσης προκαλεί προβλήματα εκτός αν είναι μακράς διάρκειας. Για τους λόγους αυτούς η ICOS θεωρεί ότι η κατανομή πρέπει να γίνεται με τη μορφή πρόσθετων μετοχών, οι οποίες συσσωρεύονται μέχρι τη συνταξιοδότηση του παραγωγού ή τη διακοπή των συναλλαγών του με το συνεταιρισμό οπότε να μπορούν να μετατραπούν σε δάνειο / κατάθεση. Αυτό το δάνειο / κατάθεση μπορεί να εξοφλείται σε σχετικά σύντομη περίοδο 5 - 10 ετών, αλλά και αυτή η περίοδος μπορεί να λείψει αν γίνουν οι απαραίτητες ρυθμίσεις με ένα χρηματοδοτικό οργανισμό για προεξόφληση των ποσών.

Σκοπός αυτού του άρθρου είναι να σκιαγραφήσει την αιτιολόγηση των προτάσεων της ICOS και να δείξει το διεθνές πλαίσιο στο οποίο αυτές έχουν καλλιεργηθεί. Δεν είναι νέες. Στην πραγματικότητα είναι τόσο παλιές όσο και ο πρώτος συνεταιρισμός. Μπορεί να λεχθεί ότι στην Ιρλανδία εμείς απομακρυνθήκαμε από την αφετηρία μας. Αυτές οι προτάσεις αποτελούν μια προσπάθεια να μας ξαναγυρίσουν πίσω στις ρίζες μας.

Μετάφραση Κ. Α. Π.

Παραπομπές

- (1) ICOS, *Co-operative Shares .A new Approach* Nov. 1989
- (2) *Savage and Volkin: Co-operatine criteria - Quoted in Co-operative Principles and Statutes. USDA Agricultural Co-operative Service research report No 54 March 1986.*
- (3) *Robert Jacobson and Con o' Leary: Dairy Co-op Issues in Ireland. UCC Centre for CO-OP sStudies. July 1990.*
- (4) *Co-operative Dairy Companies ACT 1949 . Wellington, New Zealand.*
- (5) *The Co-operative Societies Act 1954. As Published in English by Pallervo - Seura in 1955.*
- (6) *Mrs Willemien va Lint - Boersma: Uttreedgeld (Resignation Fee) as a form of binding between members and the Co-operative. Private paper for COGECA Legal Committee 22.10.1990.*
- (7) *James M. Carman: The Transition of Irish Dairy Cooperatives, March 1990 ,Unpublished.*

ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ Α.Τ.Ε.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η πρόθεση της ΑΤΕ να αποσυρθεί από τις συνεταιριστικές εταιρείες και κοινοπραξίες στις οποίες μετέχει, με διάθεση των μετοχών ή μεριδίων της, στην πραγματική τους αξία, ύστερα από εκτίμηση, έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις.

Η Συνεταιριστική Καπνοβιομηχανία ΣΕΚΑΠ Α.Ε. ανέθεσε στη Δικηγόρο **Βαρβάρα Λαμπροπούλου - Δημητριάδου**, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού και μέλος της Συντακτικής Επιτροπής της «Σ.Π.», τη διερεύνηση της συνταγματικότητας των διατάξεων του νόμου που δίνουν τη δυνατότητα στην ΑΤΕ να διαθέσει τις μετοχές ή τα μερίδιά της σε τρίτους. Λόγω του ενδιαφέροντος του θέματος αυτού όχι μόνο για τη ΣΕΚΑΠ Α.Ε., αλλά και για άλλες συνεταιριστικές εταιρείες αλλά και λόγω της ευρύτερης θεωρητικής και πρακτικής σημασίας του δημοσιεύουμε στη συνέχεια ολόκληρη τη σχετική γνωμοδότηση.

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η

Της **Βαρβάρας Λαμπροπούλου - Δημητριάδου**
Δικηγόρου παρ' Αρεΐω Πάγω

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 52 παρ. 1 ΝΟΜΟΥ 1892/90

Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 52 του Ν. 1892/90 (Α' 101/31.7.90) ορίζει τα εξής:

«Επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο όλων ή μέρους των μετοχών της οποιασδήποτε μορφής και είδους εταιρείας μετοχικού της ενδιαφέροντος. Η διάταξη εφαρμόζεται και για όσες εταιρείες υπάρχει οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη ή περιορισμός στο ισχύον καταστατικό της».

Προφανώς οι αντίθετες σχετικές διατάξεις του καταστατικού της ΣΕΚΑΠ Α.Ε. (στην οποία μετέχει η ΑΤΕ και από την οποία ζητήθηκε και η σχετική γνωμοδότηση) είναι αυτές του άρθρου 6 παρ. 1, 2 και 8 που ορίζουν ότι:

α) οι μετοχές της Εταιρείας είναι όλες ονομαστικές και μή μεταβιβάσιμες, αποκλεισμένης της μετατροπής τους σε ανώνυμες (παρ. 1).

β) οι μετοχές πρέπει να κατέχονται (αποκλειστικά) από συνεταιριστικές οργανώσεις, την ΑΤΕ, τον Εθνικό Οργανισμό Καπνού, Δήμους, Κοινότητες, Κοινωφελή Ιδρύματα, εργατοϋπαλληλικά και επαγγελματικά σωματεία (παρ.

1)

γ) η μεταβίβαση των μετοχών υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, που διαπιστώνει τη συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων (παρ. 2).

δ) δυνατότητα κατά οποιοδήποτε τρόπο αποχώρησης από την Εταιρεία με την απαραίτητη βέβαια εκποίηση όλων των μετοχών σε άλλες συνεταιριστικές οργανώσεις, ιδρύματα ή σωματεία και την σε περίπτωση αδυναμίας αγοράς των μετοχών περιέλευσή τους στην Εταιρεία με την αγοραία αξία τους δεν προβλέπεται από το καταστατικό για την ΑΤΕ που δεν την αναφέρει στη σχετική του διάταξη (παρ. 8).

Α) Αντίθεση της παρ. 1 άρθρ. 52 Ν. 1892/90 με τις διατάξεις του κοινού Δικαίου περί Ανωνύμων Εταιρειών.

Κατ' αρχήν οι υπό στοιχεία α-γ παραπάνω διατάξεις του Καταστατικού της ΣΕΚΑΠ είναι σύμφωνες με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 8 του ν. 2190/20 περί Α.Ε. που αναφέρεται στις ονομαστικές δεσμευμένες μετοχές.

Οι υπό στοιχεία α-γ δεσμεύσεις σημαίνουν ότι η εμπράγματη δικαιοπραξία μεταβίβασης της μετοχής χωρίς την άδεια του Δ. Σ. κλπ. είναι άκυρη και ως προς τα διοικητικά και ως προς τα περιουσιακά δικαιώματα της μετοχής (1) και ότι τυχόν μεταβίβαση είναι ανενεργή μέχρι της εγκρίσεώς της από το Δ.Σ. (2) που έχει όμως αρμοδιότητα να διαπιστώσει μόνο και όχι να καταργήσει ή μεταβάλει τις υπόλοιπες προϋποθέσεις.

Μεταβίβαση των μετοχών της ΑΤΕ, αφενός χωρίς έγκριση του Δ.Σ. της Εταιρείας, αφετέρου σε πρόσωπα άλλα των αναφερομένων στην παρ. 1 του άρθρ. 6 του καταστατικού της, δηλ. κατάργηση ή μεταβολή των δεσμεύσεων κατ' αρχήν μπορεί να γίνει μόνο με τροποποίηση του καταστατικού (3).

Για την τροποποίηση αυτή, κατά τους όρους των άρθρων 8 παρ. 1 και 2, 10 παρ. 1, 11 παρ. 3 και 12 παρ. 4 του καταστατικού (σύμφωνα και με τα άρθρα 29 παρ. 5, 30 παρ. 1, 33, 34 παρ. 1α του Ν. 2190/20) απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας με αυξημένη απαρτία και αυξημένη πλειοψηφία κατά τα όσα ειδικότερα εκεί αναφέρονται (4). Επομένως η διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 52 Ν. 1892/90 με τα όσα εκεί επιτρέπει για πρώτη φορά όπως φαίνεται (5) έρχεται σε αντίθεση με τους συγκεκριμένους θεμελιώδεις κανόνες του Εμπορικού και του Αστικού

(1) Λ. Ν. Γεωργακόπουλος, Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου τ. 1/2 1985 σ. 255. Βλ. όμως και ΕΑ 6042/79 ΕΕΔ 1980 σελ. 93 που δέχεται ότι η ακυρότητα αυτή σε αντίστοιχη περίπτωση μεταβίβασης της συνεταιριστικής ιδιότητας δεν εκτείνεται και στα εξ αυτής περιουσιακά ωφελήματα τα οποία είναι δεκτικά ελεύθερης συναλλαγής κατ' άρθρ. 361 Α.Κ.

(2) Λ. Ν. Γεωργακόπουλος, Το Δίκαιον των Εταιρειών 1974, τ. Γ, σ. 269.

(3) Βλ. Λ. Ν. Γεωργακόπουλος, Δικ. Εταιρειών 1972, τ. Β, σ. 452.

(4) Βάσιμα υποστηρίζεται ακόμη ότι για την κατάργηση αυτού του βάρους δεν αρκεί μόνο αυξημένη απαρτία και αυξημένη πλειοψηφία, αλλά απαιτείται ομοφωνία των μετόχων διότι μειώνονται τα δικαιώματα τους κατά το άρθρο 89 ΑΚ (Λ.Ν. Γεωργακόπουλος, Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου, τ. 1/2, 1985 σ. 255).

(5) Βλ. Λ.Ν. Γεωργακόπουλος, Δικ. Εταιρειών, τ. Β. σ. 62

Δικαίου ⁽⁶⁾ που αναφέρονται στην εξουσία της Γ. Σ. για τροποποίηση του καταστατικού, ενώ συγχρόνως απαράδεκτα αλλοιώνεται το περιεχόμενο των μετοχών της εταιρείας ως προς τις δεσμεύσεις που περιέχει και επί των οποίων στηρίχθηκαν οι μέτοχοι κατά την υπογραφή του καταστατικού ή κατά την προσχώρηση τους στην Εταιρεία. Πρόκειται επομένως για ρυθμίσεις ασυμβίβαστες με την ανάγκη ασφάλειας των συναλλαγών και την επ' αυτής στηριζόμενη όλη οικονομία του δικαίου και ιδίως αυτού των Ανωνύμων Εταιρειών ⁽⁷⁾».

Β) Αντίθεση της παρ. 1 άρθρ. 52 Ν. 1892/90 με τη συνεταιριστική θεωρία και πράξη και τον συνεταιριστικό χαρακτήρα της ΣΕΚΑΠ Α.Ε.

Η ΣΕΚΑΠ είναι μια κατά βάση συνεταιριστική εταιρεία που πήρε την πιο ευέλικτη και καλύτερα ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες οικονομικές συνθήκες μορφή της ανώνυμης εταιρείας για να εκπληρώσει ταχύτερα και καλύτερα το έργο της. Αποστολή της είναι να ενισχύσει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες των συνεταιριστικών οργανώσεων για την εξυπηρέτηση των συνεταιρισμένων καπνοπαραγωγών και να επεκτείνει την αγαθοποιό επίδραση του συνεργατισμού σε όλους τους καπνοπαραγωγούς και τους αγρότες γενικότερα με την εξασφάλιση λογικών τιμών για τη βιομηχανοποίηση, διάθεση και εξαγωγή των καπνών τους (άρθρ. 3 κατ/κού της). ⁽⁸⁾».

Ο γνήσιος συνεταιριστικός χαρακτήρας της ΣΕΚΑΠ προκύπτει από το καταστατικό της που εκπονήθηκε με βάση το καταστατικό της ΣΕΚΕ Α.Ε. η οποία έχει κριθεί σαν πρότυπη ανώνυμη συνεταιριστική εταιρεία σε σχετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ⁽⁹⁾.

Συγκεκριμένα:

α) από τους παραπάνω σκοπούς της ΣΕΚΑΠ εξυπηρετούνται τα μέλη της, που είναι κυρίως συνεταιριστικές οργανώσεις και που με τη σειρά τους χρησιμοποιούν τα οποιαδήποτε ωφελήματα για να υπηρετήσουν τους συνεταιριστικούς τους σκοπούς. Πρόκειται δηλ. για συγκέντρωση της προσπάθειας των συνεταιρισμών στη ΣΕΚΑΠ Α.Ε. και στη συνέχεια μετατόπιση της ωφέλειας στους συνεταιρισμένους αγρότες μέσω των συνεταιριστικών οργανώσεων - μέλη της ΣΕΚΑΠ στις οποίες ανήκουν ⁽¹⁰⁾. Η συμμετοχή της ΑΤΕ δεν αλλοιώνει το συνεταιριστικό της χαρακτήρα, γιατί αποβλέπει αποκλειστικά με την οικονομική και ηθική της ενίσχυση να διευκολύνει το έργο της Εταιρείας όταν το 1980-81 διαπιστώθηκε αδυναμία των συνεταιριστικών οργανώσεων να καλύψουν ολόκληρο το ποσό των δυο τελευταίων αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου κατά 120 και 100 εκατομμύρια δρχ., δόθηκε δε

(6) Ιδίως άρθρα 3 παρ. 8, 29 παρ. 5, 30 παρ. 1, 33 34 παρ. 1α του Ν. 2190/20 και άρθρα 89 και 99 ΑΚ.

(7) Α. Ν. Γεωργακόπουλος, Δικ. Εταιρειών τ. β. σ. 184.

(8) Θ. Τζωρτζάκης, Συνεταιριστής τ. 17-19/1948 σ. 24 - Β. Γιαντζής, ΣΕΚΑΠ Α.Ε., 1987 σ. 40, 41, 42 επ. που αναφέρεται στις προσπάθειες και την παλαιά επιδίωξη των συνεταιρισμών για την ίδρυσή της.

(9) Βλ. ο.π. υποσ. (8) και ιδίως Γιαντζής ο.π. σ. 44 καθώς και Γν. ΝΣΚ (Ολ) Γ/574/4/1950 ΕΕμπΔ 1950 σ. 376.

(10) Βλ. και ο Τζωρτζάκης ο.π. σ. 24

και σχετική προέγκριση του τότε πρωθυπουργού (11).

β) εκτός από τον έμμεσα αλλά ολοκληρωτικά συνεταιριστικό σκοπό της ΣΕΚΑΠ και άλλες διατάξεις του καταστατικού της διακηρύττουν το συνεταιριστικό της χαρακτήρα, που ακριβώς έγκαιρα στην εξυπηρέτηση του συνεταιρισμένου κόσμου και όχι στην κερδοσκοπία που επιδιώκει κάθε ανώνυμη κεφαλαιοκρατική εταιρεία.

Οι διατάξεις αυτές είναι του άρθρου 23 παρ. 2β-γ και 3 που προβλέπουν τη διάθεση ενός μικρού μόνο μέρους των κερδών (30%) που δεν πρέπει όμως να ξεπερνά το 6% επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου δηλ., πολύ κάτω και από τα όρια του τραπεζικού τόκου και το οποίο δεν έχει τίποτε το κοινό με την κεφαλαιοκρατική διανομή των κερδών στις Α.Ε. (12). Και να μην προβλέπεται δυνατότητα με την παρ. 2γ του ίδιου άρθρου για καταβολή πρόσθετου μερίσματος, όμως και πάλι δεν αλλοιώνεται ο συνεταιριστικός χαρακτήρας γιατί και αυτό θα καταλήξει στις συνεταιριστικές οργανώσεις μέλη που θα το διαθέσουν για συνεταιριστικούς σκοπούς (10).

Άλλη ενδεικτική του συνεταιριστικού χαρακτήρα της ΣΕΚΑΠ διάταξη είναι αυτή του άρθρου 7 παρ. 3 του καταστατικού της που επιτρέπει με απόφαση του Δ.Σ. και έγκριση της Γ.Σ. της ΣΕΚΑΠ τη διάθεση μέρους του έκτακτου αποθεματικού προς προαγωγή της καπνικής οικονομίας, εκτέλεση κοινωφελών έργων και προαγωγή της συνεταιριστικής κίνησης (13).

γ) η διαφύλαξη όμως του συνεταιριστικού αυτού χαρακτήρα της ΣΕΚΑΠ, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της βούλησης των μετόχων της για την ίδρυσή της και τη συμμετοχή τους σε αυτήν, εναπόκειται στην τήρηση των θεμελιωδών (14) διατάξεων του άρθρ. 6 του καταστατικού της για τους δεσμευτικούς όρους μεταβίβασης των μετοχών της, ώστε να ανήκουν πάντοτε σε συνεταιριστικές και εν πάσει περιπτώσει μη κερδοσκοπικές οργανώσεις της παρ. 1.

Μεταβίβαση των μετοχών της ΑΤΕ που ανέρχονται τώρα σε 32,593% του κεφαλαίου της ΣΕΚΑΠ σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως θέλει να επιτρέψει η παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν. 1892/90, θα σημάνει την άλωση της ΣΕΚΑΠ από ιδιώτες ανταγωνιστές της με τη χρησιμοποίηση από αυτούς των ισχυρών παρεχομένων στη μειοψηφία δικαιωμάτων για πληροφορίες, σύγκληση Γ.Σ., ακύρωση ή τροποποίηση απόφασης της κλπ., σύμφωνα με τα άρθρα 13 του καταστατικού της ΣΕΚΑΠ και 22β παρ. 1, 24 παρ. 2, 35β, 35γ και 39 του Ν. 2190/20 που δεν μπορούν να αποκλείσουν ακόμη και τεχνάσματα για την απόκτηση της πλειοψηφίας ή την αλλοίωση της σύνθεσης του Δ.Σ. ή και αυτής ακόμη της Γ.Σ.

Το πιθανότερο όμως είναι να διακινδυνεύσει να αλλοιωθεί ο συνεταιριστι-

(11) Τζωρτζιάκης ο.π. σ. 3 και Γιαντζής ο.π. σ. 151

(12) Γ. Χασαπόπουλος, Συνεταιριστής τ. 42/1950 σ. 19.

(13) Γιαντζής ο.π. σ. 46.

(14) Τζωρτζιάκης ο.π. σ. 23 - Γιαντζής ο.π. σ. 46 - Κ. Παμπούκης Αρμ ΠΗ σ. 719 επ. - Γραμματόπουλος, Η ίδρυσις ανωνύμων εταιρειών υπό συν/κων οργανώσεων εν Ελλάδι 1955 σ. 54, 77, 92 επ. - Οι διατάξεις αυτές απαντώνται στα περισσότερα καταστατικά των ανωνύμων συνεταιριστικών εταιρειών όπως η ΣΕΚΕ, ΣΠΕ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ κλπ.

κός σκοπός της και να παρεκτραπεί σε κερδοσκοπικές ενέργειες.

Τα παραπάνω έρχονται σε αντίθεση με την επί σειρά ετών εκδηλωθείσα βούληση των ιδρυτών αλλά και των μετέπειτα εταίρων της για ίδρυση και συμμετοχή σε ανώνυμη εταιρεία με συνεταιριστικό σκοπό, δομή και μέσα. Επομένως η παραπάνω αυθαίρετη, διακινδυνευόμενη αλλοίωση του συνεταιριστικού χαρακτήρα της ΣΕΚΑΠ πλήττει βανάυσα θεμελιακές αρχές του δικαίου για την ελευθερία των συμβάσεων και στην ασφάλεια των συναλλαγών και την αρχή της προστατευομένης εμπιστοσύνης των πολιτών, μοιραία δε θα οδηγήσει στη διάλυση της Εταιρείας ή στην μεταλλαγή της σε καθαρά κερδοσκοπική. Οι παραπάνω όμως επεμβάσεις του κοινού νομοθέτη είναι τόσο απαράδεκτες και αντίθετες με κάθε έννοια δικαίου ώστε έρχονται πλέον σε αντίθεση με το ίδιο το Σύνταγμα της χώρας.

Γ) Αντίθεση της παρ. 1 του άρθρ. 52 του Ν. 1892/90 με το Σύνταγμα

α) Όπως αναφέρθηκε στην αρχή η εξουσία για την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού, της μόνης δυνατής νομικά οδού για την κατάργηση των δεσμεύσεων μεταβίβασης των μετοχών της ΣΕΚΑΠ, ανήκει στη Γενική Συνέλευση. Έχει δε ήδη νομολογηθεί ότι αφαίρεση εξουσιών από τη Γ. Σ. όπως στην περίπτωση του ν. 3006/56, αντίκειται στο άρθρο 17 του Συντάγματος του 1952 (ΣτΕ 5/56 ΝοΒ 56, 483), άρα και στο αντίστοιχο του ισχύοντος Συντάγματος που προστατεύει την ιδιοκτησία (15).

Και εδώ πράγματι κινδυνεύει η περιουσία της Εταιρείας, αφού με την αδέσμευτη μεταβίβαση των μετοχών της ΑΤΕ κινδυνεύει να αλλοιωθεί ή να μην εξυπηρετηθεί ο (συνεταιριστικός) σκοπός της Εταιρείας και μοιραία αυτή να οδηγηθεί σε διάλυση.

β) Με την κρινόμενη αυτή διάταξη του Ν. 1892/90 πλήττεται και η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, που ανήκει στο προστατευόμενο από το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος δικαίωμα της οικονομικής ελευθερίας (ΑΠ 717/85 ΤοΣ 12 σ. 682). Το καταστατικό της ΣΕΚΑΠ ως σύμβαση (16) ελεύθερα υπογράφηκε από τους ιδρυτές της και ελεύθερα σ' αυτό προσεχώρησε αργότερα η ΑΤΕ και εν γνώσει όλων των όρων του καταστατικού δεσμεύτηκε από αυτό, έγινε δε δεκτή από τους άλλους εταίρους υπό τους όρους και τις δεσμεύσεις του καταστατικού, οι οποίοι εάν εγνώριζαν ότι θα υπήρχε ποτέ περίπτωση δια μέσου της ανέλεγκτης μεταβίβασης των μετοχών της ΑΤΕ να εισχωρήσουν άλλα από τα οριζόμενα στο Καταστατικό μέλη δεν θα εδέχοντο ποτέ να προσυπογράψουν τη συμμετοχή της ΑΤΕ. Ο κοινός νομοθέτης έχει από το Σύνταγμα εξουσία να λύει ή να τροποποιεί μονομερώς συμβάσεις, αλλά μόνο για λόγους δημόσιου συμφέροντος (17) που εδώ, όπως θ' αναλυθεί παρακάτω, φαίνεται ότι εκλείπουν από την πλευρά της ευνοϊκής υπέρ της ΑΤΕ ρύθμισης, ενώ υπέρ της άλλης πλευράς είναι ισχυρότατοι.

(15) Γεωργακόπουλος, Δικ. Εταιρειών τ.Β. σ. 63

(16) Γεωργακόπουλος, Δικ. Εταιρειών, τ.Β. σ. 108.

(17) ΣτΕ 276/86 ΝοΒ 34, 934

Άρα η κρινόμενη διάταξη του άρθρου 52 παρ. 1 του Ν. 1892/90 είναι αντίθετη και με το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος.

γ) η μεγαλύτερη όμως αντίθεση της κρινόμενης διάταξης είναι σε σχέση με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος περί ισότητας των ελλήνων (άρα και των νομικών προσώπων στα οποία μετέχουν) απέναντι στο νόμο, που γεννά δημόσιο δικαίωμά τους για ίση μεταχείριση από τον κοινό νομοθέτη (ισότητα του νόμου) ⁽¹⁸⁾.

Εξαιρετικές ρυθμίσεις που επιβάλλουν άνιση μεταχείριση, είτε με τη μορφή της επιβολής μιας αδικαιολόγητης επιβάρυνσης είτε με τη μορφή της αφαίρεσης αναγνωρισμένων και προϋφισταμένων δικαιωμάτων ⁽¹⁹⁾, επιτρέπονται μόνο για λόγους προστασίας του κοινωνικού και του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, εφόσον δεν τελούν σε αντίθεση με το γενικό αίσθημα για το δίκαιο ⁽²⁰⁾ και δεν προσβάλλουν κεκτημένο δικαίωμα προστατευόμενο από άλλες διατάξεις του Συντάγματος ⁽²¹⁾.

Όπως όμως προκύπτει τόσο από την εισηγητική έκθεση του άρθρ. 52, όσο και από την από 24.1.91 επιστολή του Διοικητού της ΑΤΕ προς το Δ.Σ. της ΣΕΚΕ κανένας τέτοιος λόγος προστασίας γενικότερου δημόσιου ή κοινωνικού συμφέροντος δεν προβάλλεται, αλλά μόνο απροθυμία της ΑΤΕ για ανάμειξη σε ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και κλονισμένη βιωσιμότητα της ΣΕΚΑΠ.

Επομένως δεν δικαιολογείται η εξαιρετική αυτή μεταχείριση της ΑΤΕ από το νομοθέτη του άρθρ. 52 σε σχέση με τους άλλους μετόχους κατόχους δεσμευμένων μετοχών είτε στις εταιρείες μετοχικού ενδιαφέροντος της ΑΤΕ, είτε στις όποιες άλλες ανώνυμες εταιρείες.

δ) Αντίθετα λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν την με κάθε τρόπο προστασία των συνεταιρισμών (και επομένως και του φορέως τους, τη ΣΕΚΑΠ) και δικαιολογούν την εισαγωγή και διατήρηση των δεσμεύσεων των μετοχών υπό τα στοιχεία α-δ που αναφέρθηκαν στην αρχή. Ειδικότερα: Με το άρθρο 12 παρ. 5 του ισχύοντος Συντάγματος θεσπίζεται για πρώτη φορά θεσμική εγγύηση για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών με τη ρητή προς τούτο υποχρέωση μέριμνας του Κράτους, και με ομόλογο (κοινωνικό) δικαίωμα των συνεταιρισμών απέναντι στον κοινό νομοθέτη. Δηλ. η διάταξη του άρθρου 12 παρ. 5 του Συντάγματος δεν είναι απλά μια κατευθυντήρια διάταξη, αλλά μια διάταξη με άμεσα κανονιστικό περιεχόμενο ⁽²²⁾.

Υλοποίηση αυτής της διάταξης αποτελεί και η υπό τους συγκεκριμένους όρους του άρθρου 6 του καταστατικού της ΣΕΚΑΠ συμμετοχή της ΑΤΕ στην Εταιρεία. Η ΑΤΕ σκόπευε στη συνεργασία της αυτή με τις ΓΣΟ, ως ΝΠΙΔ του Δημοσίου με συγκεκριμένη κοινωνική αποστολή και που γι' αυτό δόθηκε το 1980 και η σχετική πρωθυπουργική έγκριση, την αξιοποίηση γεωργικών προϊόντων, προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και

(18) Μεταξύ πολλών άλλων βλ. ΑΠ Ολ 446/84 ΝοΒ 33.58, ΑΠ Ολ 1752/84 ΝοΒ 33.641, ΑΠ Ολ 961/85 ΝοΒ 33.1405, ΑΠ Ολ 1939/84, ΝοΒ 33.645 κ.α.

(19) ΣτΕ 1024/86 ΕΛΔ 27.1029

(20) Ελ Συν Ολ 1506/85 ΝοΒ 34.740, ΑΠ 2110/84 ΝοΒ 33.1168 κ.α.

(21) ΑΠ 761/86 ΕΔΚΑ 28.681, ΕΑ 998/86 ΕΛΔ 27.350

(22) Γ. Παπαδημητρίου - Θ. Λιακόπουλος, Αρμ. ΛΗ σ. 368 - Δ. Τσάτσος αδημ.

προσφορά στην κατανάλωση μεταποιημένων προϊόντων υψηλής ποιότητας και όχι τόσο την αποδοτικότητα του επενδυθέντος κεφαλαίου (23).

Επομένως η κρινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 52 έρχεται σε αντίθεση με τη διάταξη 12 παρ. 5 του Συντάγματος γιατί, όπως παραπάνω αναλύθηκε, θέτει σε κίνδυνο την υπόσταση και διατήρηση της ΣΕΚΑΠ που υπηρετεί την ανάπτυξη και ενδυνάμωση του συνεταιριστικού κινήματος, που μετά τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 5 του Συντάγματος αποτελεί πλέον δημόσιο συμφέρον (24).

ε) Η παρ. 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος προστατεύει το δικαίωμα αυτοδιοίκησης των συνεταιρισμών, ειδικά και κατ' εξαίρεση από τις άλλες ενώσεις συλλογικού ενδιαφέροντος, όπως τα σωματεία και οι άλλες εμπορικές εταιρείες. Θέτει βέβαια την προστατευόμενη αυτοδιοίκηση τους μέσα στα όρια του νόμου, αλλά ο νόμος αυτός δεν μπορεί να θίγει τον πυρήνα πλέον αυτού του προστατευόμενου δικαιώματος, όπως στην κρινόμενη περίπτωση, όπου θίγονται καίρια σημεία αυτοδιοίκησης των συνεταιρισμών, αφού αφαιρείται από τη Γ.Σ. της ΣΕΚΑΠ το κυριαρχικό δικαίωμα της τροποποίησης του καταστατικού της, το οποίο αυθαίρετα τροποποιείται από την κρινόμενη διάταξη του Ν. 1892/90.

Άρα η διάταξη αυτή αντίκειται και γι' αυτό το λόγο στο άρθρ. 12 παρ. 5 του Συντάγματος.

στ) Ακόμη με βάση όλα τα παραπάνω, τυχόν άσκηση από την ΑΤΕ των δικαιωμάτων που της παρέχει η κρινόμενη διάταξη του Ν. 1892/90 θα είναι καταχρηστική και άρα αντίθετη με το άρθρο 25 παρ. 3 του Συντάγματος που την απαγορεύει, διότι όπως προεκτέθηκε βλάπτει το γενικότερο κοινωνικό ή δημόσιο συμφέρον, που είναι η υποστήριξη των συνεταιρισμών, οδηγώντας σε προφανώς άδικα κι έντονα αντικοινωνικά αποτελέσματα (25) και βλάπτει το κοινωνικό δικαίωμα των συνεταιρισμών για ανάπτυξη τους που προστατεύεται από άλλο άρθρο του Συντάγματος (26) το 12 παρ. 5, καθώς και το δικαίωμα για ίση μεταχείριση του άρθρ. 4 παρ. 1 Συντ., το δικαίωμα σεβασμού της ελευθερίας των συμβάσεων που προστατεύεται από το άρθρ. 5 παρ. 1 Συντ. καθώς και το δικαίωμα προστασίας της ιδιοκτησίας του άρθρ. 17 Συντ. σύμφωνα με όσα παραπάνω περι όλων αυτών εκτέθηκαν.

Άρα συμπερασματικά η κρινόμενη διάταξη αντίκειται στα άρθρα 4 παρ. 1, 5 παρ. 1, 12 παρ. 5, 17 και 25 παρ. 3 του Συντάγματος.

(23) Κ. Παπαγεωργίου, Συνεταιριστική Πορεία. τ. 20/1990 σ. 231

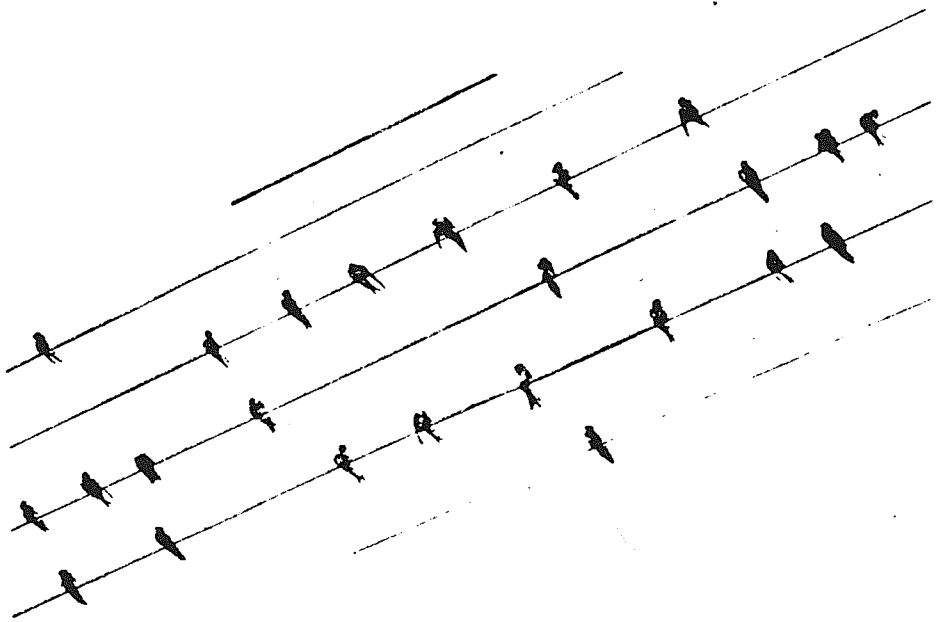
(24) Παρόμοια διάταξη του άρθρ. 21 παρ. 2 του Συντάγματος περί δικαιώματος ειδικής φροντίδας των Πολυτέκνων από το Κράτος έχει κριθεί ότι εξυπηρετεί και αποτελεί δημόσιο συμφέρον (ΣτΕ 881/85 ΤοΣ 12.101).

(25) ΑΠ 717/85 ΤοΣ 12.682

(26) ΑΠ 1403/86 ΔΕΝ 43.704

ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΑΝΟΙΞΗ!

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
με ανθρώπινο πρόσωπο

ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ

Α.Τ.Ε ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Του Κ. Α. Παπαγεωργίου

Ένα κλίμα αντιπαράθεσης μεταξύ ΑΤΕ και Συνεταιρισμών έχει επικρατήσει τους τελευταίους μήνες. Η συνέχισή του δεν προοιωνίζει ωφελήματα ούτε για την ΑΤΕ ούτε για τους συνεταιρισμούς. Τα στοιχεία που συνδέουν την ΑΤΕ και τους συνεταιρισμούς μεταξύ τους, είναι πολύ περισσότερα από εκείνα που τους χωρίζουν, αλλά και οι διαγραφόμενες προοπτικές τους δεν φαίνεται να επιτρέπουν την ανώδυνη για κάθε πλευρά αποσύνδεσή τους. Γι αυτό, χρήσιμο είναι να χαμηλώσουν οι τόνοι του «διαλόγου» και να ξεκινήσει, έστω και τώρα μια καλόπιστη αναζήτηση διεξόδων.

Ποιό είναι το πρόβλημα

Αν σταθεί κανείς στη επιφάνεια, το πρόβλημα παρουσιάζεται ως αδυναμία των συνεταιρισμών να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις, που, σύμφωνα με τις επίσημες ανακοινώσεις, ανέρχονται σε περίπου 600 δισ. δρχ. Η αδυναμία ή η καθυστέρηση επιστροφής αυτών των μεγάλων ποσών, δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα στην ΑΤΕ, η οποία στερείται πόρων και συνεπώς αδυνατεί να εξυπηρετήσει τον γεωργικό τομέα και να αναπτύξει τις άλλες δραστηριότητες προς τις οποίες επιδιώκει να στραφεί.

Το πρόβλημα αυτό όμως, δεν αποτελεί παρά το σύμπτωμα βαθύτερων αιτιών, τα οποία χρειάζεται να διερευνηθούν με σκοπό τον παραμερισμό τους και την αναζήτηση των πιο πρόσφορων λύσεων.

Αν δεχθούμε το συνεχές των φορέων και δεν τους ταυτίζουμε με τα πρόσωπα που τους διοικούν κατά περίπτωση, τότε μπορεί να υποστηριχθεί ότι τόσο η ΑΤΕ όσο και οι συνεταιρισμοί εμπλέκονται στη δημιουργία του προβλήματος. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσο είναι και υπεύθυνοι γι' αυτό.

Παίρνοντας υπόψη τις εξαρτήσεις που είχαν επικρατήσει τα περασμένα χρόνια, τόσο η ΑΤΕ όσο και οι συνεταιρισμοί δεν αποτελούσαν παρά εφαρμοστές μιας πολιτικής την οποία δεν διαμόρφωσαν οι φορείς αυτοί, τουλάχιστον κατά ένα σημαντικό μέρος της. Τόσο από την πλευρά της ΑΤΕ όσο και από την πλευρά των συνεταιρισμών υπήρξε μια χαλάρωση στην εφαρμογή των τραπεζιτικών κανόνων, ανεκτή ή και καθοδηγούμενη από τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας. (Εδώ ενδιαφέρει η διαπίστωση του γεγονότος και όχι η αξιολόγηση της πολιτικής αυτής ή η αναζήτηση υπευθύνων).

Συνδυαζόμενη με τον κομματισμό, η χαλάρωση των τραπεζιτικών κανόνων

οδήγησε στον εφησυχασμό των διοικήσεων των συνεταιριστικών φορέων, στη μείωση του ενδιαφέροντος για οικονομική αποτελεσματικότητα στη λειτουργία και μερικές φορές στην περιφρόνηση των κανόνων της αγοράς. Οι κατευθύνσεις πολιτικής αναφέρονταν στη χρησιμοποίηση των συνεταιρισμών ως μέσων για το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας και πρόβαλαν έντονα τον «κοινωνικό» ρόλο των συνεταιρισμών, προσδίδοντας σ' αυτόν τον όρο την έννοια της παράκαμψης των οικονομικών κριτηρίων αποτελεσματικότητας.

Η πολιτική προβολή αυτών των επιλογών και η ταυτόχρονη στήριξή τους, μέσω της πολιτικής που εφάρμοσε η ΑΤΕ, δεν άφηνε περιθώρια αμφιβολίας ότι το κόστος αυτής της κρατικής πολιτικής θα το επωμισθεί το ίδιο το κράτος. Δεν θα μπορούσαν να εκληφθούν διαφορετικά οι εντολές ή προτροπές των κρατικών αρμοδίων για τη χορήγηση τιμών Αθηνών — και όχι Βρυξελλών — ή για άμεση παρέμβαση στη λαχαναγορά, όταν απεργούσαν οι χονδρέμποροι, ή για την απορρόφηση, με τις ίδιες τιμές, των πασοτήτων προϊόντων που ξεπερνούσαν την κοινοτική ποσόστωση ή για την παραλαβή των δημητριακών και του γάλακτος που έμεναν αζήτητα μετά το ατύχημα του Τσερνομπίλ, ή για την αγορά των καπνών που δεν απορροφούσε η αγορά κ.ο.κ. Άλλωστε, συνεχείς υπήρξαν οι αναφορές των κρατούντων στην προοπτική ρύθμισης των χρεών των συνεταιρισμών, γεγονός το οποίο καθαυτό με την καθυστέρηση πραγματοποίησης οδήγησε άμεσα και έμμεσα στη διόγκωση των χρεών.

Η αλλαγή προσώπων στις θέσεις εντολέων και αντολοδόχων στους προαναφερθέντες φορείς, δεν συνεπάγεται διαγραφή των ευθυνών του παρελθόντος. Αντίθετα, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μιας διαφορετικής πολιτικής συνεπάγεται ως πρώτο βήμα τη διευθέτηση των εκκρεμοτήτων του παρελθόντος.

Νέα πολιτική και αποκρατικοποίηση

Με αυτό το φορτίο των προβλημάτων του παρελθόντος, η ΑΤΕ και οι συνεταιρισμοί εκλήθησαν να εφαρμόσουν μια νέα πολιτική, που συνεπάγεται τη λειτουργία τους σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς και του τραπεζικού συστήματος, καθώς και τον περιορισμό του ρόλου του κράτους εις το ελάχιστο δυνατό.

Η ΑΤΕ προσαρμόσθηκε αμέσως στις νέες κατευθύνσεις και προχώρησε σε μια σειρά από συγκεκριμένες ενέργειες όπως:

- * Η θεσμοθέτηση της μετατροπής της σε Ανώνυμη Εταιρεία με παράλληλη διατήρηση των προνομίων της.
- * Η αντικατάσταση της Επιτροπής Πιστώσεων από Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων στο οποίο δεν μετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και της ΠΑΣΕΓΕΣ.
- * Η θεσμοθέτηση της δυνατότητας αποδέσμευσης από Κοινοπραξίες και Ανώνυμες Εταιρείες στις οποίες μετείχε από κοινού με συνεταιριστικές οργανώσεις, με μεταβίβαση των μεριδίων ή μετοχών της σε συνεταιριστικές οργανώσεις ή και σε τρίτους.

* Η απεριοριστική πολιτική στη χρηματοδότηση συνεταιριστικών φορέων, η σύνδεση της χρηματοδότησης με τις συσσωρευμένες οφειλές και η χορήγηση χρηματοδοτήσεων με κριτήριο την οικονομικότητα της δραστηριότητας.

* Η επιδίωξη ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων και εκσυγχρονισμού των τραπεζικών εργασιών.

Αν όμως η αλλαγή πολιτικής σήμαινε για την ΑΤΕ απλώς τη μεταβολή των κανόνων που εφαρμόζε, για τους συνεταιρισμούς η προσαρμογή στις νέες συνθήκες αποτελεί ένα ιδιαίτερα δύσκολο πρόβλημα. Ο κρατικός προστατευτισμός δημιούργησε δομές ανάλογες προς τις απαιτήσεις και τα μέλη απέκτησαν εθισμό στην εξάρτηση, δηλαδή χαρακτηριστικά έντονης δυσκαμψίας έναντι της νέας πολιτικής που απαιτεί επιχειρηματική πρωτοβουλία και οικονομική αποτελεσματικότητα.

Οι δυσκολίες προσαρμογής των συνεταιρισμών στις νέες συνθήκες δεν φαίνεται να έγιναν αντιληπτές από το Κράτος, την ΑΤΕ αλλά και από τις διοικήσεις και τα μέλη των συνεταιρισμών. Το κράτος, αντί ν' ακολουθήσει μια πολιτική μεθοδικής αντιστροφής των συνθηκών που είχαν οδηγήσει τους συνεταιρισμούς σε οικονομική αποδυνάμωση, επέλεξε την αποστασιοποίηση από τα προβλήματα, ως εάν οι συνεταιρισμοί αφ' εαυτών ήταν οι μόνοι υπαίτιοι για την ύπαρξη των προβλημάτων. Αφέηθη πολυτίμοι χρόνος να διαρρέυσει μέχρι να αντιληφθεί όχι τη συνυπεθυνότητά του, αλλά τα επακόλουθα και τις επιπτώσεις στο γεωργικό τομέα από την απότομη μεταβολή πολιτικής.

Η ΑΤΕ επικέντρωσε το ενδιαφέρον της στην πάση θυσία ρευστοποίηση έστω και μέρους των δανείων της, πιεζόμενη από την ανάγκη εξασφάλισης της δικής της βιωσιμότητας στα πλαίσια του αυξημένου ανταγωνισμού που διαμορφώνεται.

Οι συνεταιριστικοί φορείς, μετέωροι μπροστά στις απαιτήσεις επιστροφής των οφειλών τους και στην αδυναμία τους να ανταποκριθούν, χωρίς τη συμπαράσταση του κράτους και τη συνεργασία της ΑΤΕ, δεν μπόρεσαν να αποκολληθούν από τη νοοτροπία του εξαρτημένου ως προς τις πρωτοβουλίες, που δεν του λείπει η πολυτέλεια εξυπηρέτησης κομματικών σκοπιμοτήτων.

Αναζήτηση κατευθυντηρίων γραμμών

Αυτό το πλέγμα αντιθέσεων και ενεργειών έχει δημιουργήσει ένα περιβάλλον που δεν προσφέρεται για μια ψύχραμη και από κοινού αναζήτηση λύσεων προς το συμφέρον όλων των πλευρών και κυρίως προς το συμφέρον της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Για να δικαιολογείται όμως μια προσπάθεια αναζήτησης λύσεων, χρειάζεται πρώτα να επανατοποθετηθεί και να τεκμηριωθεί εκ νέου η αναγκαιότητα ύπαρξης ενός οικονομικά βιώσιμου και δραστήριου συνεταιριστικού κινήματος, καθόσον στα πλαίσια της αποκρατικοποίησης και της λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς, διαφαίνονται και τάσεις αποδυνάμωσης και αχρήστευσης των συνεταιρισμών. Παρά την ενενηντάχρονη ιστορία του, ο συνεταιριστικός θεσμός δεν είναι σε θέση σήμερα να δείξει το πραγματικό του πρόσωπο. Είναι αντίθετα γνωστό το παραμορφωμένο του πρόσωπο, που υπήρξε αποτέλεσμα ποικίλων επεμβάσεων και αυτό το δύσμορφο πρόσωπο θεωρείται συχνά βάρος αδικαιολόγητο για το κοινωνικό σύνολο.

Οι συνεταιρισμοί αποτελούν φορείς της ιδιωτικής οικονομίας. Είναι ανεξάρτητοι και αυτοδύναμοι συλλογικοί φορείς των μικρών οικονομικών μονάδων που συνιστώνται για να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους. Η συλλογικότητά τους και τα ιδιαίτερα λειτουργικά χαρακτηριστικά τους, τους κατατάσσουν στο χώρο της «κοινωνικής οικονομίας», όπως τελευταία έχει ονομασθεί στην Ευρώπη, για να διακρίνονται τόσο από τους δημόσιους, όσο και από τους συνηθισμένους ιδιωτικούς επιχειρηματικούς φορείς. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους είναι ότι επιχειρηματίες και πελάτες είναι τα ίδια πρόσωπα και ότι αντλούν οφέλη από την ίδια τη συνεργασία των μελών μεταξύ τους. Η προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο είναι πολύπλευρη αλλά αρκεί να αναφερθεί ότι η αυτοπροστασία και η αυτοβοήθεια των ιδίων των μικρών οικονομικών μονάδων απαλλάσσει το κράτος από δαπάνες στήριξης των χαμηλών εισοδημάτων αλλά και δημιουργεί αντίρροπες δυνάμεις για την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Γι' αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι στην Ευρώπη της ελεύθερης οικονομίας και του έντονου ανταγωνισμού, οι συνεταιρισμοί προβάλλονται ως θεσμός πολύτιμος για την κινητοποίηση τοπικών δυνάμεων, την αξιοποίηση τοπικών πόρων και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Για τους λόγους αυτούς αλλά και για άλλους που αναφέρονται στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο ελληνικός γεωργικός τομέας, είναι πέρα από κάθε αμφισβήτηση αναγκαία η ύπαρξη ενός λειτουργικά αποτελεσματικού δικτύου αγροτικών συνεταιρισμών. Κάθε πρόγραμμα ανάπτυξης και αναδιάρθρωσης του γεωργικού τομέα χρειάζεται τις υπηρεσίες των συνεταιρισμών.

Η αποδοχή αυτής της άποψης αποτελεί προϋπόθεση για τη συζήτηση λύσεων που να υπηρετούν ταυτόχρονα τις ανάγκες της ΑΤΕ και των συνεταιρισμών. Θεωρείται επίσης ως δεδομένη η πραγματοποίηση της ρύθμισης των χρεών των συνεταιριστικών οργανώσεων, κοινοπραξιών και εταιρειών με τους τρόπους που ανακοίνωσαν το Υπουργείο Γεωργίας (εφόσον συμπεριληφθούν και οι συνεταιριστικές εταιρείες) και η ΑΤΕ.

Ως σημεία στα οποία κρίνεται ότι πρέπει να επέλθει προσέγγιση απόψεων μεταξύ ΑΤΕ και συνεταιρισμών, ώστε να ακολουθηθεί μια συναινετική και αμοιβαίως ωφέλιμη πορεία, είναι τα ακόλουθα:

α) Η μετατροπή της ΑΤΕ σε Ανώνυμη Εταιρεία

Η μετατροπή της ΑΤΕ σε Α.Ε. ενδείκνυται να ακολουθήσει ορισμένους κανόνες, οι οποίοι να εξυπηρετούν ταυτόχρονα την ΑΤΕ και τους συνεταιρισμούς ή το γεωργικό τομέα γενικότερα. Ένας τέτοιος κανόνας θα μπορούσε να είναι η επιδίωξη διατήρησης της ΑΤΕ ως του κατεχοχίν φορέα δανειοδότησης του γεωργικού τομέα, ότι δηλαδή η επιδίωξη επέκτασης της ΑΤΕ σε νέες δραστηριότητες δεν θα μειώσει το ενδιαφέρον της για τη δανειακή εξυπηρέτηση της γεωργίας. Το υπάρχον πυκνό δίκτυο υποκαταστημάτων και θυριδών της ΑΤΕ αποτελεί ισχυρό πλεονέκτημά της για τη συγκέντρωση καταθέσεων, που θα εξακολουθήσουν να οδηγούνται στην ΑΤΕ εφόσον διατηρήσει αμείωτο τον ενεργό ρόλο της στη γεωργία. Αποδυνάμωση του ρόλου της ΑΤΕ ως χρηματοδότη της γεωργίας χάριν επέκτασης σε άλλες πιο κερδοφόρες δραστηριότητες εμπεριέχει αυξημένους κινδύνους, διότι για τις πιο κερδοφόρες αυτές δραστηριότητες θα πρέπει

να ανταγωνισθεί άλλες τράπεζες, ελληνικές και ξένες με παράδοση στις δραστηριότητες αυτές και περισσότερο εκσυγχρονισμένες. Δεν χρειάζεται να λεχθεί ότι ο μακροχρόνιος εθισμός της ΑΤΕ σε ουσιαστικά μονοπωλιακό ρόλο στη χρηματοδότηση της γεωργίας δεν αποτελεί άριστη προϋπόθεση για την επίτευξη αυξημένης ανταγωνιστικότητας. Άλλωστε και η σύνθεση του προσωπικού της ΑΤΕ είναι επόμενο να μην είναι η ενδεδειγμένη για άλλου είδους τραπεζικές εργασίες.

Ένας δεύτερος κανόνας θα έπρεπε να αφορά τη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΤΕ Α.Ε. Η σημερινή οικονομική κατάσταση των συνεταιριστικών οργανώσεων προφανώς δεν τους επιτρέπει να συμμετάσχουν στο μετοχικό της κεφάλαιο. Όμως, η επίδειξη πνεύματος συνεργασίας εκ μέρους της ΑΤΕ δεν πρέπει να σταματήσει στην πρόσκληση των συνεταιριστικών οργανώσεων να μετάσχουν στο μετοχικό κεφάλαιο. Μπορεί να προχωρήσει στα φυσικά πρόσωπα - μέλη των συνεταιρισμών, στα οποία να δοθεί η δυνατότητα να αποκτήσουν μετοχές μέσω του συνεταιρισμού τους και με όρους όμοιους με αυτούς που ενδεχομένως θα καθορισθούν για το προσωπικό της ΑΤΕ. Ένας χειρισμός αυτού του είδους εκ μέρους της ΑΤΕ θα αποτελούσε χειρονομία αναγνώρισης της συμβολής προσωπικού και αγροτών στη διαμόρφωση της σημερινής ΑΤΕ. Θ' αποτελούσε επίσης επιβεβαίωση ότι η ΑΤΕ δεν αποποιείται τον αγροτικό της χαρακτήρα έστω και αν επεκτείνεται και σε νέους κλάδους εργασιών.

β) Εκπροσώπηση στο Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων

Η ΑΤΕ οδηγήθηκε στην πρόταση κατάργησης της Επιτροπής Πιστώσεων με το επιχείρημα ότι λόγω της σύνθεσής της ενέκρινε σε ορισμένες περιπτώσεις δάνεια με κριτήρια όχι αυστηρώς τραπεζικά. Όμως είναι μάλλον υπερβολική η ολοσχερής εξαίρεση προσώπων που δεν ανήκουν στο μηχανισμό της Τράπεζας.

Δυο λόγοι συνηγορούν υπέρ της συμμετοχής εκπροσώπου των συνεταιρισμών στο Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων που αντικατέστησε την Επιτροπή Πιστώσεων. Ο πρώτος είναι ότι με την παρουσία του εξασφαλίζεται η διαφάνεια έναντι τρίτων, κατά το λεγόμενο για τη γυναίκα του Καίσαρος. Ο δεύτερος είναι περισσότερο ουσιαστικός, διότι αποτελεί αναγνώριση της σημασίας που αποδίδει η ΑΤΕ στον κύριο όγκο των πελατών της, που αποτελείται από συνεταιριστικές οργανώσεις και αγρότες. Η συμμετοχή αυτή συμπορεύεται και προετοιμάζει το έδαφος για την προαναφερθείσα συμμετοχή αγροτών στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΤΕ.

γ) Αποδέσμευση της ΑΤΕ από επιχειρήσεις

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στο θέμα της αποδέσμευσης της ΑΤΕ από συνεταιριστικές εταιρείες και κοινοπραξίες, στις οποίες είχε συμπράξει στο παρελθόν με συνεταιριστικές οργανώσεις. Όποιοι λόγοι και αν ωθούν την ΑΤΕ στην ενέργειά της αυτή η λογική που θα πρέπει να πρωτανεύσει είναι της εξυπηρέτησης του σκοπού της με τη μικρότερη δυνατή βλάβη των συμφερόντων των εταίρων της και της γεωργικής οικονομίας.

Με το άρθρο 52 του ν. 1892/90, η ΑΤΕ απέκτησε τη δυνατότητα πώλησης των μετοχών της σε εταιρείες και των μεριδίων της σε κοινοπραξίες,

σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έστω και αν υπάρχει αντίθετη διάταξη ή περιορισμός στο καταστατικό της. Με το ίδιο άρθρο καταργείται ο νόμος 1194/1981 (20.8.1981), ο οποίος πρόβλεπε τη δυνατότητα μεταβίβασης των μετοχών και των μεριδίων της ΑΤΕ προς τις συνεταιριστικές οργανώσεις, στην ονομαστική αξία τους προσαυξημένη με τους τόκους μιας πενταετίας (με τόκο μέχρι 10%) και μειωμένη κατά τις πραγματοποιηθείσες από την ΑΤΕ εισπράξεις υπό μορφή μερισμάτων ή τόκων επιστροφών κεφαλαίου.

Μετά τη νομοθετική ρύθμιση, η ΑΤΕ ξεκίνησε τη διαδικασία αποτίμησης της αξίας των επιχειρήσεων στις οποίες μετέχει με σκοπό τη μεταβίβαση των μεριδίων της σε οποιονδήποτε καταβάλει την πραγματική αξία του ποσοστού συμμετοχής της.

Η διαφορά μεταξύ της ρύθμισης που σχεδιάστηκε (χωρίς να τεθεί σε εφαρμογή) τον Αύγουστο του 1981 και των τωρινών προθέσεων της ΑΤΕ είναι προφανώς ευρύτατη. Με το νόμο 1194/81 δεν ετίθετο καν θέμα μεταβίβασης σε τρίτους, η αποτίμηση της αξίας μετοχών και μεριδίων έτεινε να ευνοεί τους συνεταιρισμούς και θεσπίζονταν ακόμη διευκολύνσεις για την καταβολή τους.

Βέβαια η κατάσταση της ίδιας της ΑΤΕ κατά το 1990 και το 1991 δεν είναι όμοια με εκείνη του 1981. Στην προσπάθειά της να αντλήσει ένα μέρος των πόρων της, που έχουν δεσμευθεί στο γεωργικό τομέα, καταφεύγει σήμερα και σε λύσεις που αναιρούν προθέσεις και προσπάθειες, κατά τη μακρά περίοδο της ιστορίας της, για την υποστήριξη των συνεταιρισμών.

Τα ζητήματα που ανακύπτουν από την πρόθεση της ΑΤΕ να αποδεσμευθεί, με τον τρόπο που σχεδιάζει, από τις επιχειρήσεις που μετέχει είναι πολλά.

Πρώτο είναι ένα ηθικό και νομικό ερώτημα, κατά πόσο μια ιδιωτική συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ δυο συμβαλλομένων μπορεί να ανατρέπεται από διατάξεις νόμου. Ιδιωτικές συμφωνίες αποτελούν τα καταστατικά των εταιρειών και κοινοπραξιών που ορίζουν ότι μεταβίβαση μετοχών επιτρέπεται μόνο μεταξύ συνεταιριστικών οργανώσεων και ΑΤΕ. Το θέμα είναι ηθικό, γιατί ο ένας των συμβαλλομένων είναι κρατικός φορέας (ΑΤΕ) και το κράτος είναι επίσης το μέρος που θεσπίζει κανόνα βλαπτικό για τον έτερο των συμβαλλομένων. Έτσι το ίδιο το κράτος παρουσιάζεται ως μειωμένης αξιοπιστίας εταίρος.

Το δεύτερο ζήτημα αναφέρεται στις προθέσεις των συμβληθέντων (ΑΤΕ και συνεταιρισμών). Δεν πρέπει να υπάρχει δεύτερη γνώμη, παρά ότι τόσο η ΑΤΕ όσο και οι συνεταιρισμοί επιδίωξαν από κοινού να δημιουργήσουν μια υποδομή που να τεθεί στην υπηρεσία του γεωργικού τομέα, για να επιτύχει τον εκσυγχρονισμό του προς όφελος των αγροτών και της εθνικής οικονομίας. Άλλωστε αν η ΑΤΕ επιδίωκε κερδοφόρες επενδύσεις θα είχε ασφαλώς κάνει πιο σίγουρες και αποδοτικές επιλογές. Η έννοια, συνεπώς, της συγχρηματοδότησης επιχειρηματικών μονάδων ήταν η δημιουργία ενός αδιανέμητου κεφαλαίου στην υπηρεσία της γεωργίας, αφού και οι αγρότες αποχωρώντας από τους συνεταιρισμούς τους αποκομίζουν μόνο την ονομαστική αξία της μερίδας τους. Η συμμετοχή της ΑΤΕ στο κεφάλαιο επένδυσης αποτελούσε έκφραση ισοδύναμη της κρατικής επιχορήγησης και ενίσχυσης της προσπάθειας των συνεταιρισμών. Έναντι αυτής της αντίληψης

η ΑΤΕ υιοθετεί τώρα τον καθαρά εμπορικό χαρακτήρα της συμμετοχής της και επιδιώκει εκποίηση των μετοχών της στην πραγματική τους αξία.

Η τωρινή συμπεριφορά της ΑΤΕ έναντι εκείνης του παρελθόντος, μπορεί μεν να δικαιολογείται από τις σημερινές οικονομικές δυσκολίες της, αλλά δεν παύει να συνεπάγεται ευρύτερες επιπτώσεις, που υπερβαίνουν κατά πολύ τα όρια της αποκρατικοποίησης. Διότι τίθεται επί τάπητος το ερώτημα κατά πόσο είναι αναγκαία, στη λειτουργία της αγοράς των γεωργικών προϊόντων, η παρουσία των συνεταιριστικών φορέων ως αντίρροπτης δύναμης στις υπερβολές που μπορούν να οδηγήσουν οι συνθήκες ολιγοπωλιακές συνθήκες.

Το τρίτο ζήτημα που ανακύπτει αφορά στην ταυτότητα των φορέων που θα αγοράσουν τις μετοχές και τα μερίδια της ΑΤΕ. Η ΑΤΕ δηλώνει ότι μπορούν να αγοράσουν τις μετοχές οι συνεταιριστικές οργανώσεις χωρίς διαδικασία πλειοδοσίας, εφόσον καταβάλουν την αξία που θα προσδιορισθεί από εκτιμητές. Η αξία πρέπει να καταβληθεί μετρητοίς.

Με βάση τις μέχρι σήμερα διαθέσεις της ΑΤΕ, δεν διαφэнεται πιθανότητα εξαγοράς μετοχών από συνεταιριστικές οργανώσεις, ενώ εκδηλώνεται ενδιαφέρον από μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Υποθέτοντας ότι οι μετοχές θα μεταβιβασθούν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, βρίσκεται κανείς στην αφετηρία μιας περιεργής άσκησης. Θα μετέχουν σε μια κοινή επιχείρηση φορείς με συγκρούμενους στόχους.

Η συνεταιριστική πλευρά θα επιδιώκει να μεγιστοποιήσει τις τιμές που καταβάλλει στους παραγωγούς των γεωργικών προϊόντων, στα πλαίσια που εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα, ενώ η ιδιωτική να μεγιστοποιήσει τα κέρδη συμπιέζοντας τις τιμές των γεωργικών προϊόντων. Η επικράτηση της μιας ή της άλλης πολιτικής θα είναι καταρχήν συνάρτηση του ποσοστού ψήφων κάθε πλευράς, χωρίς αυτό να είναι διασφαλισμένο για τη συνεταιριστική πλευρά, η οποία δεν έχει παράδοση στην ενιαία εμφάνιση. Όμως η ύπαρξη δυο τάσεων στη διοίκηση ενός μικρού φορέα δεν αποτελεί άριστη προϋπόθεση επιτυχίας του.

Από τις 35 εταιρείες και κοινοπραξίες από τις οποίες επιδιώκει να αποδουλωθεί η ΑΤΕ, στις 22 έχει την πλειοψηφία ενώ στις υπόλοιπες 13 την πλειοψηφία έχουν οι συνεταιρισμοί. Εύλογο θα είναι το ενδιαφέρον ιδιωτικών επιχειρήσεων για το σύνολο των μετοχών ή μεριδίων της ΑΤΕ της ομάδας των 22, αφού οι νέοι ιδιοκτήτες θα έχουν την πλειοψηφία των μετοχών. Για τις 13 όμως στις οποίες η ΑΤΕ δεν διαθέτει πλειοψηφία, ο ιδιώτης μέτοχος θ' αποτελεί μειοψηφία, οπότε ανακύπτει το ερώτημα γιατί κάποιος ιδιώτης θα ενδιαφερθεί να διαθέσει κεφάλαια σε μια εταιρεία που δεν θα ελέγχει και η οποία έχει τη φήμη (δικαίως ή αδικώς) αποτυχημένης, η δε διοίκησή της δεν επιδιώκει τη μεγιστοποίηση του κέρδους.

Τέταρτο ζήτημα τέλος, προκύπτει αναφορικά με ορισμένες από τις μονάδες και ειδικότερα με εκείνες που είναι εγκατεστημένες στη Θράκη. Ασφαλώς ούτε το ελληνικό Δημόσιο ούτε η ΑΤΕ μπορούν από το ένα μέρος να αναγνωρίζουν την ιδιομορφία της περιοχής, μέχρι σημείου να καταρτίζεται πρόγραμμα Ειδικής Παρέμβασης και να συγκροτείται Συντονιστικό Όργανο υπό την προεδρεία του Πρωθυπουργού και από το άλλο να μην αποδέχονται οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση μεγάλων συνεταιριστικών επιχειρήσεων, που άλλαξαν την εικόνα της περιοχής. Η αντίφαση είναι προφα-

νής και θυμίζει παλαιότερες περιόδους που έλλειπε η πείρα και που αντί να στηριχθούν, με ήπια ενίσχυση, επιτόπιες και προσαρμοσμένες στο περιβάλλον τοπικές πρωτοβουλίες, ενισχύονταν με ισχυρά κίνητρα ασύνδετες με τον περίγυρό τους νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, οι οποίες διατηρήθηκαν όσο και τα κίνητρα που τις συντηρούσαν.

Αναζήτηση Λύσεων

Αφού λύσεις είναι οι δίοδοι που οδηγούν στους στόχους, είναι χρήσιμο αρχικά να επανατοποθετηθούν συνοπτικά οι επιδιωκόμενοι στόχοι, που δεν μπορεί να είναι άλλοι από την εξυγίανση των συνεταιρισμών και την εξυγίανση της ΑΤΕ, με απώτερο σκοπό τη συνέχιση της συνεργασίας τους προς όφελος του γεωργικού τομέα και της εθνικής οικονομίας που οφείλουν να σταθούν ανταγωνιστικά στις νέες συνθήκες της ΕΟΚ.

Η αναζήτηση λύσεων προϋποθέτει ασφαλώς αποδοχή των στόχων από τους ενδιαφερόμενους και συνεργασία μεταξύ τους, καθόσον από αρκετές πλευρές εκτιμάται ότι με την αμοιβαία προσπάθεια θα προκύψει αμοιβαίο όφελος. Αντίθετα, χωριστές ενέργειες και ακόμη περισσότερο η αντιπαράθεση μεταξύ ΑΤΕ και συνεταιρισμών θα προκαλέσει βλάβη των αντιπαράθεμένων και απώλεια των στόχων.

Η λύση δύσκολων προβλημάτων δεν επιτυγχάνεται με συνταγές. Όσα ακολουθούν εδώ δεν συλλογίζονται συνταγή, αλλά προσπάθεια συμβολής στην επίλυση, προερχόμενη από πλευρά μη εμπλεκόμενη στο πρόβλημα.

Η προσέγγιση των στόχων, δεν μπορεί παρά να είναι σταδιακή και σχεδιασμένη με ψυχραιμία και ρεαλισμό. Παρά τον επείγοντα χαρακτήρα των προβλημάτων, η νευρική κατάσταση δεν δικαιολογείται, ενώ απαιτείται ταχύτητα ενεργειών, αφού γίνει από κοινού αποδεκτό από το Δημόσιο, την ΑΤΕ και τους συνεταιρισμούς το σχέδιο δράσης.

Ένα σχέδιο δράσης θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1. *Ανάληψη από κάθε εμπλεκόμενη πλευρά (Δημόσιο - ΑΤΕ - Συνεταιρισμοί) του μέρους της οικονομικής ευθύνης που της ανήκει. Τα βήματα που έχουν γίνει ως τώρα προς την κατεύθυνση αυτή αφορούν τις οικονομικές συνέπειες της πολιτικής που ακολουθήθηκε στα πλαίσια χειραγώγησης των συνεταιρισμών. Υπολείπεται η διευθέτηση του θέματος του υπεραριθμού προσωπικού, που αποτελεί διαρκή επιβάρυνση και εμπόδιο οικονομικής εξυγίανσης.*
2. *Συναποδοχή νέων κανόνων, όπως ότι το Δημόσιο θα περιορίζεται στο ρόλο που προβλέπεται από το Σύνταγμα ότι σε περίπτωση ανάθεσης εργασιών στους συνεταιρισμούς θα συνάπτεται συμφωνία για την κάλυψη του σχετικού κόστους, ότι η ΑΤΕ θα χορηγεί δάνεια με τραπεζικά κριτήρια, ότι οποιαδήποτε μέτρα πολιτικής του Κράτους για ευνοϊκότερους όρους δανεισμού θα καλύπτουν το σχετικό κόστος της ΑΤΕ, ότι οι συνεταιρισμοί θα έχουν πλήρη την ευθύνη για τα αποτελέσματα των ενεργειών τους κλπ.*
3. *Πρόγραμμα εξυγίανσης συνεταιριστικών οργανώσεων με τη συνεργασία της ΑΤΕ. Ως χρηματοδοτούσα Τράπεζα, η ΑΤΕ έχει κάθε συμφέρον να πάρει μέρος στην εξυγίανση των συνεταιριστικών φορέων, αξιοποιώντας τα ειδικευμένα στελέχη της. Με την εξυγίανση θα καταστεί δυνατή η εξόφληση σταδιακά των υποχρεώσεων προς την ΑΤΕ αλλά και η συνέχιση της συνεργασίας προς αμοιβαίο όφελος. Στο στάδιο αυτό τοποθετείται και η εξυγίανση των συνεταιριστικών εταιρειών. Ένας τρόπος εξυγίανσής τους που θα μπορούσε να εξετασθεί αφού ακολουθηθούν τα προαναφερθέντα*

στάδια, θα μπορούσε να αφορά τη μεταβίβαση των μετοχών της ΑΤΕ — σε εύλογη τιμή — σε φυσικά πρόσωπα αγρότες, που έχουν συμφέρον να διατηρηθεί η δραστηριότητα των εταιρειών αυτών.

4. Διεύρυνση του μετοχικού κεφαλαίου και εκσυγχρονισμός της ΑΤΕ. Ο περιορισμός της κρατικής στήριξης προς την ΑΤΕ καθιστά αναγκαίες τις ενέργειες της ΑΤΕ προς αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου και προς εκσυγχρονισμό. Ο εκσυγχρονισμός δεν αναφέρεται μόνο οι εξοπλισμό, αλλά και σε μεθόδους λειτουργίας και σε νοοτροπία. Δεν είναι σύντομη και εύκολη διαδικασία και θ' αποτελέσει οντοπία η προσδοκία προσέλευσης άλλων και μεγάλων πελατών, που θα έχουν να επιλέξουν μεταξύ ΑΤΕ και άλλων ήδη αποτελεσματικών ελληνικών και ξένων τραπεζών. Περισσότερο προσεγωμένη είναι η προσδοκία συγκράτησης της σημερινής πελατείας της ΑΤΕ με τον εκσυγχρονισμό της. Στην επιδίωξη αυτού του στόχου, η ΑΤΕ οφείλει να δείξει το ενδιαφέρον της προς τους σημερινούς πελάτες της με ιδιαίτερη μεταχείρισή τους κατά την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι συνεταιρισμοί θα αποτελούσαν τους πιο πρόσφορους φορείς να γίνουν μέτοχοι της ΑΤΕ και ταυτόχρονα οι βασικοί συνεργάτες της. Όμως η σημερινή τους κατάσταση δεν τους παρέχει αυτή τη δυνατότητα. Αλλά στην περίπτωση που η ΑΤΕ διακρίνει το μακροχρόνιο συμφέρον της συνεργασίας με τους συνεταιρισμούς, θα μπορούσαν οι συνεταιριστικές οργανώσεις να αποτελέσουν τους φορείς εκδήλωσης ενδιαφέροντος αγροτών υποψηφίων μετόχων της ΑΤΕ. Η κατευθείαν συμμετοχή των αγροτών ως μετόχων της ΑΤΕ θα διατηρήσει αμείωτη την πρόσδεση των αγροτών με την Τράπεζα. Διαφορετικά η πρόσδεση αυτή δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη τουλάχιστον για παραγωγούς με αξιόλογη οικονομική επιφάνεια, αυτούς ακριβώς που με σωστή ενημέρωση θα μπορούσε να καταστήσει μέτοχους της η ΑΤΕ.

Συμπεράσματα.

Η προσπάθεια της ΑΤΕ να αποκαταστήσει την ομαλή τραπεζική της λειτουργία και να αποδεσμευθεί από τις κοινές επιχειρήσεις με τους συνεταιρισμούς, έχει δημιουργήσει κλίμα αντιπαράθεσής της με τους συνεταιρισμούς. Το κλίμα αντιπαράθεσης δεν δικαιολογείται καθόσον αμφότεροι οι αντιπαρατασσόμενοι υπήρξαν θύματα της πολιτικής που ασκήθηκε κατά το παρελθόν. Τόσο η ΑΤΕ όσο και οι συνεταιρισμοί υπήρξαν δέκτες ή και συνεργοί στην εφαρμογή μιας πολιτικής που οδήγησε σε αδιέξοδο.

Αποδεχόμενοι αυτή την πραγματικότητα, Κράτος, ΑΤΕ και συνεταιρισμοί οφείλουν να σχεδιάσουν από κοινού και να εφαρμόσουν μια πολιτική ανασυγκρότησης, παίρνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα λειτουργίας της αγοράς και τους κοινοτικούς κανόνες, με σκοπό τη στήριξη του γεωργικού τομέα και των εισοδημάτων των παραγωγών. Η πολιτική αυτή οφείλει να εξασφαλίσει την ομαλή μετάβαση στις νέες συνθήκες, χωρίς κλυδωνισμό κάποιας από τις εμπλεκόμενες πλευρές. Η ομαλή μετάβαση δεν μπορεί παρά να είναι σταδιακή, διότι όπως συμβαίνει με όλα τα λειτουργικά συστήματα, πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατάσταση ισορροπίας.

Ουδείς αμφισβητεί ότι «οι καιροί ου μενεοί». Είναι όμως βέβαιο ότι θα υπάρξουν ικανοποιητικά αποτελέσματα ενωρίτερα αν σχεδιασθεί και προετοιμασθεί από κοινού η πορεία προς τους στόχους, παρά αν κάθε εμπλεκόμενη πλευρά κινηθεί ανεξάρτητα και σε αντιπαράθεση με την άλλη. Η δυσκολία των καιρών απαιτεί «σοφίαν σοφών και σύνεσιν συνετών».

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση
- τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

- Από το 1978, η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις και με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 300 εκατομμύρια δραχμές.
- Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Κεντρικά Γραφεία:

Ακαδημίας και Γ. Γεωργαδίου 8 - Αθήνα. Τηλ. 36.42.611 - 15

Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης:

Τσιμισκή 17 - Θεσσαλονίκη - Τηλ. 268.503

Πρακτορεία και γραφεία σ' όλη την Ελλάδα και στις Ενώσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών.

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ

Στις 14.3.91 πραγματοποιήθηκε η πρώτη Γενική Συνέλευση του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ). Σ' αυτή παραβρέθηκαν πρόεδροι και Γενικοί Διευθυντές των περισσότερων από τις μεγάλες συνεταιριστικές οργανώσεις και εταιρείες που εκδήλωσαν τη θερμή υποστήριξή τους προς τους σκοπούς του ΙΣΕΜ. Στη συνέχεια παραθέτουμε τις εισηγήσεις προς τη Γενική Συνέλευση, λόγω του γενικότερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΟΣ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

Του **Ν. Κολύμβα**

Με τη σύγκληση της σημερινής πρώτης Γενικής Συνέλευσης ολοκληρώνεται η προκαταρκτική διαδικασία για την Ίδρυση του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών και τερματίζεται το έργο της επιτροπής που ασχολήθηκε με την κατάρτιση και νομιμοποίηση του Καταστατικού του Ινστιτούτου.

Με την ευκαιρία αυτή θεωρώ καθήκον μου να ευχαριστήσω, εκ μέρους όλων μας, τα μέλη της επιτροπής για την πολύτιμη συμβολή τους στο έργο αυτό.

Έτσι αποκτά και η χώρα μας ένα επιστημονικό Ίδρυμα που σκοπεύει να διαμορφωθεί σ' ένα χρήσιμο κέντρο μελετών και σχεδιασμού της συνεταιριστικής ανάπτυξης, για όλες τις κατηγορίες των συνεταιρισμών.

Χρειάστηκε δυστυχώς αδικαιολόγητα μακρός χρόνος για να υλοποιηθεί το όραμα αυτό, που την ανάγκη του είχε διαπιστώσει πρώτος εδώ και μισό αιώνα ο μεγάλος δάσκαλός μας Θόδωρος Τζωρτζιάκης.

Και είναι χαρακτηριστικό ότι το όραμα γίνεται πραγματικότητα σε μια από τις μεγάλες καμπές της Ιστορίας, που συμπίπτει όχι μόνο με τη δημιουργία της νέας Ευρώπης, αλλά και με την προσεχή μετάβασή μας στον καινούργιο αιώνα και τη νέα χιλιετηρίδα, σ' ένα καινούργιο κόσμο γεμάτο προκλήσεις και ελπίδες, στον οποίο πρέπει να προσδιορίσουμε κι εμείς τη θέση μας και το ρόλο μας. Οι προκλήσεις για τις οποίες μίλησα αναφέρονται στη ραγδαία παγκοσμιότητα που προσλαμβάνει ο οικονομικός βίος, τις πιέσεις για την κατάργηση κάθε ρυθμιστικού ρόλου πάνω σ' αυτόν, τη συγκέντρωση των επιχειρήσεων και τη διακίνηση τεράστιων όγκων κεφαλαίων κερδοσκοπίας, που όλα οδηγούν στον έλεγχο των αγορών από ολιγοπώλια.

Μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, όπου θα εργασθούμε και θα ζήσουμε, οι καπιταλιστικές δομές της αγοράς ευνοούνται και ενισχύονται.

Ποιός είναι ο ρόλος που ζητείται από τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις να διαδραματίσουν μέσα σ' αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες;

Σαν απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι νομίζω χωρίς σημασία να επισημάνω σχετικά 4 σημαντικά περιστατικά. Το πρώτο αφορά την ΕΟΚ. Για πρώτη φορά στα 34 χρόνια από την ίδρυσή της, ύστερα από διεργασίες που άρχισαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών αναγνωρίζουν με απόφασή τους πως οι συνεταιρισμοί μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, και να ιδρύουν σχετικό υπηρεσιακό θεμέλιο στους κόλπους της ΕΟΚ, στον οποίο αναθέτουν τη μελέτη μιας σειράς θεμάτων, όπως το νομικό πλαίσιο του διευρωπαϊκού συνεταιρισμού, των κεφαλαίων, της έρευνας, της κατάρτισης στελεχών και άλλα.

Το 2ο αφορά τη Γαλλία, η οποία πέρου στα πλαίσια της Γαλλικής Προεδρίας της ΕΟΚ, οργάνωσε στο Παρίσι διεθνή διάσκεψη για τη συνεταιριστική οικονομία, κατά την οποία ο Πρόεδρος Μιττεράν προσήλθε αυτοπροσώπως για να χαιρετίσει τους εκπροσώπους 60 εκ. συνεταιριστών των χωρών της ΕΟΚ και 90 εκατ. μελών οργάνωσης αλληλοβοήθειας συνεταιρικής μορφής (πιστωτικούς, ασφαλιστικούς), όπου τόνισε την ανάγκη να διαφυλαχθεί με κάθε τρόπο η ιδιαιτερότητα των συνεταιρισμών που αν και δρουν μέσα στην αγορά και σέβονται τους κανόνες της, αντιπροσωπεύουν το σωστό συνδυασμό αποτελεσματικότητας και αλληλεγγύης, θέτοντας την οικονομία τους στην Υπηρεσία του ανθρώπου.

Το 3ο αφορά την Ιταλία, όπου τον περασμένο Νοέμβριο στο 2ο παρόμοιο Ευρωπαϊκό συνέδριο, επί Ιταλικής Προεδρίας της ΕΟΚ, ο Πρόεδρος Κοσίγκα επισήμανε πως οι συνεταιρισμοί μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισορροπιών υπό τη διπλή προϋπόθεση, πως η συνεταιριστική ηθική τους θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασική παράμετρο της συνεταιριστικής πρακτικής και πως θα παραμένουν ισχυρές και σεβαστές οι αρχές της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας και της συμμετοχής.

Το 4ο αφορά τη Σοβ. Ένωση, όπου ο Πρόεδρος Γκορμπατσόφ με ολόκληρο το Πολιτικό του Γραφείο παρευρέθηκε στο τελευταίο συνέδριο της Centrosouy και ανέπτυξε τις μεγάλες προσδοκίες της χώρας του από την εφαρμογή του νέου νόμου για τους συνεταιρισμούς, που εφεξής θα έχουν ως μόνο σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών τους, χωρίς καμμία απολύτως εξωτερική ανάμειξη και χειραγώγηση και θα βοηθήσουν στο πέρασμα στην οικονομία της αγοράς.

Να λοιπόν που η ΕΟΚ και 3 ηγετικές προσωπικότητες του κόσμου, από διάφορους πολιτικούς ορίζοντες, συμφωνούν πως για τη λύση των μεγάλων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων της εποχής μας, η συνεταιριστική πρόταση είναι απαραίτητη και αναντικατάστατη και, θα πρόσθετα, η πιο προχωρημένη από πολιτική και κοινωνική άποψη, υπό τον όρο ότι θα κρατήσει ζωντανό το ηθικό υπόβαθρό της, τη δημοκρατία, τη συνεργασία, την αλληλεγγύη, την ανθρωπιά και την εντιμότητα.

Στη χώρα μας η συνεταιριστική κίνηση έχει ένα λαμπρό παρελθόν. Δημιουργήθηκε από τις γενεές που πέρασαν με μεγάλες θυσίες και μέσα σε τρομακτικά

δύσκολες συνθήκες φτώχειας και αντιδράσεων κάθε είδους.

Σήμερα όμως, ο αγροτικός της τομέας αντιμετωπίζει τα γνωστά δύσκολα και περίπλοκα προβλήματα.

Είμαι βέβαιος πως όλοι συνειδητοποιούν πως η πρώτη και κύρια προϋπόθεση για να οδηγηθούν προς δίκαιες λύσεις είναι η εσωτερική συνοχή, η ενότητα, η συνεργασία και η αλληλεγγύη των συνεταιριστών.

Πιστεύω ακόμη πως όλοι εκείνοι που θα εργασθούν με υπευθυνότητα προς αυτή την κατεύθυνση, όχι μόνο θα εκπληρώσουν ένα καθήκον, αλλά θα κερδίσουν την αναγνώριση και την καταξίωση από μέρους ολόκληρου του συνεταιριστικού μας κινήματος και του λαού.

Τέλος, χωρίς την ευρύτερη δυνατή συναίνεση και τη συνολική προσπάθεια δεν μπορούν να υπάρξουν ολοκληρωμένα μεσομακροπρόθεσμα προγράμματα συνεταιριστικής ανάπτυξης, που να μπορεί να βοηθήσει με την επιστημονική του στήριξη το Ινστιτούτο μας.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Του *Κ. Α. Παπαγεωργίου*

Ζώντας την ελληνική πραγματικότητα και αντιμετωπίζοντας τα πολλαπλά προβλήματα των ελληνικών συνεταιρισμών, διατρέχουμε πάντα τον κίνδυνο να παρασυρθούμε και στην αξιολογική μας κρίση αναφορικά με το συνεταιριστικό θεσμό. Επειδή στην Ελλάδα οι γεωργικοί συνεταιρισμοί αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία του συνόλου και επειδή λυγίζουν σήμερα κάτω από το βάρος των προβλημάτων τους, μερικοί διερωτώνται μήπως ο συνεταιριστικός θεσμός δεν διαθέτει την αναγκαία αποτελεσματικότητα και προσαρμοστικότητα στις νέες συνθήκες.

Όμως, σε παγκόσμιο επίπεδο και σ' όλη τη διάρκεια της 150χρονης ζωής του, ο συνεταιριστικός θεσμός έχει να επιδείξει όχι μόνο ευελιξία και ταχύτητα προσαρμογής, αλλά και συνεχή επέκταση σε νέους χώρους με αξιόλογα επιτεύγματα.

Σήμερα συνεταιρισμοί υπάρχουν σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, σε αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες και σε όλων των μορφών τα καθεστώτα. Περίπου 550 εκατομμύρια νοικοκυριά, που πλησιάζουν το μισό πληθυσμό του πλανήτη, μετέχουν σε συνεταιρισμούς κάποιας μορφής. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι οι συνεταιρισμοί ανταποκρίνονται με επιτυχία και προαρμόζονται στις εκάστοτε συνθήκες για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών μεγάλων ομάδων του πληθυσμού.

Η ευρύτατη διάδοση των συνεταιρισμών έχει συνδυασθεί με την επέκταση και την εμπάθυνση στη μελέτη του συνεταιριστικού θεσμού. Πανεπιστημιακά ιδρύματα και εξειδικευμένα ινστιτούτα ασχολούνται με τη διδασκαλία μαθημάτων για τους συνεταιρισμούς και την έρευνα και μελέτη θεωρητικών και εφαρμοσμέ-

νων συνεταιριστικών θεμάτων και προβλημάτων.

Μια συνοπτική ανασκόπηση της κατάστασης που επικρατεί σε ορισμένες από τις χώρες της ΕΟΚ είναι αρκετά ενδιαφέρουσα.

Στη **Γερμανία**, με συνεταιριστική έρευνα ασχολούνται 19 Ινστιτούτα και πανεπιστημιακά ιδρύματα, ενώ σε 9 προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα πανεπιστημιακού ή επαγγελματικού επιπέδου. Από τα ερευνητικά ιδρύματα, τα 10 αποτελούν πανεπιστημιακά ινστιτούτα, τα 8 είναι ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υποστηριζόμενα συχνά από τις τοπικές κυβερνήσεις και ένα είναι κρατικός εκπαιδευτικός οργανισμός.

Στη **Γαλλία**, από τους 10 φορείς που ασχολούνται με συνεταιριστική έρευνα, οι 7 είναι μη κυβερνητικοί, υποστηριζόμενοι από συνεταιριστικούς φορείς κατά κύριο λόγο, δυο είναι κρατικά ινστιτούτα, μεταξύ των οποίων το γνωστό INRA και ένας είναι μικτός (το Συνεταιριστικό Κολλέγιο). Από τα 8 εκπαιδευτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στη διδασκαλία του συνεργατισμού, τα δυο προσφέρουν εκπαίδευση πανεπιστημιακού επιπέδου.

Στη **Μ. Βρετανία**, μια πληθώρα πανεπιστημίων ασχολούνται μερικώς και με τη συνεταιριστική έρευνα και διδασκαλία. Ως εξειδικευμένα μπορούν να θεωρηθούν το Συνεταιριστικό Κολλέγιο του Loughborough (συνεταιριστικού χαρακτήρα) και η Μονάδα Συνεταιριστικής Έρευνας του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στην **Ολλανδία**, από τους τρεις φορείς που εμπλέκονται στη συνεταιριστική έρευνα, ο ένας ασχολείται με τους συνεταιρισμούς κατ' αποκλειστικότητα και ειδικότερα με τους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Είναι το Εθνικό Συνεταιριστικό Συμβούλιο Γεωργίας, που περιλαμβάνει τις κορυφαίες συνεταιριστικές και επαγγελματικές οργανώσεις της γεωργίας.

Στη **Δανία**, υπάρχει ανεξάρτητο ερευνητικό κέντρο των συνεταιρισμών, που χρηματοδοτείται από τις κορυφαίες συνεταιριστικές οργανώσεις (γεωργών, καταναλωτών και εργατών), καθώς και από το Δημόσιο. Διεξάγει έρευνες επί συνεταιριστικών θεμάτων και προσφέρει κατά περίπτωση εκπαιδευτικά προγράμματα, που απευθύνονται σε φοιτητές ή συνεταιριστικά προγράμματα, που απευθύνονται σε φοιτητές ή συνεταιριστικά στελέχη.

Στην **Ιρλανδία**, υπάρχει Κέντρο Συνεταιριστικών Σπουδών, συνδεδεμένο με το Πανεπιστήμιο του Κόρκ. Επί μια 5ετία από την ίδρυσή του (το 1980) χρηματοδοτήθηκε από την Τράπεζα της Ιρλανδίας και στη συνέχεια από συνεταιριστικές οργανώσεις και από το Πανεπιστήμιο. Διοικείται από Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου υπό την καθοδήγηση Συμβουλευτικής Επιτροπής από εκπροσώπους των συνεταιρισμών. Διεξάγονται έρευνες που συνήθως οδηγούν σε πανεπιστημιακούς τίτλους και προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα για προέδρους, διευθυντές και στελέχη συνεταιρισμών.

Για να μην περιοριστούμε όμως μόνο σε χώρες της ΕΟΚ, ανάλογα χρήσιμα παραδείγματα προβάλλουν και από άλλες χώρες.

Στη **Φινλανδία**, υπάρχουν δύο συνεταιριστικά ινστιτούτα. Το πρώτο είναι ανεξάρτητο ίδρυμα, που χρηματοδοτείται από συνεταιριστικές οργανώσεις και από το Υπουργείο Παιδείας. Δραστηριοποιείται σε μελέτες, σε έρευνες και σε εκπαίδευση κυρίως επί θεμάτων Μάνατζμεντ.

Το δεύτερο είναι το Συνεταιριστικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Ελσίν-

κι. Χρηματοδοτείται από συνεταιριστικές οργανώσεις και ασχολείται στην έρευνα και στην εκπαίδευση.

Στη **Σουηδία**, υπάρχει σημαντικός αριθμός φορέων που ασχολούνται κατά κύριο ή δευτερεύοντα λόγο με τη μελέτη θεμάτων των συνεταιρισμών και με την υποβοήθηση της συνεταιριστικής ανάπτυξης τρίτων χωρών. Αποκλειστικά στη μελέτη - έρευνα - εκπαίδευση δραστηριοποιούνται: Πρώτο, το Σουηδικό Συνεταιριστικό Ινστιτούτο, που χρηματοδοτείται από τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς για τη μελέτη συνεταιριστικών θεμάτων, την εκπαίδευση και την πληροφόρηση. Δεύτερο, η Σουηδική Εταιρεία Συνεταιριστικών Σπουδών, που χρηματοδοτείται από 250 μέλη (συνεταιριστικές οργανώσεις, το Συνεταιριστικό Ινστιτούτο και κατά ένα μέρος από το Κράτος). Ασχολείται κυρίως με τη συνεταιριστική έρευνα και με βραχύχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Αν προχωρήσουμε και πιο πέρα, πολύ γνωστά είναι το Αμερικάνικο Ινστιτούτο Συνεργατισμού, το Συνεταιριστικό Κολλέγιο του Καναδά, το Συνεταιριστικό Κολλέγιο της Τσεχοσλοβακίας, το Ινστιτούτο Συνεταιριστικής Έρευνας της Ουγγαρίας, το Συνεταιριστικό Ινστιτούτο της Μόσχας, το Ινστιτούτο Συνεταιριστικής Έρευνας της Πολωνίας κλπ.

Η σημασία που αποδίδεται στη μελέτη και έρευνα συνεταιριστικών θεμάτων, καθώς και στην εκπαίδευση, σε όλες τις χώρες, είναι προφανής. Είναι επίσης φανερό ότι οι φορείς που ασχολούνται με την έρευνα και μελέτη των συνεταιριστικών θεμάτων, είναι ανεξάρτητοι και οικονομικά αυτοδύναμοι.

Αυτό που είναι χαρακτηριστικό των πρόσφατων ετών είναι ότι και η Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση, ιδίως μετά το 29ο Συνέδριο του 1988 στη Στοκχόλμη, κινείται προς το χώρο της έρευνας των συνεταιριστικών θεμάτων με την αναδιοργάνωση και τη διεύρυνση της Ομάδας Εργασίας για την έρευνα.

Επίκεντρο του ενδιαφέροντος της Δ.Σ.Ε. είναι η έρευνα βασικών συνεταιριστικών θεμάτων, όπως οι Βασικές Συνεταιριστικές Αξίες και η σημασία τους για την αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστικότητα των συνεταιρισμών, θέματα σχηματισμού του συνεταιριστικού κεφαλαίου, η δομή των συνεταιρισμών κλπ.

Για τους σκοπούς της έρευνας, η Δ.Σ.Ε. επιδιώκει τη λειτουργία ενός δικτύου ερευνητών ανά τον κόσμο, που να διεξάγουν παράλληλη έρευνα. Περίπου 180 ερευνητές από όλες τις ηπείρους είναι ήδη μέλη του δικτύου, που έχει ονομασθεί COOPNET. Θέματα που ετοιμάζονται για το επόμενο Συνέδριο του Τόκιο το 1992 αφορούν «βιώσιμα συνεταιριστικά μοντέλα».

Σ' αυτόν τον οργανισμό εξέλιξεν, ενδοσκοπήσης και διερεύνησης των συνεταιριστικών θεμάτων με σκοπό τη συνεχή αναδιοργάνωση και πρόοδο, οι ελληνικοί συνεταιρισμοί δεν έχουν δικαίωμα να απόσχουν επικαλούμενοι τα προβλήματα τους ιδιαίτερα στο τμήμα των γεωργικών συνεταιρισμών. Το αντίθετο μάλιστα. Περισσότερη διερεύνηση και εμπάθυνση στα προβλήματα είναι ακριβώς τώρα αναγκαία για να αναζητηθούν ψύχραιμες λύσεις στα προβλήματα με σκοπό την ανάκαμψη.

Είναι τόση η ανάγκη του κοινωνικού συνόλου για τους συνεταιρισμούς που καθιστά μονόδρομο την ανάληψη πρωτοβουλίας για ένα νέο ξεκίνημα.

ΤΑ ΚΕΡΔΟΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΑΣ

ΣΕΚΟΒΕ

ΒΙΟΧΥΜ

Ε.Γ.Σ. ΛΕΣΒΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Α.Ε.Β.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΗΛΕΙΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΝΑΞΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΤΗΝΟΥ
Σ/σμός ΣΚΟΠΕΛΟΥ

ΜΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

- Κοτσέρβες
- Κατεψυγμένα Λαχανικά
- Χρυσή Πατάτα
- Τυριά
- Αλλαντικά
- Ελιές
- Ρύζι - Όσπρια
- Τουρσιά
- Λάδια - Πυρηνέλαια
- Χυμοί
- Κρασιά
- Δαμάσκηνα

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ**

Ελληνική Συνεταιριστική Εταιρία Διανομών - Εξαγωγών και Εισαγωγών Α.Ε.

Ακαδημίας και Γενναδίου 8 Αθήνα 142 τηλ: 36.42.311-13

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Του **Κ. Σιφνιώτη**
Αντιπρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου

Ξεκινάμε σήμερα μια μεγάλη προσπάθεια για τη δημιουργία ενός νέου θεσμού που εύχομαι και ελπίζω ότι θα βοηθήσει στην παραπέρα ανάπτυξη του συνεργατισμού. Ξεκινάμε μάλιστα σε μια στιγμή που η κοινή γνώμη για τους συνεταιρισμούς είναι απαράδεκτα αρνητική. Δεν ενθυμούμαι άλλη περίοδο κατά την οποία ο σεβασμός, η υπόληψη, η εκτίμηση για τους συνεταιριστές και τους συνεταιρισμούς να βρισκόταν τόσο χαμηλά.

Πρέπει το Ινστιτούτο να αναλάβει, μεταξύ των άλλων, μια προσπάθεια διάδοσης των αρχών του συνεργατισμού και ταυτόχρονα να προσπαθήσει να μορφώσει και να επηρεάσει την κοινή γνώμη υπέρ του συνεργατισμού και των συνεταιρισμών. Η σημερινή εικόνα που έχει σχηματίσει το κοινό δεν έχει σχέση με τις πραγματικές αρχές του συνεργατισμού αλλά είναι το αποτέλεσμα της παραπληροφόρησης και της κομματικοποίησης που έχει εισβάλει στις εκλογές και τη διοίκηση του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος.

Στο πλατύ κοινό επικρατεί μια σύγχυση. Πολλοί πιστεύουν ότι ο ρόλος των συνεταιρισμών σε μια «φιφελεύθερη» καπιταλιστική οικονομία είναι πολύ περιορισμένος. Πιστεύουν δηλαδή ότι ο συνεργατισμός και οι συνεταιρισμοί είναι θεσμοί που λειτουργούν σε σοσιαλιστικά ή κομμουνιστικά καθεστώτα. Αγνοούν φυσικά ότι η πολύ μεγάλη ανάπτυξη των συνεταιρισμών έχει σημειωθεί στις δυτικές ή καπιταλιστικές οικονομίες. Μάλιστα στις πρώην ανατολικές χώρες βλέπουν τους συνεταιρισμούς ως το πρώτο βήμα προς τον καπιταλισμό. Πάντως η σύγχυση που επικρατεί στη χώρα μας προέρχεται και από τα κόμματα που έχουν μετατρέψει τους συνεταιρισμούς σε πεδίο κομματικής και ιδεολογικής διαμάχης.

Φυσικά η αρνητική εικόνα που επικρατεί σήμερα για τους συνεταιρισμούς, προέρχεται και από την προβολή από τις εφημερίδες των λίγων μεν περιπτώσεων, αλλά δυστυχώς πραγματικών, που δεν υπήρξε χρηστή διαχείριση στους Συνεταιρισμούς. Η προβολή αυτή έχει πάντα πολλαπλάσια αρνητικό αποτέλεσμα, γιατί οι εφημερίδες ουδέποτε προβάλλουν (δεν είναι είδηση) το έργο και τα αποτελέσματα των χρηστών διοικήσεων. Το αρνητικό αυτό αποτέλεσμα πολλαπλασιάζεται και από το γεγονός ότι τα κόμματα προσπαθούν να αποκομίσουν εκλογικά οφέλη από τα σκάνδαλα των αντιπάλων τους.

Η αρνητική αυτή εικόνα που σας μεταφέρω είναι πολύ ανησυχητική, γιατί έχει επηρεάσει και τη συμπεριφορά της νέας γενιάς. Καθημερινά διαπιστώνω στο Πανεπιστήμιο τη μεγάλη μείωση του ενδιαφέροντος των φοιτητών για τα συνεταιριστικά θέματα. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την απομάκρυνση των ικανών στελεχών από τους συνεταιρισμούς και θα κάνει δυσχερέστατη την προσέλκυση νέων και ικανών.

Θα πρέπει λοιπόν να συμπεριλάβομε στους σκοπούς του Ινστιτούτου και την προβολή και διάδοση των αρχών του συνεταιρισμού, με πρώτο στόχο την εφαρμογή της αρχής της ουδετερότητας.

Κάθε μέρα
ένα βήμα
μπροστά

Με τον αγρότη

ΚΥΔΕΠ

Η ΕΟΚ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Του **Π. Κολύρη**

Αποτελεί αναμφισβήτητο γεγονός, πως οι σχέσεις Κεντρικής Εξουσίας και Συνεταιρισμών «είναι το πιο δύσκολο θέμα στη συνεταιριστική θεωρία και πρακτική» (1). Αυτό συμβαίνει για πολλούς λόγους, οι οποίοι έχουν αναλυθεί από πολλούς μελετητές των συνεταιριστικών μας πραγμάτων (2), έχουν αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων σε πολλούς εθνικούς και διεθνείς κύκλους και γι' αυτό θα αποφύγουμε να τους αναφέρουμε εδώ.

Καθώς όμως, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής ενοποίησης οι διάφοροι θεσμοί εξουσίας στην ΕΟΚ — δηλ. η Επιτροπή, το Συμβούλιο Υπουργών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο — αρχίζουν να λαμβάνουν όλο και περισσότερο την μορφή της Κεντρικής Εξουσίας στο «Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι», αποσπώντας όλο και περισσότερες εξουσίες από τις εθνικές κυβερνήσεις και τους άλλους φορείς εξουσίας των κρατών, μελών, χρήσιμο είναι να εξετάσουμε την κατάσταση των σχέσεων της Κοινοτικής Κεντρικής Εξουσίας με το Ευρωπαϊκό Συνεταιριστικό Κίνημα.

Μια τέτοια, έστω και σύντομη, ανάλυση θα μας βοηθήσει όχι μόνον να συγκρίνουμε την εθνική εμπειρία με την Κοινοτική πραγματικότητα, αλλά και να δούμε μιαν άλλη διάσταση των μελλοντικών δραστηριοτήτων και του μελλοντικού έργου του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ) στο Κοινοτικό Περιβάλλον.

Έλλειψη ενιαίας Συνεταιριστικής Νομοθεσίας και Πολιτικής

Εκείνο που εντυπωσιάζει τον μελετητή αυτών των σχέσεων της Κοινοτικής Κεντρικής Εξουσίας και των Ευρωπαϊκών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, είναι η παντελής έλλειψη οποιασδήποτε μορφής Κοινοτικής νομοθεσίας ή ειδικών μέτρων πολιτικής υπέρ των συνεταιρισμών. Το σοβαρό αυτό κενό νομοθεσίας και πολιτικής για τους συνεταιρισμούς οφείλεται σε δύο κυρίως λόγους:

- α) Η Κοινοτική Κεντρική Εξουσία έχει επηρεαστεί περισσότερο από τη φιλοσοφία των βορείων κρατών - μελών της Κοινότητας, τα οποία παρεμβαίνουν λιγότερο ή καθόλου στις συνεταιριστικές υποθέσεις, σε σύγκριση με τα νότια κράτη - μέλη, που ασκούν μια πιο δραστήρια παρέμβαση στους συνεταιρισμούς.
- β) Μέχρι σήμερα η Κοινοτική Κεντρική Εξουσία ασχολήθηκε περισσότερο με το ευρύτερο οικονομικό, κοινωνικό, εμπορικό και πολιτικό πλαίσιο και λιγότερο με τους επιμέρους θεσμούς. Καθώς, όμως, η ενοποίηση της Κοινοτικής αγοράς προχωρεί με γοργούς ρυθμούς και καθώς η Κοινοτική Κεντρική Εξουσία ενδυναμώνεται με την άντληση όλο και μερισσοτέρων εξουσιών

(1) A. F. Laidlaw (1980)

(2) Βλ. π.χ. Π. Κολύρης (1982), Κ. Σιφινιώτης (1989)

από τις επιμέρους Εθνικές Κεντρικές Εξουσίες των κρατών - μελών, είναι βέβαιο πως η Κοινότητα θα ασχοληθεί όλο και περισσότερο με τους επιμέρους θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων και των συνεταιριστικών οργανώσεων.

Διεργασίες προς τη χάραξη Κοινοτικής Νομοθεσίας και Πολιτικής για τους Συνεταιρισμούς (3)

Οι διεργασίες αυτές που προετοιμάζουν το έδαφος για την υιοθέτηση ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου και κατά συνέπεια τη χάραξη μιας ενιαίας Κοινοτικής πολιτικής για τους συνεταιρισμούς, έχουν αρχίσει προ πολλού.

Συγκεκριμένα, από τις αρχές της δεκαετίας του '70, τόσο οι Ευρωπαϊκές Οργανώσεις των Συνεταιρισμών, όσο και τα Συμβουλευτικά όργανα της Κοινότητας (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή - ΟΚΕ) ασχολήθηκαν επανειλημμένα με το θέμα των Συνεταιρισμών και διατύπωσαν πολλές φορές τις προτάσεις τους.

Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να σημειωθούν:

- α) Τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (1982 με εισηγητή τον κ. Mihr και το 1987 με εισηγητή τον Π. Αυγερινό) σχετικά με το ρόλο και το έργο των Ευρωπαϊκών Συνεταιρισμών.
- β) Οι γνωμοδοτήσεις της Ο.Κ.Ε. (1972, 1988, 1989, 1990) και η συνδιάσκεψη της Ο.Κ.Ε. (20-21/11/1986) για τον ρόλο και την συμβολή των συνεταιρισμών στην Ευρωπαϊκή ενοποίηση.
- γ) Οι ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί οι Ευρωπαϊκές Οργανώσεις των Συνεταιρισμών. Πιο συγκεκριμένα:

* Το 1974 οι οργανώσεις COGECA, EUROCOOP και UGAL συντάξαν από κοινού το πρώτο σχέδιο καταστατικού Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας.

* Το 1989 σε συνάντηση των Προεδρείων COPA - COGECA με τον Πρόεδρο της Επιτροπής J. Delors, δόθηκε υπόσχεση για την υιοθέτηση ενός Καταστατικού Ευρωπαϊκού Συνεταιρισμού.

* Το 1989, επίσης, η Συντονιστική Επιτροπή Συνεταιριστικών Οργανώσεων της ΕΟΚ, η οποία έχει ως μέλη της όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές Οργανώσεις των Συνεταιρισμών (Αγροτικών, Καταναλωτικών, Πίστωσης κλπ.) ζήτησε από την Επιτροπή την κατάρτιση ενός Καταστατικού για τον Ευρωπαϊκό Συνεταιρισμό, το οποίο θα συμπληρώνει, χωρίς να αντικαθιστά τις εθνικές νομοθεσίες περί συνεταιρισμών.

Αντιμέτωπη με αυτές τις διεργασίες και τις πρωτοβουλίες των διαφόρων θεσμών και οργάνων, η Επιτροπή των Ε.Κ. στο πρόγραμμα εργασιών της για το 1989 δεσμεύτηκε να πραγματοποιήσει μελέτη σχετική με τις επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας (Economie Sociale) στις οποίες υπάγονται και οι συνεταιρισμοί.

Παράλληλα, η Επιτροπή δημιούργησε ειδική υπηρεσία για τις επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας στα πλαίσια της 23ης Γενικής Διεύθυνσης.

(3) Μυρτάκης Γ. (1990)

Στις 18 Δεκεμβρίου 1989, η Επιτροπή υπέβαλε προς το Συμβούλιο Υπουργών την ανακοίνωσή της με θέμα «Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας και η υλοποίηση της Ευρωπαϊκής αγοράς χωρίς σύνορα» (4).

Η ανακοίνωση αυτή της Επιτροπής παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο Υπουργών (Εσωτερικής Αγοράς) τον Δεκέμβριο του 1989.

Ευρωπαϊκές Διασκέψεις της Κοινωνικής Οικονομίας (5)

Στο μεταξύ, οι διεργασίες αυτές προκάλεσαν, όπως ήταν φυσικό, την πραγματοποίηση δύο Ευρωπαϊκών Διασκέψεων με θέμα την Κοινωνική Οικονομία στην Κοινότητα.

Η πρώτη διάσκεψη έγινε επί Γαλλικής Προεδρίας στο Παρίσι το Νοέμβριο του 1989. Στη διάσκεψη αυτή, ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας Φ. Μιτεράν αφού εξήρε το έργο και τον ρόλο των επιχειρήσεων της Κοινωνικής Οικονομίας στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, τόνισε ότι «οι Κυβερνήσεις οφείλουν να εξασφαλίσουν ώστε, τέτοιες μορφές οικονομικής δημοκρατίας, να πολιτογραφηθούν σε μια ενωμένη Ευρώπη, στην Ευρώπη των πολιτών».

Η δεύτερη διάσκεψη έγινε επί Ιταλικής Προεδρίας στη Ρώμη το Νοέμβριο του 1990, με παρουσία του Προέδρου της Ιταλικής Δημοκρατίας. «Όπως και στην πρώτη διάσκεψη τα θέματα που κυριάρχησαν στις συζητήσεις αφορούσαν ένα ειδικό Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ μελών συνεταιριστικών οργανώσεων διαφόρων χωρών της ΕΟΚ, που να σέβεται τις ιδιαιτερότητές του...» (5).

Παλιές και Νέες Σχέσεις Κοινοτικής Κεντρικής Εξουσίας και Συνεταιρισμών.

Από τα όσα προηγήθηκαν, γίνεται σαφές ότι η Κοινότητα ωθούμενη από τα γεγονότα και τις εξελίξεις, αναγκάζεται σταδιακά να αναπτύξει μια νέα πολιτική και νέες σχέσεις με τους Ευρωπαϊκούς Συνεταιρισμούς και τις επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας γενικότερα.

Μέχρι σήμερα η Κοινότητα, αν και δεν αναγνώριζε επισήμως τους συνεταιρισμούς και τις επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας ως ιδιαίτερους και ιδιόμορφους θεσμούς, κράτησε απέναντί τους μια διακριτικά ιδιαίτερη μεταχείριση.

Καταρχήν, οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις κλήθηκαν ευθύς εξ' αρχής να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία του «Ευρωπαϊκού γίγνεσθαι». Οι εκπρόσωποι των Συνεταιριστικών Οργανώσεων, όλων των τύπων και μορφών, συμμετείχαν ενεργά στα διάφορα συμβουλευτικά όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (π.χ. Ο.Κ.Ε. και Συμβουλευτικές Επιτροπές). Ιδιαίτερα έντονη υπήρξε η συμμετοχή των Αγροτικών Συνεταιρισμών, κυρίως λόγω της σημασίας που αποδόθηκε στην Κοινή Αγροτική Πολιτική.

(4) COM (89) 2187 τελικό

(5) Ν. Κολύμβας (1990)

Εξάλλου αν και δεν υπήρξε σαφής Κοινοτική νομοθεσία και κίνητρα υπέρ των συνεταιρισμών, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την έμμεση πλην σαφέστατη ενίσχυση των συνεταιρισμών με ειδικά κίνητρα, κυρίως όσον αφορά τις επενδύσεις στον αγροτικό κυρίως τομέα (π.χ. Καν. 355/78).

Τώρα, όμως, που οι εθνικές κυβερνήσεις, οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί (ΟΚΕ, Ευρ. Κοινοβούλιο), οι ίδιες οι Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, πιέζουν για την υιοθέτηση ενιαίων θεσμικών πλαισίων και τη χάραξη κοινής πολιτικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων της Κοινωνικής Οικονομίας, η οποία κατέχει μια σημαντική θέση στον Ευρωπαϊκό χώρο, η Κοινοτική Κεντρική Εξουσία φαίνεται να αναθεωρεί το ρόλο της, έστω δευτερευόντως και διστακτικά στην αρχή.

Στο πλαίσιο από του καθορισμού και της ανάπτυξης των μελλοντικών σχέσεων της Κοινοτικής Κεντρικής Εξουσίας με τους Συνεταιρισμούς, η Επιτροπή των Ε.Κ., μέσω των υπηρεσιών της, της 23ης Γ. Δ., έχει ήδη ανακοινώσει το ενδιαφέρον της για την εκπόνηση εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης και μελετών στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας (βλ. C 327/29.12.90) και σε τομείς όπως π.χ.:

- α) Εξάλειψη των διοικητικών, χρηματοπιστωτικών και νομικών εμποδίων για τους συνεταιρισμούς.
- β) Ενημέρωση και παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας.
- γ) Ενθάρρυνση της συνεργασίας και της σύναψης εταιρικών σχέσεων των συνεταιρισμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- δ) Ανάπτυξη της πολιτικής για τους συνεταιρισμούς κλπ.

Ο ρόλος του ΙΣΕΜ

Η δημιουργία και η άμεση δραστηριοποίηση του ΙΣΕΜ, μπρος σε αυτές τις εξελίξεις στο Κοινοτικό αλλά και φυσικά στο εθνικό επίπεδο, αποτελεί μίαν ευτυχή συγκυρία αλλά και μια πρόκληση για τους Ελληνικούς Συνεταιρισμούς.

Πέραν των μεγάλων και σημαντικών προκλήσεων, εξελίξεων και διεργασιών που συντελούνται σε εθνικό επίπεδο στον τομέα των συνεταιρισμών και στις οποίες το ΙΣΕΜ αποτελεί ένα ισχυρό Ερευνητικό και Μελετητικό όργανο των συνεταιρισμών, το ΙΣΕΜ θα πρέπει επίσης να παίξει σημαντικό ρόλο και στις εξελίξεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Όπως προκύπτει, από τα στοιχεία που προηγήθηκαν, το ΙΣΕΜ θα πρέπει ν' ασχοληθεί με την Ευρωπαϊκή διάσταση των προβλημάτων του Συνεταιριστικού Κινήματος της χώρας μας σε τομείς όπως π.χ.

- α) Νομοθεσία Συνεταιρισμών σε Κοινοτικό επίπεδο
- β) Σχέσεις Κοινοτικής Κεντρικής Εξουσίας και Συνεταιρισμών
- γ) Κοινοτική Πολιτική για τους Συνεταιρισμούς και τις επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας.
- δ) Ενδοκοινοτικές συνεταιριστικές σχέσεις και ανάπτυξή τους.
- ε) Σχέδια Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) της ΕΟΚ και Συνεταιρισμοί κλπ.

Πάνω απ' όλα όμως, το ΙΣΕΜ με την έρευνα και τις μελέτες του, θα μπορέσει να στηρίξει και να ενδυναμώσει την εκστρατεία ενημέρωσης και πληροφόρησης που οφείλουν να αναλάβουν οι Ελληνικοί Συνεταιρισμοί όλων των

τύπων, για να πληροφορήσουν την ευρύτερη κοινή γνώμη της πατρίδας μας για τον χαρακτήρα, το ρόλο και το έργο που επιτελούν οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις στη χώρα μας.

Σχετικά με αυτό, πληροφορήθηκα ότι σε μια από τις δύο Ευρωπαϊκές Διασκέψεις για την Κοινωνική Οικονομία που ανέφερα πιο πάνω, συμμετείχε ανώτατο Κυβερνητικό στέλεχος, το οποίο αφού άκουσε τα επιτεύγματα, ενημερώθηκε για τις δραστηριότητες και εντυπωσιάσθηκε από τα μεγέθη των επιχειρήσεων της Κοινωνικής Οικονομίας (δηλ. των Συνεταιρισμών) σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, διερωτήθηκε:

«Αλήθεια, γιατί δεν κάνουμε τίποτε εμείς στην Ελλάδα σε αυτόν τον τομέα; Γιατί να μην έχουμε και εμείς τέτοιες επιχειρήσεις;»

Εύχομαι και ελπίζω μετά τη δημιουργία και δραστηριοποίηση του ΙΣΕΜ να μην ξανακούσουμε κάτι τέτοιο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. A. F. Laidlaw (1980) «Οι συνεταιρισμοί το έτος 2000» ΠΑΣΕΓΕΣ περιοδ. «Αγροτικός Συνεργατισμός»
2. Π. Κολύρης (1982) «Οι γεωργικοί συνεταιρισμοί και το κράτος», Οικονομικός Ταχυδρόμος.
3. Κ. Σιφνιώτης (1989) «Οι συνεταιρισμοί και το 1992» Συνεταιριστική Πορεία τ. 15.
4. Γ. Μυρτάκης (1990) «Ευρωπαϊκός Αγροτικός Συνεταιρισμός. Μια νέα προοπτική στον Ευρωπαϊκό χώρο». Συνέδριο ΟΣΕΓΟ.
5. Επιτροπή Ε. Κ. (1989) «Επιχειρήσεις του τομέα Κοινωνικής Οικονομίας». SEC (89) 2187 τελικό
6. Ν. Κολύμβας (1990) «Οι Ευρωπαϊκές διασκέψεις της Κοινωνικής Οικονομίας» Συνεταιριστική Πορεία τ. 20.

ΣΥΝΕΔΙΜ Α.Ε.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΜΕ ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΣΑΣ
ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΘΑΛΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ
πλήρεις και τμηματικές

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ
πλήρεις και τμηματικές

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ

Η ΣΥΝΕΔΙΜ ΑΕ στο χώρο των ΘΑΛΙΩΝ
ΘΑΛΑΣΙΩΝ, ΕΝΑΕΡΙΩΝ,
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ, μεταφορών
ταυτίζεται με την ασφάλεια και
την ταχύτητα στην διακίνηση
προϊόντων τόσο στην
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ όσο και στην
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ αγορά.
Ο προγραμματισμός η
οργάνωση και εξειδίκευση
αποτελούν τα μυστικά της
εκρηκτικής ανάπτυξης των
δραστηριοτήτων μας.

Η εξυπηρέτηση των Συνεταιριστικών
οργανώσεων αποτελεί επιτυχία του
παρελθόντος. Η ελέγχηση της
δραστηριότητάς μας στον χώρο
των ιδιωτικών επιχειρήσεων
έπαυσε να είναι πρόκληση,
μετετράπη σε επιβεβαίωση
της ανταγωνιστικότητας μας
κριτήριο των όσων ισχυρίζομεθα
είναι η ανάθεση της
μεταφοράς

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ (ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ BIMCO)
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΠΛΟΙΩΝ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΛΙΜΕΝΕΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΕΙΣ

Αναλαμβάνουμε διατυπώσεις και προώθηση εκθεμάτων σε Εθνικό και διεθνές επίπεδο

ΚΕΝΤΡΙΚΟ : Πανεπιστημίου 56 (Μέγαρο Ερμής) Τ.Κ. 10678. ΘΥΡΙΣ 3875
Τηλ. 3638 795-6 TELEX 221454 - 226743 - 224484 SEDM Greece
FAX 3625 415

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ : Φράγκων 6-8 Τ.Κ. 546.26 Τηλ. (031) 547647 - 543800
TELEX 418547 SEDM FAX (031) 547669

ΠΑΤΡΑ : Ρήγα Φεραίου 75 & Αγίου Νικολάου Τ.Κ. 26221 Τηλ. (061) 224106
TELEX 312336 SEDM FAX (061) 224106

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ : Λεονταρίου 2 Τ.Κ. 68100 τηλ. (0551) 23912 TELEX 466235 SEDM
FAX (0551) 22218

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΚΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΣΕΓΕΣ

Δεν έλλειψε μόνο η συνεταιριστική υπευθυνότητα αλλά και η σοβαρότητα από τη Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ της 20 και 27 Μαρτίου. Η συμπεριφορά προσώπων και ομάδων υπήρξε παράδειγμα προς αποφυγήν.

Και να σκεφθεί κανείς ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί την κορυφαία ιδεολογική οργάνωση των συνεταιρισμών και τον θεματοφύλακα των συνεταιριστικών Αρχών και Αξιών!

Αν οι εθνικού επιπέδου εκπρόσωποι

των αγροτικών συνεταιρισμών επιδίωκαν να καταφέρουν καιρίο πλήγμα κατά των συνεταιρισμών, το πέτυχαν και μπορούν να διεκδικήσουν τίτλους επιτυχίας.

Η ιστορία των συνεταιρισμών, που κοσμείται από χρυσές σελίδες και από θεράποντες μοναδικού ήθους, ευπρέπειας και ευαισθησίας, θα έχει και τις μαύρες σελίδες της με τους καταπατητές Αρχών και Αξιών.

«ΔΙΕΜΕΡΙΣΑΝΤΟ ΤΑ ΙΜΑΤΙΑ ΜΟΥ...»

Η παρομοίωση με το Θείο Πάθος ίσως δεν είναι επιτρεπτή, αλλά οι ημέρες του Πάσχα με τους αιώνιους συμβολισμούς τους φέρουν στη σκέψη τα «πάθη» του συνεταιριστικού θεσμού στη χώρα μας.

Ό,τι με περισσή επιμέλεια και με θυσίες αρκετών γενεών αφοσιωμένων συνεταιριστών οικοδομήθηκε για να στηρίξει την ελληνική γεωργία και τη μικρή γεωργική εκμετάλλευση, κινδυνεύει ήδη να κατεδαφιστεί. Τον «εσταυρωμένο» ήδη θεσμό ο ένας τον ποτίζει «χολήν και όξος», ο άλλος τον ραπίζει, ο τρίτος καρφώνει τα καρφιά και ο τέταρτος βάζει το ακάνθινο στεφάνι, ενώ ο Πόντιος Πιλάτος «νίπτει τας χείρας του».

Δεν χρειάζεται αναζήτηση αντιστοιχίας ρόλων αν αναλογισθεί κανείς την οξύτητα των τριβών μεταξύ «συ-

νεταιίρων» στη Διοίκηση της ΠΑΣΕΓΕΣ, την εσπευσμένη και με κάθε κόστος απόσυρση από την ΑΤΕ των κεφαλαίων της των επενδεδυμένων σε συνεταιριστικές Α.Ε., την άγνομη μονομέρεια εκ μέρους των εκπροσώπων των εργαζομένων για τη διασφάλιση όλων των θέσεων εργασίας ενώ το σκάφος βυθίζεται, την κραυγαλέα απάθεια των μελών των συνεταιρισμών ως εάν το βυθιζόμενο σκάφος ανήκει σε άλλους και τέλος την έλλειψη πυξίδας προσανατολισμού εκ μέρους των αρμοδίων της πολιτείας, η οποία αφού κατέστησε ανάπηρους τους συνεταιρισμούς, τους κατηγορεί τώρα για την αναπηρίας τους.

«Όψονται εις ον εξεκέντησαν».

ΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στη Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ (που πραγματοποιήθηκε και δεν πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα!), επρόκειτο να παρευρεθεί ο Πρωθυπουργός. Σχετικά είχε ανακοινωθεί ότι με την ευκαιρία αυτή ο Πρωθυπουργός θα παρουσίαζε το Γεωργικό Πρόγραμμα της Κυβέρνησης.

Ο Πρωθυπουργός δεν παρέστη στη Γενική Συνέλευση. Εντύπωση όμως προκαλεί, ότι ούτε το Γεωργικό Πρόγραμμα ανακοινώθηκε. Να υποθέσει κανείς ότι αν δεν πραγματοποιηθεί Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ, στην οποία να παραστεί ο Πρωθυπουργός, δεν πρέπει να αναμένεται Γεωργικό Πρόγραμμα;

ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΙΛΕΛΕΡ

Χαρακτηριστικό του φετινού εορτασμού της επετείου των γεγονότων του Κιλελέρ, ήταν ο ενωτικός του χαρακτήρας. Μπορούν έτσι να αισθανθούν δικαιωμένοι όσοι — και μεταξύ αυτών κι εμείς — διαφωνσαμε με τον κομματικό χαρακτήρα που έπαιρνε ο εορτασμός κατά τα τελευταία χρόνια.

Όμως — και εδώ είναι το σημαντικό — η προσέλευση αγροτών υπήρξε περιορισμένη σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια.

Είναι πράγματι ένα μαθηματικό «παράδοξο» που κατορθώσαμε οι Έλληνες (οι αγρότες στην προκειμένη περίπτωση) ως σύνολο να είμαστε λιγότεροι από το υποσύνολο.

Άραγε κατά την επέτειο του Κιλελέρ τιμούμε εκείνους που έπεσαν ή εκμεταλλευόμαστε την ευκαιρία να διαδηλώσουμε την κομματική μας ταυτότητα;

Αραγε κατά την επέτειο του Κιλελέρ τιμούμε εκείνους που έπεσαν ή εκμεταλλευόμαστε την ευκαιρία να διαδηλώσουμε την κομματική μας ταυτότητα;

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Α.Σ.Ο.

Τις τελευταίες δεκαετίες η αρμόδια Υπηρεσία της ΑΤΕ (Διεύθυνση Συνεταιρισμών) κυκλοφορεί κάθε χρόνο ειδική έκθεση της, που αναφέρεται στις Α.Σ.Ο. Στην έκθεση αυτή (έχουμε υπόψη μας την τελευταία) καταγράφονται με τρόπο συστηματικό και μεθοδικό, όλα τα αριθμητικά δεδομένα για τις υφιστάμενες Α.Σ.Ο. και την κεφαλαιουχική συγκρότησή τους, παρέχονται ενδιαφέροντα στοιχεία για την οργάνωση και τη λειτουργία τους, αλλά και άλλα σχετικά με την εκτέλεση επενδυτικών προγραμμάτων και με τα αποτελέσματα της δραστηριότητάς τους. Αξιοσημείωτο είναι ότι όλα αυτά τα στοιχεία και οι πληροφορίες είναι αξιόπιστα και ακριβή, γιατί όπως είναι γνωστό, η συγκέντρωση, ταξινόμηση και πρώτη επεξεργασία τους γίνεται από τις περιφερειακές της υπηρεσίες (Υπ/ματα ΑΤΕ), που βρίσκονται σε άμεση ιεραρχική και υπηρεσιακή εξάρτηση και σχέση με τη Διεύθυνση Συνεταιρισμών.

Πρόκειται ομολογουμένως, παρά τις τυχόν ελλείψεις, για ένα πολύτιμο από

κάθε άποψη υλικό, όχι μόνο για τις Κρατικές Υπηρεσίες και Οργανισμούς, που πολύ συχνά το χρησιμοποιούν στις συνομιλίες τους με τα όργανα της Κοινότητας, αλλά ακόμη και για τις ίδιες τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις, τους ειδικούς επιστήμονες και για κάθε ενδιαφερόμενο. Σ' αυτές τις εκθέσεις πρέπει να προσθέσουμε και τους δυο ογκώδεις Πανελλήνιους Συνεταιριστικούς Οδηγούς, που συνέταξε και εκυκλοφόρησε η ίδια Διεύθυνση το 1977 και το 1985 και οι οποίοι έτυχαν άριστης υποδοχής.

Σημειώσαμε τ' ανωτέρω, παίρνοντας αφορμή από το γεγονός ότι στην έκθεση για τη χρήση 1989, που εκυκλοφόρησε πρόσφατα, παραλείπονται για πρώτη φορά στοιχεία ιδρύσεως μέσα στο χρόνο νέων συνεταιρισμών και διαλύσεως παλαιών, γιατί όπως αναφέρεται στην έκθεση (σελ. 1) «με την εφαρμογή του Ν. 1541/85, άλλαξε η διαδικασία ίδρυσης - διάλυσης καθώς και η υποχρέωση τήρησης του Μητρώου και των φακέλων των Α.Σ.Ο.».

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Μια ενδιαφέρουσα εξέλιξη που σημειώνεται στις καταναλωτικούς συνεταιρισμούς δεν πρέπει να παραμείνει απαρατήρητη.

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί που ανήκουν στη δύναμη της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών Ελλάδος, άρχισαν να λειτουργούν και ως πιστωτικοί συνεταιρισμοί, αποδεχόμενοι καταθέσεις των μελών τους. Για να προχωρήσουν στη νέα αυτή δραστηριότητα, τροποποίησαν τα καταστατικά τους σύμφωνα με το νόμο 1667/86, ώστε να περιλαμβάνουν τις πιστωτικές δραστηριότητες μεταξύ των σκοπών τους.

Οι καταθέσεις των μελών έχουν τη μορφή δανείου των μελών προς το συνεταιρισμό τους. Ο τρόπος αυτός χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού αποτελεί μια κατεξοχήν συνεταιριστική ενέργεια, που ωφελεί διπλά τα μέλη. Πρώτον, διότι τους εξασφαλίζει επιτόκιο κατά κανόνα υψηλότερο από το συνηθισμένο τραπεζικό και δεύτερον, διότι ο συνεταιρισμός τους αποκτά φθηνότερα κεφάλαια και συνεπώς μπορεί να γίνεται ανταγωνιστικός και να επιστρέφει έμμεσα περισσότερα οφέλη στα μέλη.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο συνεταιρισμός καταβάλλει στα μέλη τόκο 26-28%. Το μέλος αν είχε πραγματοποιήσει κατάθεση σε τράπεζα θα εισέπραττε τόκο 20-21% και ανώτατο όριο. Αν ο συνεταιρισμός χρησιμοποιούσε δανειακά κεφάλαια τραπεζής θα κατέβαλε τόκο 30-32%. Χωρίς τη μεσολάβηση τράπεζας, το μέλος αποκομίζει, συνεπώς, άμεσα και έμμεσα οφέλη, αφού και ο συνεταιρισμός ανήκει στα μέλη.

Πρωταρχικής σημασίας προϋπόθεση για την επιτυχία της νέας δραστηριότητας είναι η συνετή διαχείριση των κεφαλαίων των μελών εκ μέρους των διοικήσεων των συνεταιρισμών και η εμπέδωση της εμπιστοσύνης των μελών προς τις διοικήσεις. Τα στοιχεία αυτά θα ενθαρρύνουν τα μέλη να εμπιστευθούν τις οικονομίες τους στο συνεταιρισμό.

Για τις καταθέσεις των μελών έχει θεσπισθεί και ισχύει ο ακόλουθος «Κανονισμός Δανείων των Μελών»:

Άρθρο 1. Ο Συνεταιρισμός για κάθε συνεταίρο καταθέτη, εκδίδει ένα «ονομαστικό βιβλιάριο κατάθεσης κοινωνικού δανείου» το οποίο εκδίδεται και παραδίδεται ονομαστικά στον ίδιο τον καταθέτη: δεν γίνεται δεκτή η έκδοση ενός βιβλιαρίου για περισσότερα άτομα και απαγορεύεται η μεταβίβαση. Οι καταθέσεις γίνονται σε ελεύθερη μορφή και δεν μπορούν να ξεπεράσουν τα όρια που θέτουν οι ισχύοντες νόμοι.

Ο Συνεταιρισμός εγγυάται την μέγιστη μυστικότητα σ' ό,τι αφορά τις δοσοληψίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 2. Ο συνεταίρος μπορεί να εξουσιοδοτήσει άλλο άτομο να κάνει καταθέσεις και αναλήψεις με συνημμένη υπογραφή, ύστερα από ειδική γραπτή ενημέρωση του συνεταιρισμού και στην μορφή που αυτός καθορίζει.

Η εξουσιοδότηση παύει να ισχύει αμέσως με το θάνατο του καταθέτη ή με την

ανάκληση που πρέπει να κοινοποιηθεί γραπτά στο συνεταιρισμό.

Άρθρο 3. Οι σχετικές με την κατάθεση πράξεις πρέπει να εγγράφονται και να υπογράφονται στο βιβλιάριο αποκλειστικά από το εξουσιοδοτημένο προσωπικό του συνεταιρισμού: απαγορεύεται σε οποιονδήποτε άλλο να κάνει εγγραφές, να σβήνει, να δημιουργεί στίγματα, διορθώσεις ή προσθέσεις οι οποίες θα θεωρηθούν ως μη γενόμενες με όλες τις συνέπειες.

Ο συνεταίρος ή ο ανηπρόσωπος του πρέπει να υπογράψει ξεχωριστό έντυπο για τις αναλήψεις που πραγματοποιεί

Άρθρο 4. Επί των καταθέσεων αναλογεί επιτόκιο το οποίο δεν μπορεί σ' οποιαδήποτε περίπτωση να βρίσκεται εκτός των ορίων που υποχρεώνει η κείμενη νομοθεσία. Το επιτόκιο ορίζεται κάθε φορά από το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο γνωστοποιεί στα μέλη καταθέτες δια μέσου γραπτού κειμένου αναρτημένου στα ειδικά τμήματα κατάθεσης του συνεταιρισμού. Η ενημέρωση γίνεται αμέσως μετά την απόφαση του Δ.Σ.

Άρθρο 5. Τα ποσά κατάθεσης τοκίζονται από την επόμενη μέρα της κατάθεσης. Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί παύουν να δίνουν τόκο από την προηγούμενη μέρα της ανάληψης. Τα ποσά που κατατίθενται δια μέσου επιταγών θα είναι διαθέσιμα μετά την επιβεβαίωση της είσπραξής τους.

Οι αναλήψεις είναι κανονικά άμεσες, ο συνεταιρισμός όμως έχει το δικαίωμα να ζητήσει να υπάρχει ειδοποίηση 10 ημερών εφ' όσον το ποσόν ξεπερνά τις 500.000 δρχ. Εποίως ο συνεταιρισμός μπορεί να στέλνει σε κάθε μέλος καταθέτη ενημέρωση της κίνησης του λογαριασμού του σε όλο το χρόνο. Ο λογαριασμός δεν επιβαρύνεται με κανένα έξοδο.

Άρθρο 6. Ο λογαριασμός πιστώνεται με τόκους δύο φορές το χρόνο την 1/7 και την 1/1 το δε ποσό κεφαλαιοποιείται ή αποδίδεται καθαρό αφού αφαιρεθούν οι φόροι που προβλέπει ο νόμος. Τα βιβλιάρια καταθέσεων πρέπει να παρουσιάζονται κάθε χρόνο για την καταχώρηση των τόκων στην περίοδο που κάθε φορά θα γνωστοποιείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι λογαριασμοί με ποσά κατώτερα των 2.000 δρχ. χωρίς κίνηση για ένα ολόκληρο χρόνο παύουν να δίνουν τόκο.

Άρθρο 7. Ο Συνεταιρισμός διατηρεί το δικαίωμα να πραγματοποιεί σε οποιαδήποτε φάση την κάλυψη χρέους του μέλους καταθέτη, από οποιαδήποτε αιτία και αν προέρχεται αυτό, από την πίστωση του μέλους προς τον Συνεταιρισμό που γίνεται με την κατάθεση.

Άρθρο 8. Σε περίπτωση αποχώρησης ή διαγραφής του μέλους καταθέτη το ποσό της κατάθεσης παραμένει στη διάθεση του αποχωρήσαντος ή διαγραφέντος, χωρίς να τοκίζεται από την ημέρα της διάλυσης της καταστατικής σχέσης.

Σε περίπτωση θανάτου του μέλους καταθέτη η σχέση παύει να υπάρχει και οι καταθέσεις παραμένουν στη διάθεση των κληρονόμων για τους οποίους θα εφαρμοστούν οι ισχύοντες κανόνες του κληρονομικού δικαίου. Τα επιτόκια που αναλογούν επί των παραπάνω ποσών από την ημέρα του θανάτου του μέλους καταθέτη μέχρι την ημέρα της απόδοσης του ποσού σ' αυτούς που έχουν δικαίωμα, δεν συμπεριλαμβάνουν τις διευκολύνσεις που προβλέπονται για τα μέλη καταθέτες, οι κληρονόμοι πρέπει να κοινοποιήσουν αμέσως στο Συνεταιρισμό την ημέρα του θανάτου του μέλους.

(Συνέχεια στη σελ. 52)

ΕΝΩΣΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΗΣ

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΤΟ 1927

ΜΕΛΗ: 76 ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

ΜΕ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ 5.886

ΕΔΡΑ: ΕΛΛΑΔΑ - Μ. ΚΑΡΑΟΛΗ 79

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ: ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ

Η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΗΣ είναι από τις πιο αναπτυγμένες και δυναμικές δευτεροβάθμιες Συνεταιριστικές Οργανώσεις της χώρας, με ποικίλες και αξιόλογες δραστηριότητες, όπως: Οι πιστωτικές - προμηθευτικές - διαχείριση γεωργικών εφοδίων, ζωοτροφών, λιπασμάτων - συγκέντρωση και διαχείριση σιτηρών και σπόρων για λογαριασμό ΚΥΔΕΠ και παραγωγών - εκμετάλλευση γεωργικών μηχανημάτων - super markets - λογιστική εξυπηρέτηση Συνεταιρισμών κλ.

Η ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΗΣ είναι από τους κυριότερους ιδρυτές μετόχους της ΣΕΚΕ - ΣΕΒΑΘ - ΣΕΚΑΠ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ και άλλων αγροτικών ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Πρόεδρος του Δ.Σ.: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

Διευθυντής: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΝΤΖΟΝΙΔΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1989

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:

	Δρχ.
Αξία ακινήτων - εγκαταστάσεων - εξοπλισμού γραφείων	109.822.607
Συμμετοχές σε Συνεταιριστικές Εταιρείες	233.773.100
Εμπορεύματα - Εφόδια - Υλικά	213.470.835
Απαιτήσεις εν γένει	738.642.146
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	21.176.673

ΠΑΘΗΤΙΚΟ:

Συνεταιριστικά Κεφάλαια και Αποθεματικά	252.797.211
Υποχρεώσεις εν γένει	1.058.387.853
Αποτελέσματα - Κέρδη χρήσεως 1988 - 89	5.900.297

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Σύνολο εσόδων	241.403.155
Σύνολο εξόδων διαχ/σεως και αποσβέσεις	239.351.720
Κέρδη καθαρά χρήσεως	2.051.435

Ε Ν Ω Σ Η

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985

ΕΔΡΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Χαλκίων 11 Τ.Τ. 54631 - Τηλ. 285770

Υποκ/μα: ΑΘΗΝΑ - Κέκροπος 102 Καλλιθέα

Τ.Τ. 17674 - Τηλ. 9427.762

Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM είναι το κεντρικό όργανο των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών με την επωνυμία ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM και τους οποίους εκπροσωπεί τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό.

Στη δύναμη της ΕΝΩΣΗΣ ανήκουν 19 πρωτοβάθμιοι Καταναλωτικοί Συνεταιρισμοί, που λειτουργούν στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας μας, όπως Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Δράμα, Πάτρα, Λάρισα, Χαλκίδα, Σέρρες, Χανιά κλπ. και διαθέτουν 41 σύγχρονα καταστήματα SUPER MARKET, από τα οποία εξυπηρετούνται όχι μόνο τα 40.000 μέλη των Συνεταιρισμών, αλλά και το καταναλωτικό κοινό των περιοχών δραστηριότητας των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

Οι παραπάνω Συνεταιρισμοί, με την πετυχημένη δράση τους, παρεμβαίνουν ανταγωνιστικά στην ελεύθερη αγορά της δικαιοδοσίας τους και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην εξυγίανσή της προς όφελος των καταναλωτών. Στην προσπάθειά τους έχουν αμέριστη τη συμπαράσταση και βοήθεια της Ένωσης.

Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM συμμετέχει στην EUROCOOP, που είναι Οργάνωση των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών των χωρών μελών της ΕΟΚ και τώρα προωθούνται οι σχετικές διαδικασίες, ώστε σύντομα να καταστεί μέλος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (I.C.A.) και της INTERCOOP.

Η συνεργασία με τις παραπάνω Διεθνείς Οργανώσεις θα συμβάλει σημαντικά στην παραπέρα ανάπτυξη και πρόοδο του ανοικτού καταναλωτικού συνεταιριστικού κινήματος της χώρας μας.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΪΠΟΥΤΛΙΔΗΣ

Γενικός Διευθυντής: ΚΩΣΤΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ

Γ.Γ. Συμβουλίου Διευθυντών: ΙΩΣΗΦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ: Αγροτικές - Συνεταιριστικές

Ιδρύθηκε Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ)

Στις 19 Δεκεμβρίου 1990 πραγματοποιήθηκε η ιδρυτική συνέλευση του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών για το οποίο είχαμε γράψει στις Ειδήσεις του προηγούμενου τεύχους.

Το Καταστατικό του Ινστιτούτου, που θα λειτουργεί με τη νομική μορφή της Αστικής Εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καταχωρήθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Αθήνας με αυξ. αριθμό 2951/5.2.1991.

Στις 14.3.91 πραγματοποιήθηκε η πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών η οποία εξέλεξε τα πέντε τακτικά και τα πέντε αναπληρωματικά μέλη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους ελεγκτές. Στο ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν κατά σειρά εγγραφής έξι εκπρόσωποι συνεταιριστικών φορέων - μελών.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Σ.Ε.Μ. συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

- * Πρόεδρος: **Ν. Κολύμβας**, Οικονομολόγος, τ. Γεν. Γραμματέας της ΠΑΣΕΓΕΣ.
 - Αντιπρόεδρος: **Κ. Σιφνιώτης**, Αν. Καθηγητής, Αντιπρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου.
 - Γεν. Γραμματέας: **Κ. Παπαγεωργίου**, Αν. Καθηγητής του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
 - * Ταμίας: **Π. Κολύρης**, Οικονομολόγος, Γεν. Διευθυντής της ΚΥΔΕΠ.
 - * Μέλη: **Ι. Αλεξανδρόπουλος**, Γεν. Διευθυντής του «Καταναλωτή - KONSUM» Αθήνας.
- Δ. Γαμβρούλης**, Γεν. Διευθυντής της ΠΑΣΕΓΕΣ

Β. Δημητριάδου, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

Χ. Μάρκου, Πρόεδρος της ΚΕΟΣΟΕ

Α. Μπακούρος, Δ/νων Σύμβουλος ΣΥΝΕΛ

Κ. Παΐπουτλίδης, Πρόεδρος της Ένωσης Καταν. Συν/σμών Ελλάδος

Δ. Πεταλωτής, Πρόεδρος της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής.

Ως Αναπληρωματικά Μέλη του Δ.Σ. εξελέγησαν οι Γ. Δασκάλου, Π. Καλδής, Αθ. Καρακατσάνης, Στ. Ροζάνης και Ε. Φραγκουδάκη.

Ως Ελεγκτές εξελέγησαν οι Α. Παρασκευαΐδης και Κ. Αβραμίδης.

Νέος Υποδιοικητής της ΑΤΕ

Περί το τέλος Ιανουαρίου 1991 ανέλαβε τα καθήκοντα Υποδιοικητού ΑΤΕ ο κ. Ξενοφάν Βεργίνης, καλύπτοντας τη νέα θέση που θεσμοθετήθηκε πρόσφατα.

Ο κ. Βεργίνης έχει σπουδάσει νομικές και οικονομικές επιστήμες στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Λάγκαστερ Αγγλίας. Έχει διατελέσει σύμβουλος στα Υπουργεία Γεωργίας, Εθν. Οικονομίας και Εμπορίου και διδάσκει στο Οικονομικό και Νομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Έχει σημαντική εμπειρία σε θέματα γεωργικής πολιτικής και έχει διατελέσει τακτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Γεωργίας του FAO. Είναι επίσης Πρόεδρος της Επιτροπής Περιφερειακής Αναπτύξεως του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημοσίων Επιχειρήσεων της Κοινότητας και Γενικός Γραμματέας του Κέντρου Ελληνικών Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΚΕΔΕΟ).

Ιδιωτικοποίηση Γαλακτοβιομηχανίας Ιωαννίνων «Δωδώνη»

Στις 19.2.91 πραγματοποιήθηκε στα Γιάννενα συγκέντρωση διαμαρτυρίας παραγωγών της περιφέρειας κατά της ιδιωτικοποίησης της Αγροτικής Βιομηχανίας Γάλακτος «ΔΩΔΩΝΗ» Α.Ε. (ΑΤΕ 60% και 6 Ενώσεις Αγροτ. Συνεταιρισμών 40%). Ειδικότερα οι συγκεντρωθέντες εξέφρασαν την έντονη αντίθεσή τους στις προθέσεις της ΑΤΕ να μεταβιβάσει σε τρίτους τις μετοχές της, ενώ προτείνει στους συνεταιρισμούς την εξαγορά του μεριδίου της επί ίσοις όροις με τους ιδιώτες και ύστερα από πλειοδοτικό διαγωνισμό.

Σε λεπτομερή ανακοίνωσή της η Διοίκηση της ΑΤΕ αναφέρει μεταξύ των άλλων και τα ακόλουθα: « Η ΑΤΕ με πρωτοβουλία της Διοίκησης και κατά παρέκκλιση μερισμάτων προϋποθέσεων τις οποίες είχε θέσει το διυπουργικό όργανο αποκρατικοποίησης, έχει καλέσει προ καιρού κατά προτεραιότητα τους Συνεταιρισμούς να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για την αγορά μεριδίων της σε τιμές που θα καθορισθούν με αποτίμηση και χωρίς τη διαδικασία της πλειοδοσίας. Προσθέτει δε ότι η βούληση της Διοίκησης της ΑΤΕ για την απόλυτη διαφάνεια των διαδικασιών και την προτίμησή της προς τη Συνεταιριστικές Οργανώσεις είναι διακηρυγμένη, διότι έτσι πιστεύει ότι εξυπηρετούνται καλύτερα τα συμφέροντα του αγροτικού κόσμου».

Ιδιωτικοποίηση και της Ε.Β.Ζ.

Επιβεβαιώθηκε η πρόθεση της Κυβερνήσεως να προχωρήσει η ιδιωτικοποίηση και της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης Α.Ε., της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σήμερα σε 3,55 δισ. δρχ. Σημειώνεται ότι η ΑΤΕ κατέχει το 98,67% των μετοχών και η ΕΤΒΑ το υπόλοιπο 1,33%.

Όπως δήλωσε σχετικά ο Διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας κ. Κεφαλογιάννης, αρχική πρόθεση ήταν η εισαγωγή της Ε.Β.Ζ. στο Χρηματιστήριο μετά τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού της εξοπλισμού και την υλοποίηση επενδυτικού προγράμματος ύψους 11 δισ. δρχ. Στη συνέχεια με την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο θα ξεκινούσε η διαδικασία ιδιωτικοποίησης με τη διάθεση μετοχών σε συνεταιρισμούς, αγρότες και ιδιώτες επιχειρηματίες.

Στην τελευταία όμως συνεδρίαση της Επιτροπής Αποκρατικοποίησης ο Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Μ. Βρανόπουλος υποστήριξε ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για την εξαγορά της Ε.Β.Ζ. από ιδιώτες και για το λόγο αυτό πρότεινε την άμεση προώθηση της διαδικασίας πώλησης της Εταιρείας. Επισημαίνεται πάντως ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί από κυβερνητικής πλευράς απόφαση, ποιά από τις άνω δύο προτάσεις θα επιλεγεί τελικά.

Είσοδος της ΑΤΕ στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Για τη μετατροπή της ΑΤΕ σε Α.Ε. γράψαμε εκτενώς στο προηγούμενο τεύχος της Σ.Π. (σελ. 221, 239, 250). Ήδη σε πολύ πρόσφατες δηλώσεις του ο Διοικητής της ΑΤΕ τόνισε ότι μέχρι τις 17 Ιουνίου ε.έ. θα έχει ολοκληρωθεί η τυπική διαδικασία μετατροπής της Α.Τ.Ε. σε Ανώνυμη Εταιρεία, με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 150 δισ. δρχ. γεγονός που ανοίγει το δρόμο εισαγωγής της στο Χρηματιστήριο και για τη διάθεση ποσοστού μετοχών έως και 49% σε ιδιώτες. Το τελευταίο όμως (εισαγωγή στο Χρηματιστήριο) δεν πρόκειται ν' αρχίσει ενωρίτερα από ένα έτος, γιατί προηγουμένως πρέπει να καλυφθούν οι οφειλές του Δημοσίου προς την Τράπεζα, να ρυθμισθούν τα χρέη των συνεταιρισμών, να ολοκληρωθεί η δια-

δικασία αποκρατικοποίησης και να εξυγιανθεί το χαρτοφυλάκιό της.

Ειδικότερα για την απεμπλοκή της ΑΤΕ από αγροτοβιομηχανίες μετοχικού της ενδιαφέροντος, επανέλαβε ότι θα δοθεί προτεραιότητα για την εξαγορά των μεριδίων της από συνεταιριστικές οργανώσεις, όχι με τη διαδικασία του πλειοδοτικού διαγωνισμού, αλλά με την τιμή της αποτίμησης. Προσέθεσε δε ότι 27 συνεταιριστικές οργανώσεις έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον για την εξαγορά εταιρειών μετοχικού ενδιαφέροντος της ΑΤΕ.

Γενική Συνέλευση της ΚΥΔΕΠ

Στις 26.1.91 πραγματοποιήθηκαν οι εργασίες της 42ης Γεν. Συνέλευσης της ΚΥΔΕΠ. Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της κ. Ηλίας Τζάκης το Δημόσιο οφείλει στην Κοινοπραξία το ποσό των 212 δισ. δρχ. Σύμφωνα δε με την τοποθέτησή του, η ΚΥΔΕΠ επιδιώκει τον συμψηφισμό του συνόλου των χρεών της προς την ΑΤΕ ζητώντας από την Κυβέρνηση την έκπτωση του ποσού που οφείλεται σε παρεμβατική πολιτική καθώς και τη ρύθμιση των υπολοίπων υποχρεώσεων.

Ο παριστάμενος στη συνέλευση Γε. Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας κ. Σελλιανάκης υποστήριξε ότι παρά τα χρηματοοικονομικά προβλήματά της, η ΚΥΔΕΠ χρηματοδοτήθηκε κανονικά κατά το 1990 από την ΑΤΕ. Τόνισε ακόμη ότι ο νέος χρόνος ξεκινά με λιγότερα προβλήματα και ζήτησε τη συνεργασία του συνεταιριστικού κόσμου για τη διαμόρφωση και εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία των συνεταιρισμών.

Στοιχεία για τις ΑΣΟ

Πλούσια σε στοιχεία και λοιπό πληροφορικό υλικό για τις ΑΣΟ (Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις) εκκυκλοφόρησε πρόσφατα η ετήσια έκθεση

της Διεύθυνσης Συνεταιρισμών της ΑΤΕ με τίτλο «Το Αγροτικό Συνεταιριστικό Κίνημα στην Ελλάδα. Κίνηση και δραστηριότητες κατά το έτος 1989». Από την έκθεση αυτή παραθέτουμε συνοπτικά τα ακόλουθα για ενημέρωση των αναγνωστών της «Σ.Π.».

α) Επί συνόλου 8.400 υφισταμένων την 31.12.89 Αγροτικών Συνεταιρισμών με 987.749 μέλη, λειτουργούσαν 7.255 με 934.863 μέλη. Εξ αυτών οι Ελεύθεροι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί έφθαναν τους 6.991 με 875.105 μέλη και οι Αναγκαστικοί τους 264 με 59.758 εγγεγραμμένα μέλη. Επειδή όμως πολλοί αγρότες είναι γραμμένοι σε δύο ή περισσότερους, διαφόρων όμως σκοπών, συνεταιρισμούς, ο αριθμός αυτών που είναι μέλη ελεύθερων αγροτικών συνεταιρισμών φθάνουν τους 783.279.

Με βάση τ' ανωτέρω και άλλα στοιχεία της Υπηρεσίας Συνεταιρισμών της ΑΤΕ, υπολογίζεται ότι υπάρχουν ακόμη 262.838 κατά κύριο επάγγελμα αγρότες (αρχηγοί οικογενειών), που δεν είναι γραμμένοι σε Συνεταιρισμούς, καίτοι το μεγαλύτερο μέρος απ' αυτούς ήτοι 204.435 είναι πιστούχοι της ΑΤΕ και συναλλάσσονται μαζί της για την άσκηση του αγροτικού τους επαγγέλματος.

β) Ο αριθμός των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών στο Τέλος του 1989 έφθανε τις 126 με 6.905 μέλη - Συνεταιρισμούς, στους οποίους ανήκαν 873.302 αγρότες - μέλη. Επίσης την ίδια ημερομηνία λειτουργούσαν 12 Κοινοπραξίες, 11 Κεντρικές Ενώσεις και 95 Συνεταιριστικές Εταιρείες είτε αμιγείς, είτε με σύμπραξη της ΑΤΕ ή Τρίτων.

Στοιχεία για τις ιδρύσεις νέων Α.Σ.Ο. ή διαλύσεις παλαιών δεν παρέχονται στην έκθεση, γιατί όπως αναφέρεται, μετά την εφαρμογή του Νόμου 1541/85 άλλαξε η Διαδικασία ίδρυσης, καθώς και η υποχρέωση

τήρησης του Μητρώου και των φακέλων των Α.Σ.Ο.

γ) Ενδιαφέρουσες ακόμη πληροφορίες παρέχονται στην έκθεση σχετικά με τη λογιστική ενημερότητα των πρωτοβάθμιων Α.Σ.Ο. και τον έλεγχο αυτών. Έτσι στο σύνολο των 7.255 λειτουργούντων Συνεταιρισμών μόνον οι 2.094 (ποσοστό 28,86%) ήταν ενήμεοι λογιστικά, ενώ 2.196 (ποσοστό 30,27%) είχαν λογιστική καθυστέρηση μεγαλύτερη του 6/μήνου και 2.965 (ποσοστό 40,44%) καθυστέρηση μεγαλύτερη του έτους.

Ως λόγος της δυσάρεστης αυτής κατάστασης αναφέρεται το γεγονός ότι οι Ενώσεις Συνεταιρισμών έχουν χαλαρώσει την προσπάθειά τους για τη λογιστική ενημέρωση των Συνεταιρισμών - μελών τους, ενώ αριθμός υπαλλήλων τους (των Ενώσεων δηλ.) που είχε άλλοτε σαν έργο του τη λογιστική εξυπηρέτηση των Συνεταιρισμών, χρησιμοποιείται τώρα σε άλλες δραστηριότητες.

δ) Όσον αφορά τον έλεγχο των Α.Σ.Ο. από τις Υπηρεσίες Συνεταιρισμών της ΑΤΕ (Επόπτες και Επιθεωρητές Συνεταιρισμών) τα στοιχεία για το 1989 έχουν ως εξής:

Έγινε έλεγχος σε 1.067 Πρωτοβάθμιους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, 76 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2 Κοινοπραξίες Α.Σ.Ο. και 1 Κεντρική Ένωση.

Όπως διευκρινίζεται στην έκθεση, το μειωμένο ποσοστό των Α.Σ.Ο. που ελέγχθηκαν σε σχέση με τις λειτουργούσες οφείλεται κυρίως στην αριθμητική μείωση του εντεταγμένου στη Διεύθυνση Συνεταιρισμών της ΑΤΕ προσωπικού, που την 31.12.89 ήταν λιγότερο κατά 49% εκείνου που προβλέπεται από τον Οργανισμό της Τράπεζας και κατά 71% έναντι αυτού, που είναι ανάγκαιο.

Πρόσθετος δε λόγος καθυστέρησης διεξαγωγής γενικού ελέγχου σε ορισμένες Α.Σ.Ο., ιδιαίτερα πρωτοβαθμίες,

είναι η έλλειψη λογιστικής ενημερότητας τους.

Συνεργασία Α.Σ.Ο. με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Με εγκύκλιο της η ΠΑΣΕΓΕΣ προς τις Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κοινοπραξίες, Κεντρικές Ενώσεις και Εταιρείες, κάνει σύσταση να συνεργασθούν και κατά το προσεχές θέρος με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων) για την οργάνωση θερινής πρακτικής άσκησης των σπουδαστών του, που ο μέσος όρος της γενικής βαθμολογίας τους στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου υπερβαίνει τον βαθμό «7».

Σκοπός της πρακτικής άσκησης (διάρκεια ενός μηνός) είναι να δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές να γνωρίσουν την πρακτική πλευρά της επιτήμης τους, όπως αναπτύσσεται μέσα στις ίδιες τις οικονομικές μονάδες (εν προκειμένω στις Α.Σ.Ο.), για να διευκολυνθούν έτσι στον επαγγελματικό προσανατολισμό τους.

Τα αποτελέσματα από την πρώτη εφαρμογή του προγράμματος αυτού υπήρξαν περισσότερο από ενθαρρυντικά, τόσο για τους ίδιους τους σπουδαστές, όσο και για τις Α.Σ.Ο., που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Γιατί αφ' ενός μεν δόθηκε η ευκαιρία δημιουργίας ικανοποιητικών σχέσεων των Α.Σ.Ο. με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και αφ' ετέρου η δυνατότητα στους σπουδαστές και τους καθηγητές τους να πλουτίσουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους σε θέματα στόχων, οργάνωσης και λειτουργίας των Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Διευρωπαϊκή συνεργασία συνεταιριστικών οργανώσεων

Με πρωτοβουλία της ΚΟΖΕΚΑ δημιουργήθηκε ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού ECORD με στόχο την ανάπτυξη των σχέσεων των μελών του — συνεταιριστικών οργα-

νώσεων και μελών — με τις Ανατολικές χώρες. Τα ιδρυτικά μέλη προέρχονται από Ευρωπαϊκές συνεταιριστικές οργανώσεις με μεγάλη πείρα στον τομέα της παραγωγής και των υπηρεσιών.

Η ECORD δημιουργήθηκε με σκοπό ν' αξιοποιήσει τα πολλαπλά προγράμματα κοινοτικά και διεθνή προς τις Ανατολικές Χώρες με στόχο την ανάπτυξη της γεωργίας των χωρών αυτών. Πρόεδρος της ECORD εκλέχθηκε ο κ. Enrico Carone και Διευθυντής ο κ. Henning Jensen. Η έδρα ορίστηκε στις Βρυξέλλες.

Δηλώσεις Poos και Delors

Σε προγραμματική ομιλία τους στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το 1991, οι ανωτέρω εδήλωσαν μεταξύ των άλλων και τα εξής:

Ο κ. Poos (Υπουργός Εξωτερικών του Λουξεμβούργου και προεδρεύων του Συμβουλίου Υπουργών): «... Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον αγροτικό τομέα.

Ο καθορισμός των γεωργικών τιμών και των συνοδευτικών μέτρων 1991 - 1992 και η επανάληψη των διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, εν όψει μιας προοδευτικής και ισόρροπης μείωσης των μέτρων στήριξης στον γεωργικό τομέα, είναι θέματα προτεραιότητας...»

Ο κ. Delors (Πρόεδρος της ΕΟΚ): «Οι αρχές της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δεν έχουν αλλάξει. Η ΚΑΠ είναι σημαντικός παράγων ισορροπίας για τις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Διατηρούμε την προσήλωσή μας, διακήρυξε ο κ. Delors, στην αρχή της ενότητας της Αγοράς, της δημοσιονομικής αλληλεγγύης και της κοινοτικής προτίμησης. Η Κοινότητα πρέπει να παραμείνει μια **πράσινη δύναμη** και παράλληλα να δείξει την αλληλεγγύη της προς τις αναπτυσσόμενες χώρες».

Ενίσχυση προγραμμάτων στη Γεωργία

Στις ανακοινώσεις του ο Υπουργός Γεωργίας κ. Μιχ. Παπακωνσταντίνου υπογράμμισε ότι βασική επιδίωξη της κυβερνητικής πολιτικής στον αγροτικό τομέα είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών μας προϊόντων, ώστε να αντιμετωπισθεί με επιτυχία η ενοποίηση της αγοράς μετά το 1992.

Τούτο θα επιτευχθεί με παρεμβάσεις διαρθρωτικού χαρακτήρα στους τομείς εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων και συγκεκριμένα με την κάλυψη των ελλείψεων σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας και εμπορίας και βελτίωση εκείνων που λειτουργούν σήμερα σ' αυτούς τους τομείς.

Στη συνέχεια πρόσθεσε ότι η Κοινότητα μέσω του FEOGA ενισχύει τις παραπάνω δραστηριότητες μέχρι ποσοστού 50% και το Ελληνικό Δημόσιο μέχρι ποσοστού 20% μέσω του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Οι ενισχύσεις αυτές καλύπτουν το 70% της δαπάνης για κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό.

Μέχρι το τέλος του 1990 είχαν εγκριθεί 264 έργα, συνολικού προϋπολογισμού 16.851 εκατ. δρχ. με κοινοτική συμμετοχή 7.965 εκατ. δρχ. και εθνική ενίσχυση 3.193 εκατ. δρχ.

Η Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ

Η ΠΑΣΕΓΕΣ συγκάλεσε τη Γενική Συνέλευση της για τις 20 και 21 Μαρτίου 1991.

Κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας διαπιστώθηκε έλλειψη απαρτίας (παρόντες 207 έναντι των απαιτούμενων 215), παρά το γεγονός ότι στην αίθουσα υπήρχαν αντιπρόσωποι που

δεν υπόγραψαν στο σχετικό κατάλογο και δεν εδήλωσαν «παρών» κατά την ανάγνωση του καταλόγου των αντιπροσώπων.

Κατόπιν τούτου εκλήθη επαναληπτική Γενική Συνέλευση για τις 27 και 28 Μαρτίου.

Πριν από την πραγματοποίηση της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης έγινε γνωστό ότι θα παρευρεθεί σ' αυτή ο Πρωθυπουργός.

Με την έναρξη των διαδικασιών της επαναληπτικής Γενικής Συνελεύσεως ετέθη το θέμα της εκλογής Προεδρείου της Συνέλευσης. Ακολούθησαν αντεγκλήσεις ως προς τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί, ζητήθηκε από τους προσκεκλημένους να αποχωρήσουν και μετά πολύωρες διαβουλεύσεις και αφού, όπως ήταν επόμενο, ματαιώθηκε η προγραμματισμένη

παρουσία του Πρωθυπουργού, εξελέγη Προεδρείο.

Αμέσως μετά τέθηκε σε ψηφοφορία πρόταση αναβολής της Γενικής Συνέλευσης μέχρι τις 26 Ιουνίου, ώστε μέχρι τότε να έχει εκδικασθεί προσφυγή που έχει ασκηθεί στο Εφετείο για τα αποτελέσματα των περυσινών εκλογών στην ΠΑΣΕΓΕΣ. Την πρόταση υπερψήφισαν 205 από τους 385 παρόντες αντιπροσώπους, ενώ μια μερίδα αντιπροσώπων αμφισβήτησε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, που διεξήχθη δ' ανατάσεως της χειρός.

Στη συνέχεια ένα μέρος των αντιπροσώπων αποχώρησε αποδεχόμενο το αποτέλεσμα, οι δε υπόλοιποι παρέμειναν, εξέλεξαν νέο Προεδρείο και συνέχισαν τις εργασίες της Συνέλευσης.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 44)

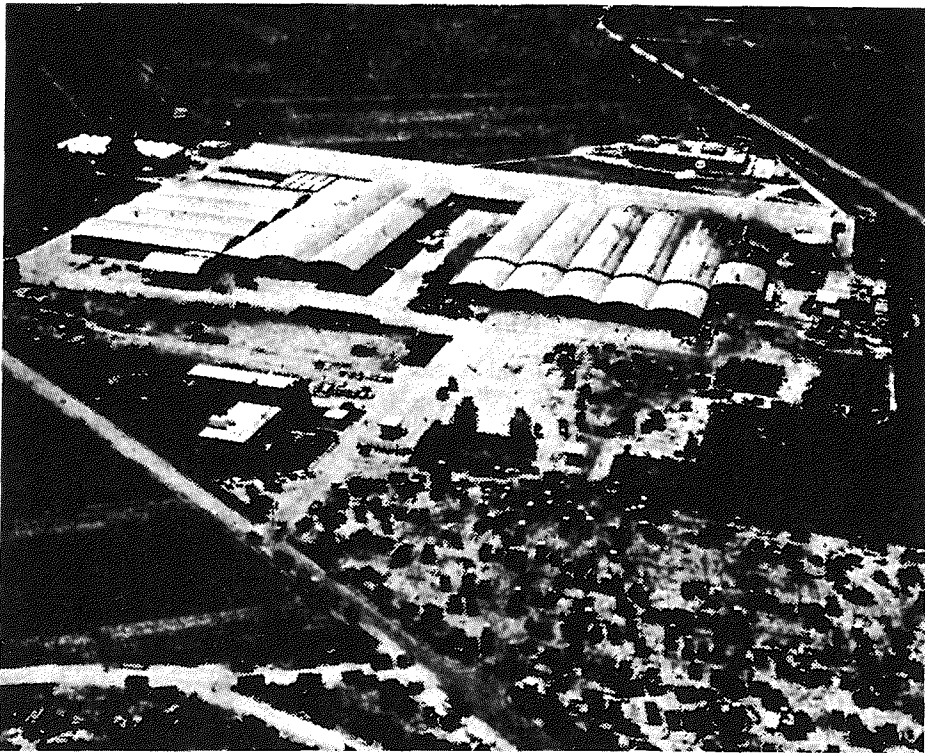
Άρθρο 9. Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του βιβλιαρίου κατάθεσης, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να καταγγείλει αμέσως το γεγονός στις αρμόδιες αρχές ή στο Συνεταιρισμό. Η καταγγελία πρέπει να περιέχει όλες τις λεπτομέρειες για να μπορεί να περιγραφεί το βιβλιάριο που χάθηκε και να ξεκαθαριστούν απόλυτα τα αίτια που οδήγησαν στην απώλεια.

Ο Συνεταιρισμός θα φροντίσει να μπλοκάρει αμέσως το λογαριασμό και οποιαδήποτε κίνησή του. Αφού περάσουν δέκα ημέρες χωρίς να βρεθεί το βιβλιάριο καταθέσεων και χωρίς να έχει γίνει καμμία ανάληψη χρημάτων, ο Συνεταιρισμός θα εκδώσει παρόμοιο βιβλιάριο καταθέσεων με τις ίδιες καταθέσεις και την ένδειξη ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ. Όταν γίνει η παράδοση του δεύτερου βιβλιαρίου, ο καταθέτης μέλος θα καταθέσει στο συνεταιρισμό έγγραφη δήλωση στην οποία θα δέχεται ότι το βιβλιάριο που χάθηκε δεν έχει πια καμμία αξία και ότι ο Συνεταιρισμός δεν έχει καμμία ευθύνη για οτιδήποτε έχει προκληθεί λόγω της κυκλοφορίας του βιβλιαρίου καταθέσεων.

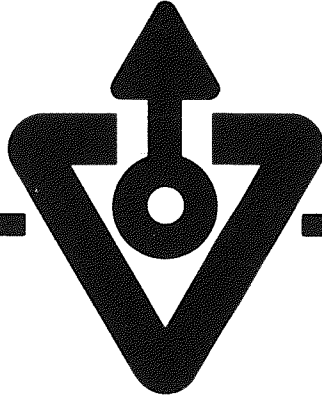
Άρθρο 10. Ο Συνεταιρισμός σταματά την πληρωμή του δανείου εφ' όσον υποπέσει στην αντίληψή του ο θάνατος, η πτώχευση, η ψυχική ασθένεια ή οποιασδήποτε άλλη περίπτωση της δικαιοπρακτικής ικανότητας αυτόνομης δράσης του μέλους καταθέτη. Μπορεί επίσης να σταματήσει τις πληρωμές εφόσον έστω και τυπικά κάνει την αξιοπιστία του το μέλος καταθέτης προς αυτόν. Ευθύνεται επίσης για την κατάσχεση του βιβλιαρίου όταν προκύπτει ότι είναι αλλοιωμένο, όταν παρουσιάζεται από πρόσωπο που δεν είναι εξουσιοδοτημένο ή μετά από καταγγελία κλοπής ή απώλειας.

ΣΕΒΑ Θ ΑΒΕ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΘΡΑΚΗΣ
Ξάνθη: Καραολή 79 — Αθήνα Λ. Ριανκούρ 64)

- ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ το εισόδημα των αγροτών.
- ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ποιότητα στον καταναλωτή.
- ΔΙΝΕΙ εργασία στους ανθρώπους της ακριτικής περιοχής.
- ΒΟΗΘΑ την εθνική οικονομία.
- ΣΤΗΡΙΖΕΙ τη συνεταιριστική ανάπτυξη.

ΦΥΤΟΧΩΜΑΤΑ - ΚΟΜΠΟΣΤΕΣ

**HY-POT
CORROHUM
HY-POT VIKAL**

ΜΕΤΑΠΛΑΣΤΕΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΑΝΘΟΡΜΟΝ

ΟΡΓΑΝΙΚΑ

ΟΡΓΑΝΟΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

**ΦΥΤΟΡΜΟΝ SUPER
ΦΥΤΟΡΜΟΝ SPECIAL**

**ΠΥΚΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΙΚΑ
ΥΔΑΤΟΔΙΑΛΥΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ**

**NEW VACHS 60
ΑΜΜΟΡΗΟΣΚΑ 60**

GREEN TOP

EVEHEL

TOM MG4

ΥΓΡΑ ΔΙΑΦΥΛΛΙΚΑ

HUMOTREL

FILOZAL

 VIOLMET A.E.

ΚΡΑΤΙΝΟΥ 11 105.52 ΑΘΗΝΑ * Τηλ. 5226.440 - 5223.668 * TLX. 219457 VIME GR

TELEFAX: 5224369 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΙΣΘΜΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ * Τηλ. 0741-98 395

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αρ. φύλλον 700/7.11.1990, τεύχος δεύτερο) Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Εργασίας, με την οποία θεσπίζεται Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών οργανώσεων. Το περιεχόμενο του Κανονισμού είναι το ακόλουθο:

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα»
2. Τις διατάξεις του Ν. 1541/85 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (άρθρο 72 παρ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 1845/89 «Ανάπτυξη της Αγροτικής Έρευνας και Τεχνολογίας - Δασοπροστασία και άλλες διατάξεις» (άρθρο 34 παρ. 15) με τις οποίες προβλέπεται η έκδοση του παραπάνω κανονισμού.
3. Τα 3104/8895/9.8.1988, 1472/5415/4.7.1989, 2188/7880/4.10.1989 έγγραφα της ΠΑΣΕΓΕΣ και τα 227/28.7.1988, 208/25.9.1989, 58/8.2.1990 έγγραφα της ΟΣΕΓΟ, με τα οποία μας γνωστοποιήθηκαν οι απόψεις τους στο θέμα, αποφασίζουμε:

Την έκδοση Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, που έχει ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ κλπ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ - ΟΡΙΣΜΟΙ - ΥΠΑΓΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

Άρθρο 1

Αντικείμενο κανονισμού - πεδίο εφαρμογής

Ο Κανονισμός αυτός ρυθμίζει τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης του εν γένει προσωπικού:

α) Των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 1541/85.

β) Των Εταιρειών που συνίστανται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 59 του Ν. 1541/35, με τη νομική μορφή της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ή της Ανώνυμης Εταιρείας (αμιγούς ή όχι).

γ) Των Εταιρειών του άρθρου 8 του Ν.Δ. 4087/60 εφόσον στο κεφάλαιο αυτό συμμετέ-

χουν αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις με ποσοστό τουλάχιστον 49%.

δ) Του προσωπικού των Κοινοπραξιών που συνιστώνται μεταξύ αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και ΑΤΕ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.δ. 3874/58.

ε) Των Συνεταιριστικών Οργανισμών που προβλέπονται από τα άρθρα 57 και 58 του Ν. 1541/85.

στ) Των Συνεταιριστικών Εταιρειών του άρθρου 68 του νόμου 1541/85.

ζ) Των Συνεταιριστικών Οργανισμών που προβλέπονται από τα άρθρα 57 και 58 του Ν. 1541/85.

η) Των Κοινοπραξιών των γεωργικών συν/κών Οργανώσεων του Ν. 479/44 και Ν. 921/79 που ορίζονται στις παρ. 3 και 8 του άρθρου 66 του Ν. 1541/85.

Άρθρο 2

Σκοπός - Ορισμοί

1. Σκοπός του Κανονισμού είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιομόρφων κανόνων, οι οποίοι διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του εν γένει προσωπικού, που ασχολείται στις Οργανώσεις του άρθρου 1 του παρόντος.

2. Όπου στον Κανονισμό αυτό αναφέρεται ο όρος «υπάλληλος» χωρίς κάποιον ειδικότερο προσδιορισμό, νοείται το πάσης φύσεως προσωπικό, που ασχολείται στις Οργανώσεις του άρθρου 1 του παρόντος.

3. Όπου αναφέρεται ο όρος «Οργάνωση» νοούνται οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, οι Εταιρείες, οι κοινοπραξίες, οι Συνεταιριστικοί Οργανισμοί, που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 3

Υπηρεσιακό Συμβούλιο - Σύσταση - Συγκρότηση - Αρμοδιότητα

1. Σε κάθε Οργάνωση που απασχολεί περισσότερους από είκοσι (20) υπαλλήλους, με εξαίρεση εκείνους που προσλαμβάνονται για να καλύψουν έκτακτες ή εποχιακές ανάγκες (άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού), συγκροτείται και λειτουργεί Υπηρεσιακό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από πέντε (5) τακτικά μέλη και ισάριθμα αναπληρωματικά. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν τα τακτικά, σε περίπτωση απουσίας λόγω κωλύματος.

2. Στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο μετέχουν:

α) Τρεις υπάλληλοι που ορίζονται από το Δ.Σ. της Οργάνωσης με τους αναπληρωτές τους, από τους οποίους ο ένας ορίζεται ως Πρόεδρος.

β) Δυο εκπρόσωποι των εργαζομένων με τους αναπληρωτές τους που εκλέγονται από το σύνολο του προσωπικού, με άμεση μυστική ψηφοφορία, με το ίδιο σύστημα που ισχύει για την εκλογή των οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων (Ν. 1264/82). Τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών αυτών ενεργεί το πιο αντιπροσωπευτικό σωματείο που λειτουργεί στην Οργάνωση. Εάν δεν υπάρχει καθόλου Σωματείο εργαζομένων, οι εκπρόσωποί τους εκλέγονται από το σύνολο του προσωπικού όπως παραπάνω, με επιμέλεια του πιο αντιπροσωπευτικού Σωματείου στο Νομό.

3. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν όλα τα μέλη του είναι παρόντα. Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών.

4. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα.

5. Οι υπάλληλοι μέλη του Υ.Σ. πρέπει να είναι βαθμού Α ή Β.

6. Στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ανήκουν:

α) Η γνωμοδότηση σε κάθε θέμα που ανάγεται στην υπηρεσιακή κατάσταση του προ-

σωπικού και που απαιτείται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

β) Η γνωμοδότηση σε ερωτήματα της ίδιας φύσεως που τίθενται από το Δ.Σ. της Οργάνωσης.

γ) Η γνωμοδότηση για την τροποποίηση του κανονισμού της Οργάνωσης.

7. Καθήκοντα εισηγητή στο Συμβούλιο, ανατίθενται σε αρμόδιο κατά περίπτωση υπάλληλο της Οργάνωσης και ορίζεται και αναπληρωτής του.

8. Καθήκοντα Γραμματέα του Συμβουλίου ανατίθενται σε υπάλληλο της Οργάνωσης με την απόφαση συγκρότησης του Συμβουλίου και ορίζεται και αναπληρωτής του.

9. Οι πράξεις του Συμβουλίου διατυπώνονται στα πρακτικά, τα οποία υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα και όλα τα μέλη. Στα πρακτικά αναγράφονται τα ονόματα των συμμετεσχόντων μελών και καταχωρίζεται η γνώμη των τυχόν μειοψηφούντων.

10. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους της θητείας του. Κατά το χρόνο της διετούς θητείας δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση των μελών υπαλλήλων του Συμβουλίου, παρά μόνο εφόσον συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί λόγοι. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η θητεία των μελών του Συμβουλίου λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1992.

11. Αν η γνώμη του Συμβουλίου αφορά μέλος αυτού, το μέλος τούτο δεν μπορεί να συμμετάσχει στη συνεδρίαση, οπότε συμμετέχει το αναπληρωματικό.

12. Στις Οργανώσεις που έχουν προσωπικό λιγότερα από είκοσι (20) μέλη, αντί της συστάσεως και συγκροτήσεως Υπηρεσιακού Συμβουλίου, τα καθήκοντα αυτού, ασκούνται από το Δ.Σ. της Οργάνωσης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 4

Χρονολογία συνδρομής προσόντων

Τα προσόντα που αναφέρονται στα επόμενα άρθρα πρέπει να έχει ο υποψήφιος υπάλληλος κατά το χρόνο λήξεως της προθεσμίας για την υποβολή της σχετικής αίτησης πρόσληψης και του διορισμού εκτός του ορίου ηλικίας της παρ. 1 του άρθρου 4, το οποίο πρέπει να έχει ο υπηψήφιος κατά το χρόνο λήξεως της προθεσμίας για την υποβολή της αίτησης πρόσληψης.

Άρθρο 5

Γενικά προσόντα διορισμού

Για να προσληφθεί τακτικός υπάλληλος σε Οργάνωση πρέπει:

1. Να έχει συμπληρώσει το 21ο ετος και να μην έχει υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας του, προκειμένου να καταλάβει θέση των κατηγοριών Τεχνολογικής και Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και το 35ο έτος για τις λοιπές κατηγορίες προσωπικού. Ως ημερομηνία για τον υπολογισμό της ηλικίας λαμβάνεται η 31η Δεκεμβρίου του χρόνου γέννησης. Προκειμένου για την πρόσληψη στην Οργάνωση ατόμων μειωμένων ικανοτήτων, που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 1648/86 (ΦΕΚ 147 Α/2.10.86), αναπήρων πολεμικής ή ειρηνικής περιόδου, με ποσοστό ανικανότητας ή αναπηρίας 67% και άνω και πολιτικών προσφύγων, ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού είναι το 45ο, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν ορίζεται μεγαλύτερο.

2. Να κατέχει απαραίτητα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που ορίζει ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της οργάνωσης.

3. Να είναι υγιής και αρτιμελής. Η αρτιμέλεια συνεκτιμάται, κατά περίπτωση, σε σχέση με τη δυνατότητα εκτέλεσης από τον προσλαμβανόμενο των συγκεκριμένων καθηκόντων της θέσης για την οποία προσλαμβάνεται.

4. Να έχει εκπληρώσει (προκειμένου για άνδρες) τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή να έχει νόμιμα απαλλαγεί από αυτές.

5. Να μην έχει καταδικαστεί ή να μην διώκεται για κακούργημα ή πλημμέλημα που συνεπάγεται στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων (άρθρα 59 - 61 του Ποινικού Κώδικα).

6. Να μην έχει καταδικαστεί σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία ή δωροληψία, καταπίεση, παράβαση καθήκοντος, συκοφαντική δυσφήμιση, διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών ή για έγκλημα κατά των ηθών ή σχετικά με το νόμισμα ή να διώκεται για κάποιο από τα εγκλήματα αυτά.

Επίσης να μην είναι υπόδικος που έχει παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα ή για κάποιο από τα πλημμελήματα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

7. Να μην τελεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

8. Να μην έχει απολυθεί για πειθαχικούς λόγους από θέση του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Δημοσίων Οργανισμών ή Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Ο περιορισμός αυτός ισχύει για 3 χρόνια.

9. Να μην ασκεί ο ίδιος ή η σύζυγος του δραστηριότητα όμοια ή ανταγωνιστική με εκείνη της Οργάνωσης, που προσλαμβάνεται.

10. Να μη μετέχει ο ίδιος ή η σύζυγός του σε νομικό πρόσωπο ή άλλη ένωση φυσικών προσώπων, πλην της Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης που ασκεί τις δραστηριότητες της Οργάνωσης που προσλαμβάνεται.

11. Να μην έχει την ιδιότητα αιρετού μέλους της Διοίκησης ή αντιπροσώπου της Οργάνωσης, στην οποία πρόκειται να προσληφθεί ή άλλης οργάνωσης μέλους αυτής, ή Οργάνωσης στην οποία αυτή ανήκει. Εξαιρείται η περίπτωση συμμετοχής του υποψηφίου σαν μέλος της Οργάνωσης.

12. Να μην είναι δικαιούχος συντάξεως οποιασδήποτε φορέα ασφάλισης, εφόσον η σύνταξη που του καταβάλλεται είναι μεγαλύτερη από την κάθε φορά καταβαλλόμενη κατάταξη του ΙΚΑ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Άρθρο 6

Κατάταξη Προσωπικού

Το προσωπικό των Οργανώσεων διακρίνεται σε τακτικό (μόνιμο) και σε έκτακτο. Με βάση το εκτελούμενο έργο και τα απαιτούμενα προσόντα κατατάσσεται στους εξής κλάδους.

α) Ο Διοικητικοοικονομικός κλάδος.

Στο Διοικητικοοικονομικό κλάδο υπάγονται όλοι όσοι κατέχουν απολυτήριο Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ανώτερης ή ανώτατης σχολής και δεν ανήκουν στο Τεχνικό προσωπικό. Ο Διοικητικοοικονομικός κλάδος περιλαμβάνει το λογιστικό, το διαχειριστικό και δακτυλογράφους.

β) Ο Τεχνικός κλάδος

Στον τεχνικό κλάδο υπάγονται οι Τεχνικοί απόφοιτοι μέσων τεχνικών Σχολών ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΚΑΤΕΕ, ΤΕΙ κλπ.) καθώς και οι πτυχιούχοι Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (Χημικοί, Πολιτικοί Μηχανικοί, Μηχανολόγοι, Γεωπόνοι κλπ.).

γ) Άλλοι κλάδοι.

Στους άλλους κλάδους προσωπικού υπάγονται οι πρακτικοί μηχανικοί, ηλεκτρολόγοι, χειριστές μηχανημάτων, οδηγοί, εμπνευστεχνίτες, φύλακες, κλητήρες κλπ. Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης και από αυτούς οι πρακτικοί μηχανικοί, ηλεκτρολόγοι, κλπ. θα πρέπει να κατέχουν δίπλωμα της ειδικότητάς τους.

Άρθρο 7

Τακτικό Προσωπικό

1. Το Τακτικό προσωπικό είναι μόνιμο και καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες της υπηρεσίας. Το προσωπικό αυτό καταλαμβάνει θέσεις οι οποίες προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Οργάνωσης κατά κατηγορία και βαθμό.

2. Η υπαλληλική σχέση καταρτίζεται με το διορισμό και την αποδοχή του από τον διοριζόμενο. Η αποδοχή γίνεται με την υπογραφή πράξης εμφάνισης και ανάληψης υπηρεσίας και σχετικής σύμβασης από τον διοριζόμενο.

3. Ο διορισμός ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο με έγγραφο του αρμοδίου οργάνου με απόδειξη και σ' αυτό καθορίζονται η μέρα και η ώρα υπογραφής της σχετικής, μεταξύ αυτού και της Οργάνωσης, σύμβασης μίσθωσης εργασίας.

4. Εάν ο ενδιαφερόμενος αρνηθεί την πρόσληψη, η Οργάνωση απαλλάσσεται από κάθε τυχόν υποχρέωση προς αυτόν. Η υπαλληλική σχέση καταρτίζεται με την έγγραφη αποδοχή του διορισμού από τον ενδιαφερόμενο.

5. Ο διορισμός θεωρείται σαν να μην έγινε και ανακαλείται από την Οργάνωση αν ο διορισθείς δεν προσέλθει και δεν αναλάβει υπηρεσία, μέσα στην προθεσμία που ορίζει το έγγραφο και δεν δικαιολογήσει επαρκώς την παράλειψή του αυτή.

6. Ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου υπολογίζεται από την ημέρα της πραγματικής ανάληψης υπηρεσίας στην Οργάνωση.

7. Στη σύμβαση μίσθωσης εργασίας, αναφέρεται η θέση που τοποθετείται ο διοριζόμενος, οι αποδοχές του και η προθεσμία μέσα στην οποία οφείλει να αναλάβει υπηρεσία.

8. Πριν από την πρόσληψη του σε θέση μόνιμου προσωπικού, ο υποψήφιος πρέπει να προσκομίσει τα εξής δικαιολογητικά:

α) Τίτλο σπουδών

β) Δελτίο ταυτότητας (σε θεωρημένο φωτοαντίγραφο)

γ) Απόσπασμα ποινικού μητρώου, με ημερομηνία έκδοσης όχι πέραν των έξι (6) μηνών.

δ) Οι Άνδρες πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης.

ε) Πιστοποιητικό υγείας που εκδίδει δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα ή το ΙΚΑ, με ημερομηνία έκδοσης όχι πέραν των έξι (6) μηνών.

στ) Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 για την εν γένει οικογενειακή του κατάσταση.

ζ) Πιστοποιητικό (βεβαίωση) τυχόν προϋπηρεσίας κλπ.

η) Άδεια εργασίας για τους αλλοδαπούς.

Άρθρο 8

Έκτακτο Προσωπικό

1. Για την αντιμετώπιση εκτάκτων ή εποχιακών αναγκών το Διοικητικό Συμβούλιο της Οργάνωσης, μπορεί να προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό, με σύμβαση ορισμένου χρόνου, συνολικής διάρκειας μέχρι 12 μηνών, με εξαίρεση την πρόσληψη προσωπικού

που επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ, για το οποίο η σύμβαση ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί η επιδότηση. Με τη λήξη του χρόνου της επιδότησης θεωρείται αυτοδικαίως απολυόμενο.

2. Η σύμβαση ορισμένου χρόνου, δεν μπορεί να παραταθεί εάν έχει συναφθεί για 12μηνη διάρκεια. Εάν έχει συναφθεί για μικρότερη διάρκεια, τότε μπορεί να παραταθεί μόνο μια φορά για χρόνο όχι μεγαλύτερο από εκείνο που υπολείπεται για να συμπληρωθεί 12μηνο. Εξαιρείται η πρόσληψη προσωπικού που επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ.

3. Μετά την λήξη της σύμβασης ορισμένου χρόνου δεν μπορεί να συναφθεί σύμβαση ορισμένου χρόνου, πριν από την πάροδο τουλάχιστον 4 μηνών από τη λήξη της.

Άρθρο 9

Ειδικές Κατηγορίες Προσωπικού

1. Η Οργάνωση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 6 του παρόντος να προσλαμβάνει προσωπικό ειδικών κατηγοριών που προβλέπει η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 72 του Ν. 1541/85.

2. Το προσλαμβανόμενο κατά τα ανωτέρω, προσωπικό πρέπει να διαθέτει πέρα από το πτυχίο ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος, ημεδαπής ή ισότιμο αλλοδαπής και επί πλέον ειδικά προσόντα, όπως γνώση ξένων γλωσσών, ειδική επιστημονική εξειδίκευση που αποδεικνύεται με αναγνωρισμένο διδακτορικό δίπλωμα ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους και εμπειρία τουλάχιστον 2 ετών, ή εμπειρία τουλάχιστον 4 ετών σε συγκεκριμένο και ειδικό τομέα, που ανταποκρίνεται στην ιδιάζουσα φύση και αποστολή της θέσης που θα απασχοληθεί ο υπάλληλος.

3. Το ανωτέρω προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας μέχρι 12 μηνών που μπορεί να παραταθεί μέχρι 2 φορές και όχι πέραν της τριετίας. Οι αποδοχές του καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Οργάνωσης.

4. Το κατά τα ανωτέρω προσλαμβανόμενο προσωπικό σε καμία περίπτωση δεν εντάσσεται στο μόνιμο προσωπικό της Οργάνωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 10

Ανάκληση Διορισμού

1. Ο κοινοποιηθείς διορισμός ανακαλείται, εάν ο διορισθείς δεν τον αποδέχθηκε ρητά ή σιωπηρά με την παρέλευση της κατά το προηγούμενο άρθρο προθεσμίας.

2. Επίσης ο διορισμός που έγινε κατά παράβαση του κανονισμού αυτού ανακαλείται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, χωρίς να μπορεί, να υπερβεί το εξάμηνο από την κοινοποίησή του. Ανακαλείται όμως και μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής εάν ο διορισθείς αποδεδειγμένα προκάλεσε ή υποβοήθησε την παρανομία ή υπάρχει κώλυμα διορισμού: α) από τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και β) από ποινική καταδίκη, απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

3. Ο διορισμός ανακαλείται, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε καμιά περίπτωση πέραν της πενταετίας από την ημερομηνία διορισμού εάν ο υπάλληλος έκανε χρήση προς επίτευξη του διορισμού του, βίας δόλου ή δωροδοκίας.

4. Ο διορισθείς, του οποίου ο διορισμός ανακαλείται κατά τα ανωτέρω, υπέχει κατά τον χρόνο κατά τον οποίο εξετέλεσε τα καθήκοντα του υπαλλήλου, τις ευθύνες τούτου και οι πράξεις του είναι καθόλα έγκυρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗ

Άρθρο 11

Προϋποθέσεις επαναπρόσληψης

1. Τακτικός υπάλληλος που απολύθηκε από την Οργάνωση για λόγους σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας επανέρχεται υποχρεωτικά στην υπηρεσία ύστερα από αίτησή του, εφόσον αποδεδειγμένα έχει αποκατασταθεί η υγεία του, μέσα σε πέντε χρόνια από τη λύση της συμβάσεως.
2. Εάν η αποκατάσταση της υγείας του γίνει μετά την πάροδο πενταετίας από τη λύση της συμβάσεως, η Οργάνωση μπορεί να τον επαναπρολάβει.
3. Η αποκατάσταση της υγείας του αποδεικνύεται με πιστοποιητικό που εκδίδει δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα ή Υγειονομική Επιτροπή του ΙΚΑ με ημερομηνία έκδοσης όχι πέρα των έξι (6) μηνών.
4. Κατά την επαναπρόσληψη ο υπάλληλος πρέπει να έχει όλα τα τυπικά προσόντα διορισμού πλην της ηλικίας.
5. Σε περίπτωση επαναπρόσληψης εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 12

Κατάταξη θέσεων Υπαλλήλων

Οι θέσεις του τακτικού (μόνιμου) προσωπικού, που διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού αυτού, κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- α) Κατηγορία θέσεων Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά στοιχεία Υ.Ε.
- β) Κατηγορία θέσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά στοιχεία Δ.Ε.
- γ) Κατηγορία θέσεων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά στοιχεία Τ.Ε.
- δ) Κατηγορία θέσεων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά στοιχεία Π.Ε.

Άρθρο 13

Θέσεις κατά κατηγορία - Τυπικά προσόντα

1. Θέσεις της κατηγορίας ΥΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριο τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή κατώτερης τεχνικής σχολής.
2. Θέσεις της κατηγορίας ΔΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το απολυτήριο λυκείου ή εξαταξίου γυμνασίου ή άλλου ισότιμου σχολείου ή τεχνικής - επαγγελματικής σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλης ισότιμης, ή αναγνωρισμένης σχολής τυφλών τηλεφωνητών.
3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, της ημεδαπής ή ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ή πτυχίο ΚΑΤΕΕ ή ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
4. Θέσεις της κατηγορίας ΠΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα σχολής ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημε-

δαπής, ή ισότιμο της αλλοδαπής.

5. Απαγορεύεται ο διορισμός σε θέσεις των κατηγοριών Υ.Ε., Δ.Ε., Τ.Ε., και Π.Ε., προσώπων που δεν έχουν τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους 1, 2, 3 και 4 αντίστοιχα προσόντα.

Άρθρο 14

Κατάταξη θέσεων σε κατηγορίες

Η κατάταξη των θέσεων σε κατηγορίες και ο καθορισμός τους κατά κατηγορία συγκεκριμένων τυπικών προσόντων διορισμού, γίνεται με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Οργάνωσης.

Άρθρο 15

Βαθμοί

1. Οι θέσεις των κατηγοριών Υ.Ε., Δ.Ε., Τ.Ε. και Π.Ε., κατατάσσονται σε τέσσερις συνολικά βαθμούς όπως παρακάτω:

Βαθμός Α

Βαθμός Β

Βαθμός Γ

Βαθμός Δ

2. Οι θέσεις των κατηγοριών Π.Ε., Τ.Ε. και Δ.Ε. κατατάσσονται στους βαθμούς Γ, Β και Α από τους οποίους ανώτερος είναι ο Α και κατώτερος ο Γ .

3. Οι θέσεις της Κατηγορίας Υ.Ε. κατατάσσονται στους βαθμούς Δ και Γ από τους οποίους ανώτερος είναι ο Γ και κατώτερος ο Δ .

4. Οι θέσεις όλων των βαθμών των κατηγοριών Π.Ε., Τ.Ε., Δ.Ε. και Υ.Ε. είναι σε κάθε κατηγορία οργανικά ενιαίες.

5. Εισαγωγικός βαθμός της κατηγορίας Υ.Ε. είναι ο βαθμός Δ , των κατηγοριών Δ.Ε., Τ.Ε., και Π.Ε. ο βαθμός Γ .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΒΑΘΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 16

Καθορισμός καθηκόντων

Με τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της Οργάνωσης μπορεί να ορίζεται κατά κατηγορίες προσωπικού ότι ορισμένα καθήκοντα (π.χ. εποπτείας, επιθεωρήσεως, μελέτης, ελέγχου εργασιών κλπ.), που προσδιορίζονται στον κανονισμό αυτό, ασκούνται αποκλειστικά από υπαλλήλους βαθμού Α ή Β .

(Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

Σ Ε Κ Ε

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - Πανεπιστημίου 6

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ με πλήρεις εγκαταστάσεις:

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Μ. Ασίας 1 - ΚΑΒΑΛΑ Δαγκλή 22

ΞΑΝΘΗ Περιοχή Πετεινού.

Η ΣΕΚΕ ιδρύθηκε το 1947 με την έμπνευση, πρωτοβουλία και προσπάθειες του αγροτικού ηγέτη αείμνηστου Αλεξάνδρου Μπαλτατζή, που υπήρξε και ο πρώτος Πρόεδρος της.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ: 13 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών — 2 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και η Α.Ε. ΝΕΣΤΟΣ Ξάνθης.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της ΣΕΚΕ ήταν 2.000.000 δρχ. και τα σημερινά κεφάλαια, αποθεματικά και λοιπά περιουσιακά της στοιχεία ανέρχονται στο ποσό των 2.700.000.000 δραχμών.

Η ΣΕΚΕ διαθέτει ιδιόκτητες καπναποθήκες με πλήρως τεχνικές εγκαταστάσεις άνω των 15.000 τόννων και δυναμικό υπηρεσιακό μηχανισμό ικανό να διακινήσει με επιτυχία άνω των 20.000 τ. καπνών.

Το προσωπικό της ΣΕΚΕ αποτελείται από 120 μόνιμους υπαλλήλους και 2.500 καπνεργάτες εποχιακής απασχόλησης.

Οι εξαγωγές της ΣΕΚΕ καλύπτουν το 15% περίπου των συνολικών εξαγωγών και εισάγει κάθε χρόνο πάνω από 25 εκατ. δολάρια.

Στα 40 χρόνια της γόνιμης σταδιοδρομίας της η ΣΕΚΕ προσέφερε ανυπολόγιστες ωφέλειες και υπηρεσίες στον καπνοπαραγωγικό κόσμο και γενικότερα στην εθνική οικονομία και επιπλέον διένειμε στις Οργανώσεις - Μετόχους της μερίσματα ύψους άνω του 1.100.000.000 δρχ.

Με το θεσμό των υποτροφιών που καθιέρωσε η ΣΕΚΕ στην περίοδο 1949—1965 σπούδασαν σε Πανεπιστημιακές Σχολές 400 παιδιά φτωχών καπνοπαραγωγών που κατέχουν τώρα εξέχουσες θέσεις στις Οργανώσεις και το Δημόσιο και διακρίνονται για το ήθος και την επίδοσή τους.

Σημαντική υπήρξε η συμβολή της ΣΕΚΕ στην ίδρυση και οργάνωση σειράς Συνεταιριστικών Εταιρειών και Γεωργικών Βιομηχανιών, μεταξύ των οποίων διακρίνεται η Συνεταιριστική Καπνοβιομηχανία ΣΕΚΑΠ, που διαθέτει ένα από τα πιο μεγάλα και συγχρονισμένα καπνοβιομηχανικά συγκροτήματα της Ευρώπης.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΔΗΜ. ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ

Διευθύνων Σύμβουλος: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΝΤΖΟΝΙΔΗΣ

Αν. Γενικός Διευθυντής: ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,
25 Koumoundourou Str., 104 37 Athens Greece.

CONTENTS OF No 21/1991

	Page
* G. Tierney: Surplus allocation in Cooperatives	1
* B. Lampropoulou - Dimitriadou: Agricultural Bank's with drawal from Cooperative Euterpises	9
* C. L. Papageorgiou: Interdependence of Agricultural Bnk and Agricultural Cooperatives	17
* The Establishment of the Institute of Cooperation	
— N. Kolymvas: <i>The realirion of a vision</i>	27
— C. L. Papageorgiou: <i>Institutes of Cooperation in other countries</i>	29
— C. Sifniotis: <i>The image of cooperation toy the Public</i>	33
— P. Koliris: <i>EEL and Cooperatives</i>	35
* Our views	41
* Credit activities by Consumer Cooperatives	43
* Agricultural and cooperative news	47
* Rules applying to the personnel of Agricultural Cooperatives	55

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση του Επιστημονικού - Ιδεολογικού Σωματείου
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Κουμουνδούρου 25 (4ος όροφος) Αθήνα 10437 (τηλ. 5247.162)

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού

Υπεύθυνος κατά νόμο: Κώστας Παπαγεωργίου, Θησέως 10, Μαρούσι
151.24 - Αθήνα - Τηλ. 8027.807

Συντακτ. Επιτροπή: Β. Δημητριάδου - Π. Καλδής - Κ. Παπαγεωργίου
Εισφορές 1991 : Για Νομικά Πρόσωπα δρχ. 2.500. Για άτομα δρχ. 1.500

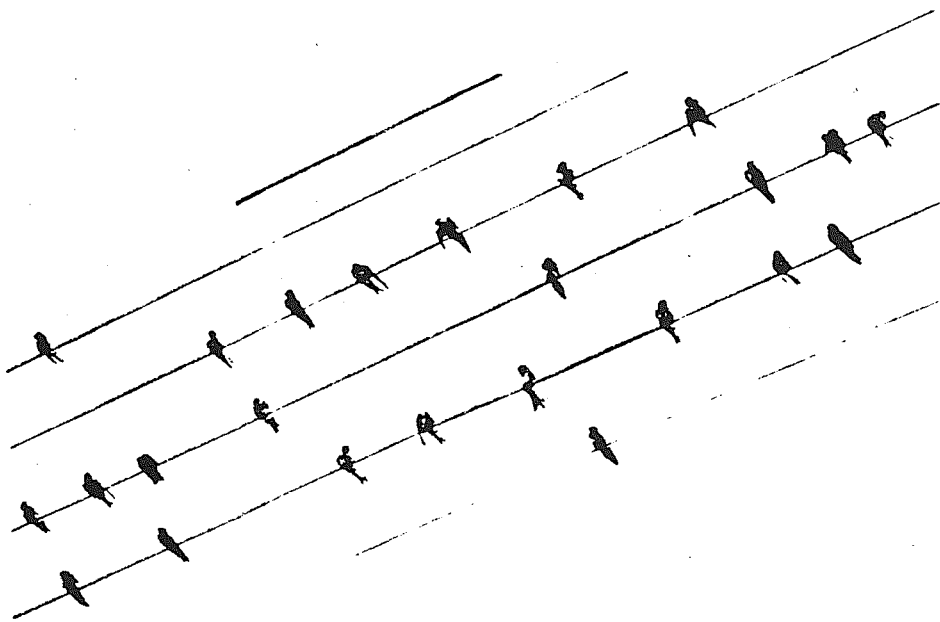
Εμβάσματα: Στον Ταμία κ. Νικ. Πατρίκιο, οδός Καλλιρώς 12
Αθήνα 117.43 (τηλ. 9226.777)

Τυπογραφείο: Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. 5233.965

Κυκλοφορία 8.5.1991

ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΑΝΟΙΞΗ!

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
με ανθρώπινο πρόσωπο

PRIMA

15/10/00

γεύση
στη ζωή!

 ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΛΑΜΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΕΡΕΣΗ
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ